

Årsredovisning Ånge kommun 2022

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsens ordförande	6
2 Kommunfakta	7
3 Förvaltningsberättelse	9
3.1 Inledning.....	9
3.2 Översikt över verksamhetens utveckling.....	9
3.3 Den kommunala koncernen.....	10
3.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	12
3.5 Händelser av väsentlig betydelse	21
3.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	21
3.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	27
3.8 Balanskravsresultat	33
3.9 Väsentliga personalförhållanden	34
3.10 Förväntad utveckling - möjligheter och utmaningar.....	39
4 Ekonomi	41
4.1 Resultaträkning	41
4.2 Balansräkning	42
4.3 Kassaflödesanalys	44
4.4 Driftredovisning	45
4.5 Noter till redovisningen	51
5 Revisionen	71
6 Redovisning av verksamhetens utveckling	72
6.1 Levererad kvalitet i vårt grunduppdrag	72
6.2 Vårt utvecklingsarbete under året.....	82
7 Översikt av nämndernas mål.....	89
8 Kommunstyrelsen	91
8.1 Årets viktiga händelser	91
8.2 God ekonomisk hushållning.....	93
8.3 Medarbetare	94
8.4 Framtiden	94
8.5 Vårt utvecklingsarbete under året	95
8.6 Intern Kontroll.....	105
9 Tekniska nämnden	108
9.1 Årets viktiga händelser	108

9.2	God ekonomisk hushållning.....	109
9.3	Medarbetare.....	111
9.4	Framtiden.....	112
9.5	Vårt utvecklingsarbete under året.....	113
9.6	Intern Kontroll.....	116
10 Utbildningsnämnden.....		120
10.1	Årets viktiga händelser.....	120
10.2	God ekonomisk hushållning.....	122
10.3	Medarbetare.....	123
10.4	Framtiden.....	124
10.5	Vårt utvecklingsarbete under året.....	125
10.6	Intern Kontroll.....	132
11 Socialnämnden.....		138
11.1	Årets viktiga händelser.....	138
11.2	God ekonomisk hushållning.....	139
11.3	Medarbetare.....	142
11.4	Framtiden.....	143
11.5	Vårt utvecklingsarbete under året.....	144
11.6	Intern Kontroll.....	152
12 Gemensamma nämnder och förbund.....		156
12.1	Överförmyndarnämnden MITT.....	156
12.2	Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland.....	157
12.3	Räddningstjänstförbundet.....	157
12.4	Samordningsförbundet.....	158
12.5	Bygg och miljö.....	158
13 Ånge Fastighets och Industri AB.....		160
13.1	Årets viktiga händelser.....	160
13.2	God ekonomisk hushållning.....	160
13.3	Medarbetare.....	161
13.4	Framtiden.....	161
13.5	Bolagets utvecklingsarbete under året.....	162
13.6	Intern Kontroll.....	164
14 Ånge Energi AB.....		167
14.1	Årets viktiga händelser.....	167
14.2	God ekonomisk hushållning.....	167

14.3	Medarbetare.....	168
14.4	Framtiden	168
14.5	Vårt utvecklingsarbete under året.....	169
14.6	Intern Kontroll.....	170
15	Ångefallen Kraft AB	172
16	Revisionsberättelse	172

Förklaringsmodell till bedömning av måluppfyllelse

- Uppfyllt
- Delvis uppfyllt
- Knappt uppfyllt
- Ej uppfyllt

Intern kontroll och mått har tre färger:

- Ingen avvikelse
- Mindre avvikelse
- Större avvikelse

1 Kommunstyrelsens ordförande

2022 ytterligare ett år av positiv utveckling

Då lägger vi 2022 till handlingarna.

Som vanligt, vill jag först och främst tacka hela vår organisation för det utomordentliga arbete som utförts under året. Ni vänder nästan ut och in på er, för att möta alla krav i den samhällsomvandling vi står mitt i.

Tusen tack för det.

Ekonomiskt är utfallet på drygt 30 Mkr, ett styrkebesked.

Överskott inom samtliga förvaltningar, under året ökande skatteintäkter samt all time high från vårt hälftenägda kraftverk, är huvudorsakerna till resultatet.

Det var också Ånge kommuns sista år med flera förvaltningar och nämnder. Jag vill rikta ett stort tack till ett utomordentligt gott jobb under de gångna åren.

Arbetet mot en förvaltning, med en ny resursfördelningsmodell och en mer snabbfotad organisation har rullat på enligt plan. Helt rätt i tiden utifrån omvärldens förväntningar på välfärdssektorn.

Under året har arbetet med site Alby Östra lagt in ytterligare en växel och det anrika industriområdet i Ljungaverk har fått en ny kapitalstark ägare. Arbetet med att etablera Ånge kommun som ett vätgaskluster mitt i landet, har tagit ytterligare framgångsrika steg.

Tack till alla som bidragit i stort och smått för att göra detta möjligt.

Det känns som det fortsatt blåser positiva vindar i vår kommun.

Jag ser framtiden an med tillförsikt och hoppas att det goda samarbetet inom förvaltning och politik, för att bidra till vår kommuns utveckling, fortsätter i samma anda.

Erik Lövgren
Kommunalråd

2 Kommunfakta

2.1.1 Kommunens vision

Vi är en plats för alla, med närhet till natur och gemenskap. Här ger näring och engagemang, kraft till en levande bygd.

Med rätt fokus når vi tillsammans vår vision - och våra fem fokusområden leder oss mot visionen.

Hållbar vardag

Vi har en levande landsbygd med hållbar infrastruktur för alla. Det är enkelt att bo var man vill i kommunen. Decentraliseringen, digitaliseringen och ett stärkt näringsliv har skapat förutsättningarna som behövs i form av jobb och serviceutbud. Landskapet och samhället är välvårdat och tilltalande.

Hållbar hälsa

Det finns gott om mötesplatser, aktiviteter och ett brett kulturutbud för alla ute i bygderna och i centralorterna som stimulerar till livslust, kreativitet, rörelse och ett hälsosamt liv hos barn, unga, vuxna och gamla.

Hållbar gemenskap

Platsen andas avslappnad exklusivitet – en sådan där gemenskap man vill vara med i, som står stadigt för trygghet, inkludering, delaktighet och demokrati. Vi lever med frihetskänsla OCH känner glädje i att ta ansvar för vårt värdskap. Vi välkomnar varmt nya människor, företag och idéer. Det är by-känslan och by-mentaliteten vi är stolta över.

Hållbar kompetens

Vi driver stadigt på samhällsutvecklingen genom kompetens- och näringslivsutveckling. Vi har framtidstro och viljestyrka, och strävar alltid efter att vara förebilder. Vi är nyfikna, välkomnar förändring, och söker efter nya trender och möjligheter att undersöka och upptäcka.

Hållbar natur

Vi nyttjar våra styrkor och förädlar våra tillgångar vist med respekt, vördnad och i samförstånd för att mätta resursbehoven idag utan att äventyra framtida generationers möjligheter. Vi tar hand om det vi har och vågar satsa på det vi är bäst på."

2.1.2 Mandatfördelning i kommunfullmäktige

Under 2022 hölls allmänna val till riksdag, region och kommuner.

Den nya mandatperioden 2022 - 2026 började gälla 1 november 2022.

Ånge kommunfullmäktige	2018 - 2022	2022 - 2026
Socialdemokraterna	16	14
Sverigedemokraterna	5	6
Vår Framtids politiska utskott	5	6
Moderaterna	4	4
Centern	2	2
Vänsterpartiet	2	2
Kristdemokraterna	1	1

2.1.3 Utdebitering av skatt

	2023	2022	2021	2020	2019
Kommunalskatt	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33
Regionsskatt	11,29	11,29	11,29	11,29	11,29
Begravningsavgift	0,258	0,261	0,253	0,25	0,253
Summa	34,878	34,881	34,873	34,87	34,873

Exklusive medlemskap i svenska kyrkan eller annat trossamfund.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Inledning

I denna förvaltningsberättelse lämnar Ånge kommun, information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal redovisning 13 kapitlet och RKR R 15 Förvaltningsberättelse.

I den kommunala koncernen ingår förutom kommunen, Ånge Fastighet & Industri AB, ÅFA (100%); Ånge Energi AB (100%) och Ångefallen Kraft AB (50%)

3.2 Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen	2022	2021	2020	2019	2018
Antal invånare (folkmängd 31/12)	9 143	9 233	9 226	9 316	9 411
Kommunal skattesats (%)	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33
Verksamhetens intäkter (mkr)	173,9	172,8	173	159,1	169,2
Verksamhetens kostnader (mkr)	-864,1	-842,1	-809,6	-795,5	-802,2
Skatter och utjämningsbidrag (mkr)	700,5	674,6	657	629,3	624,7
Årets resultat (mkr)	36,8	20,8	21,8	-2,0	1,6
Soliditet (%)	43,9	42	43,8	41	42
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	10,7	4,3	0,4	-8	-7
Investeringar (netto) (mkr)	52,7	60,6	56,4	32,2	26,7
Självfinansieringsgrad (%)	46	122	87	98	117
Långfristig låneskuld (mkr)	62,5	30	30	30	30
Antal årsarbetare	994	975	962	971	983

Den kommunala koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (mkr)	248,5	244,1	230,4	226,6	245,2
Verksamhetens kostnader (mkr)	-919,5	-910,9	-873,6	-811,2	-825,2
Skatter och utjämningsbidrag (mkr)	700,5	674,6	657	629,3	624,7
Årets resultat (mkr)	49,1	18,7	14,3	-3,2	6,0
Soliditet (%)	26	25	26	25	25
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	7,6	3,1	1,2	-1	-2
Investeringar (netto) (mkr)	90,2	115,9	68,7	40,1	29,7
Självfinansieringsgrad (%)	51	97	99	167	149
Långfristig låneskuld (mkr)	507,3	411,3	386,8	396,7	406,8
Antal årsarbetare, medel	1 023	1 005	995	1 007	1 019
Investeringar/medborgare (kr)	9 870	12 553	7 446	4 301	3 152

Väsentliga förändringar

För 2022 redovisar den kommunala koncernen ett resultat på 49,1 mkr. I ovanstående tabell visas en översikt över verksamhetens utveckling 2018 - 2022.

Den kommunala verksamheten redovisar ett resultat på 36,8 mkr. Kommunen har lånat 50 mkr och amorteringar har gjorts med 12,5 mkr. Bolagen har lånat ytterligare 80 mkr, amorteringar har gjorts med 16,1 mkr.

Soliditeten i kommunkoncernen inklusive pensionsförpliktelser har förbättrats från 3,1 % till 7,6 %.

Antalet årsarbetare under perioden (medeltal) har varit 1 023, jämfört med helåret 2021 är det en ökning med 18 anställda.

Investeringarna i koncernen är 90,2 mkr för 2022, stora investeringar som pågår är nytt avloppsreningsverk samt byggnation av förskola.

3.3 Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna, bolagen Ånge Fastighets- och Industri AB, Ånge Energi AB och Ångefallen Kraft AB.

Verksamhet som bedrivs i samarbete med andra

Kollektivtrafik: Bedrivs tillsammans med övriga kommuner och regionen i kommunalförbundet, Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland.

Räddningstjänst: Räddningstjänst bedrivs tillsammans med Sundsvalls och Timrå kommuner i kommunalförbundet Medelpads Räddningstjänstförbund.

Överförmyndarverksamhet: Överförmyndarverksamheten bedrivs tillsammans med Sundsvall, Timrå och Nordanstigs kommuner i den gemensamma nämnden, Överförmyndarnämnden Mitt. Sundsvalls kommun är värdkommun.

Bygg- och miljö: Bygg- och miljöverksamheten bedrivs tillsammans med Bräcke kommun. Bräcke kommun är värdkommun.

Samordningsförbund: Verksamhet enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) som infördes 2004. Övriga parter i Samordningsförbundet är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och regionen.

Ägarandelar i andra företag, 2022-12-31

Servanet: Ånge kommun har 337 av totalt 4 607 aktier i Servanet. Övriga ägare i Servanet är Sundsvall, Timrå, Härnösand, Strömsund och Ragunda kommuner. Servanet bygger kommunens fibernät.

Inera: Ånge kommun har 5 aktier i Inera. Övriga ägare är Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, samt regioner och andra kommuner. Genom att erbjuda kompetens inom digitalisering stödjer Inera ägarnas verksamhetsutveckling. Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare.

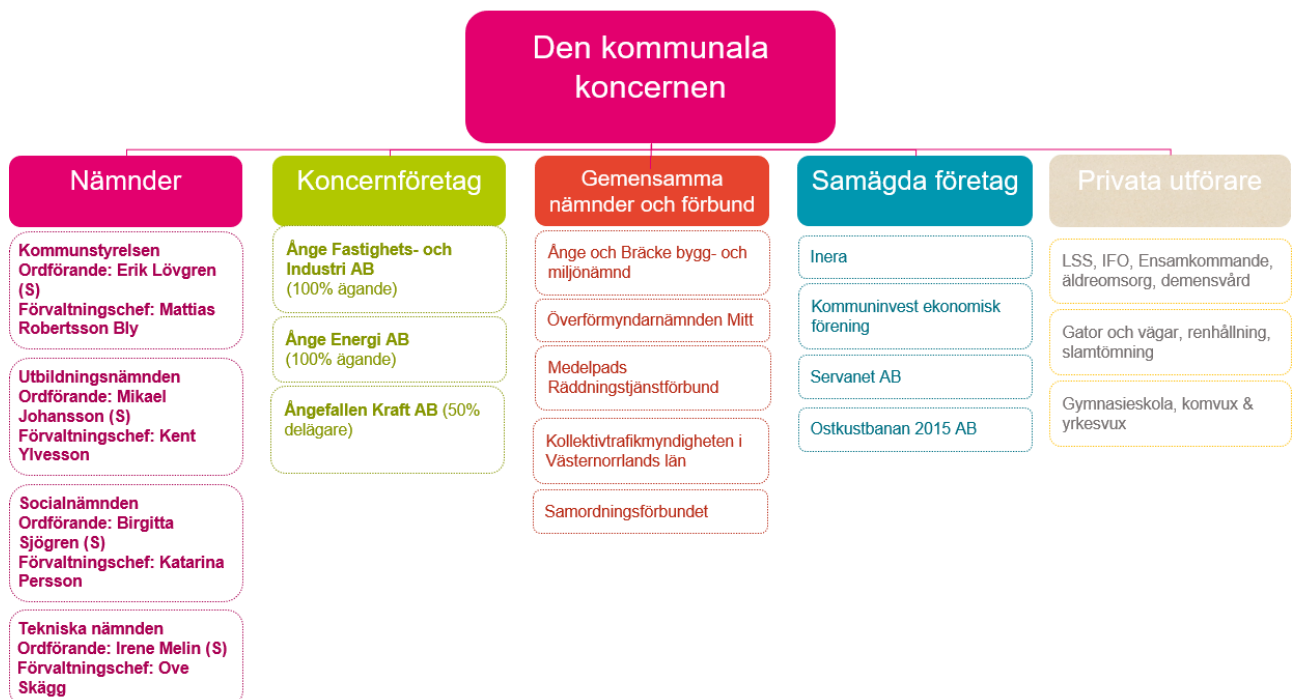
Ostkustbanan 2015 AB: Ånge kommun har 100 aktier vilket motsvarar 1%. Bolaget bildades 2015 med syfte att påskynda utbyggnaden av järnvägsspåret mellan Härnösand och Gävle.

Kommuninvest ekonomisk förening: Ånge kommuns andel är 0,1 % av föreningens tillgångar och skulder

Kommunen anlitar privata utförare flera av kommunens verksamheter. Förutom ersättning till privata utförare betalar kommunen ersättningar till fristående skolor och andra kommuner inom förkola, grundskola och gymnasieskolan.

En fullständig översikt av den kommunala verksamheten visas i organisationsschemat nedan.

Sankt Olavsledens ekonomiska förening: Kommunen är medlem från och med 2022.

Nämnder	Verksamhet	Privata utförare
kommunstyrelsen	ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet.	
utbildningsnämnden	ansvarar för förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola. Därtill ansvarar nämnden för vuxenutbildning. Grundsärskola, kommunala musikskola	
socialnämnden	ansvarar för vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar också för socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Där ingår bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård.	
tekniska nämnden	ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser, kost för skola och omsorg och för vatten- och avloppsförsörjning (VA) och väghållning.	

Privata utförare:

Kommunen köper tjänster av privata utförare inom följande verksamheter:

- Gator och vägar 0,8 mkr
- Renhållning 9,5 mkr
- Stöd och omsorg (LSS) 4,3 mkr
- Individ- och familjeomsorg 8,1 mkr
- Gymnasieskolan 4,3 mkr
- Vuxenutbildning 0,3 mkr

Ibland köps tjänster av privata utförare, även om det sker i liten utsträckning. Orsakerna handlar dels om brist på kompetens, dels på brist på kapacitet.

Brist på kompetens. En liten kommun har ibland små möjligheter att upprätthålla specialistkompetens inom alla områden som kommunen är ålagd att hantera. Det kan röra sig om experter och konsulter som från tid till annan anlitas för specifika projekt.

Brist på kapacitet. Ibland behöver verksamheten tillfälligt förstärkas för att klara av behoven hos exempelvis brukare inom verksamheten stöd och omsorg, då det kan råda platsbrist.

3.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Internationell ekonomi

De globala flaskhalsproblemen har gradvis minskat under 2022. Förutsättningarna för en fortsatt stark global återhämtning, i kölvattnet av pandemin, kan därmed sägas ha förbättrats. Men istället väntar nu en global inbromsning. Allt mer tyngs global konjunktur av den höga inflationen och den kraftiga ränteuppgången. Orsakerna till den höga inflationen är flera. Tidigare positiva efterfråge-störningar (till exempel den expansiva ekonomiska politiken i USA) liksom efterföljande negativa utbudsstörningar har bidragit. En tydlig utbudschock för Europa är effekterna av kriget i Ukraina, vilket har drivit upp flera råvarupriser inklusive priset på energi i Europa.

Den globala ekonomin bromsade in redan under andra kvartalet 2022, främst beroende på utvecklingen i Kina, där samhället – med nolltoleranspolitik mot covid-19 och återkommande

utbrott – upprepade gånger har stängts ned. Under andra halvåret 2022 har högre priser och räntor börjat bita, vilket nu försvagar hushållens konsumtionsefterfrågan världen över.

Fallande investeringar kommer sedan att tynga den globala utvecklingen 2023. Varken USA eller Europa kommer nästa år att agera draglok för världsekonomin: BNP-tillväxten beräknas bli svag i Europa och USA.

I USA har priser och löner ökat snabbt under 2022, vilket har tvingat Federal Reserve (Fed) att hastigt omvärdera synen på ekonomin och penningpolitiken. Sedan mars har styrräntan höjts i allt större steg, men inflationen är ännu problematiskt hög.

Krigets ekonomiska konsekvenser för Ukrainas del är extrema. Men även Europa påverkas direkt via råvarupriser och bristsituationer för främst naturgas. Men vissa råvarupriser i Europa, såsom priser för vissa insatsvaror till industrin och till livsmedelsindustrin, har nu fallit tillbaka till nivåer som rådde innan kriget. De råvarupriser (olja och gas) som framförallt påverkar energipriserna har även sjunkit något, men är fortsatt höga i Europa. Att energipriserna slår direkt mot hushållens och företagets köpkraft gör att EU och flera regeringar (såsom den svenska) nu inför olika kompensationsåtgärder. Förutom högre energipriser innebär leveransproblem av naturgas att varuproduktionen är hotad, speciellt i Tyskland.

SKR, Ekonomirapp. dec 2022, SKR cirkulär 23:07 (Budgetförutsättning för åren 2023–2026)

Svensk ekonomi

BNP-tillväxten i Sverige har blivit allt svagare under loppet av 2022. Men en stark BNP-uppgång 2021 gör att tillväxten för helåret 2022 ändå blir tämligen hög (2,8 procent). Både näringslivets produktion och investeringar har ökat relativt starkt också under 2022. Men högre finansieringskostnader samt lägre orderingång dämpar tillväxten framöver. Under 2023 minskar investeringarna, inte minst bostadsinvesteringarna som redan börjat falla. Det negativa bidraget från investeringarna, både fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar, är huvudförklaringen till att BNP nästa år minskar med 0,6 procent.

När värdet faller för reala och finansiella tillgångar begränsas lånemöjligheterna. Detta då dessa tillgångar används av hushåll och företag som säkerhet när de lånar från banksektorn. Bankerna tenderar också att strama åt sina villkor för utlåningen ytterligare. Därmed förstärker kreditkanalen den åtstramning som sker i form av de högre räntorna: det blir svårare att låna pengar framöver, såväl för företag som för hushåll. Dessa förutsättningar pekar tydligt mot svagare konsumtion och investeringar. Effekterna lär bli betydande i så väl Sverige som i övriga världen.

Bostadsinvesteringarna beräknas minska både 2023 och 2024, med anledning av svagare efterfrågan och höga byggkostnader. Den svenska exporten påverkas nästa år negativt av sämre efterfrågetillväxt i omvärlden, särskilt i Europa. Att svensk export till stor del utgörs av investeringsvaror väntas även leda till ett tapp i marknadsandelar nästa år.

SKR, Ekonomirapp. dec 2022, SKR cirkulär 23:07 (Budgetförutsättning för åren 2023–2026)

Kommunernas ekonomi

Den kommunala konsumtionen minskar nästa år, i likhet med i år. Minskad konsumtionsvolym nästa år följer av de stigande priserna samt det allt stramare budgetläget. Direkta och indirekta effekter av den höga inflationen leder till en urholkning av skatteintäkterna, som alltså förmår finansiera en allt mindre verksamhetsvolym.

För kommunsektorn innebär lågkonjunkturen dämpade skatteinkomster och högre utgifter i löpande priser till följd av den höga inflationen och stigande ränteläget. Det leder bland annat till att kommunsektorn tvingas hålla tillbaka konsumtion och investeringar till följd av den budgetrestriktion som årliga positiva balanskravsresultat innebär. Detta begränsar således kommunsektorns möjligheter att utgöra en motverkande kraft i en konjunktur-nedgång. Även högre ränteutgifter bidrar till att driva upp utgifterna. Räntenettot, ränteinkomsterna minus ränteutgifterna, är dock ännu positivt för offentlig sektor kommande år även om det successivt minskar och tar ut varandra 2026.

Löneinkomsterna beräknas öka starkt under helåret 2022, ungefär lika mycket som året innan (med knappa 6 procent). En viss inbromsning av tillväxten av lönesumman syns dock sedan kvartal två i år (enligt Skatteverkets arbetsgivardeklarationer). Under 2023 ökar skatteunderlaget svagare som en följd av lägre ökning av lönesumman, drivet av en inbromsning av antalet arbetade timmar.

I reala termer växer skatteunderlaget med 1,0 procent per år 2022–2026, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. Trots den nominella tillväxten urholkas alltså kommunsektorns köpkraft drastiskt. År 2023 faller till och med köpkraften; skatteunderlaget beräknas realt sett bli lägre än föregående år. Den allmänna pris-uppgången drabbar på olika sätt de kommunala utgifterna och specifikt genom avtalspensionerna (högre premier för nytt avtal samt omvärdering av pensionsskulden).

Kompetensförsörjning blir en allt större utmaning när befolkningsstrukturen förändras framöver och personer över 80 år ökar med nära 50 procent samtidigt som personer i arbetsför ålder ökar med knappt 5 procent. Under kommande år kommer sysselsättningsökningen inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns i offentlig sektor, i näringslivet och i staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen. Det finns också ett matchningsproblem på arbetsmarknaden där den lediga arbetskraftens kompetens inte motsvarar den som de lediga jobben kräver. För att klara kompetensförsörjningen krävs en helhetssyn och kombination av långsiktiga åtgärder där staten, arbetsgivare och fackliga organisationer samarbetar med målet att trygga kompetensförsörjningen i välfärden.

SKR, Ekonomirapp. dec 2022, SKR cirkulär 23:07 (Budgetförutsättning för åren 2023–2026)

Befolkning

2022-12-31 var antalet invånare 9 143 personer vilket är en minskning med 90 personer.

	2022	2021	2020	2019	2018
Total	9 143	9 233	9 226	9 316	9 411
Förändring	-90	7	-90	-95	-69
Födda	64	92	77	91	88
Döda	137	140	142	158	147
Inflyttade	401	414	377	381	472
Utflyttade	428	367	404	410	481
Justering (SCB)	10	8	2	1	-1

Den senaste befolkningsprognosen (från 2021) visar på en fortsatt befolkningsminskning till 8 500 personer 2028.

2023 kommer ny befolkningsprognos att tas fram, en med ett scenario där utvecklingen fortsätter enligt historiken och ett scenario med ökat antal arbetstillfällen och inflyttning.

Bostadsmarknad

Ånge kommun har utifrån Västernorrlands bostadsmarknadsanalys 2022 ett fortsatt underskott på bostäder i kommunen. Trots att det i kommunen finns flera tomma fastigheter råder det en brist på attraktiva bostäder som lever upp till dagens behov och standard.

Under 2023 ska Ånge kommun uppdatera kunskapsunderlag samt riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning samt komplettera med en handlingsplan för åren 2022–2026.

Under 2021 har riktlinjer för Ånge kommuns bostadsförsörjning framtagits som under början av 2022 skickats till länsstyrelsen på remiss.

Av riktlinjerna framgår att ”det finns behov av att detaljplanera för fler fastigheter som kompletterar det befintliga beståndet i olika delar av kommunen. Intresset ser olika ut för var människor vill bo i vår kommun. Tomter som ligger utanför bebyggelse med närhet till naturen är attraktiva alternativ, men även tomter i nära anslutning till centrum lockar nyetablerare. Nyproduktion och ombyggnation främjas av att det finns attraktiva tomter att bygga på. Ånge kommun behöver arbeta med att ta fram attraktiva tomtplatser i kommunens olika delar samt utveckla ett nätverk där köpare kan komma i kontakt med markägare. I Översiktsplanen 2040 kommer befintliga tomter samt förslag på förtättningsområden på tätorterna att pekas ut. Kommunen behöver arbeta med att komplettera det befintliga tomtbeståndet samt stycka befintliga tomter för att skapa fler etableringsmöjligheter. Kommunen behöver även se över strategier för att marknadsföra tomter och befintliga fastigheter till externa intressenter för att bidra till en positiv bostadsutveckling, men även för att stimulera ett boendegenerationsskifte i kommunen. Kommunen behöver även arbeta med att minska tröskeln in på bostadsmarknaden för förstagångsflyttare, individer utan svenskt medborgarskap samt individer med låg betalningsförmåga”.

Vakansgraden i det kommunala fastighetsbolaget ÅFA har minskat under året och i december var vakansgraden 2,5 %, dvs lägenheter som inte bolaget får in några hyresintäkter på.

Vakansgraden motsvarar 20 lägenheter av totalt 805.

Arbetsmarknad

	16–64	2020 (december)	2021 (december)	2022 (december)
Riket	arbetslösa	4,6	3,5	3,1
	I åtgärder	4,2	3,6	3,5
	totalt	8,6	7,2	6,6
Varav utrikesfödda totalt		21,1	17,8	16,6
Västernorrland	arbetslösa	4,4	3,6	6,8
	I åtgärder	4,6	4,2	3,3
	totalt	9,0	7,8	10,1
Varav utrikesfödda totalt		27,1	24,0	21,2
Ånge	arbetslösa	4,8	3,8	3,0
	I åtgärder	3,3	3,5	2,9
	totalt	8,1	7,3	5,9
Varav utrikesfödda totalt		25,0	21,7	17,6

	18–24	2020 (december)	2021 (december)	2022 (december)
Riket	arbetslösa	4,8	2,6	3,8
	I åtgärder	7,0	3,6	4,3
	totalt	11,8	6,2	8,1
Varav utrikesfödda totalt		25,8	19,2	17,2
Västernorrland	arbetslösa	5,2	3,4	4,1
	I åtgärder	8,8	5,8	5,7
	totalt	14,0	9,3	9,8
Varav utrikesfödda totalt		28,5	25,0	19,2
Ånge	arbetslösa	3,3	4,5	3,9
	I åtgärder	8,5	4,8	4,8
	totalt	11,8	9,3	8,7
Varav utrikesfödda totalt		23,8	19,6	13,0

Det av ESF medfinansierade projektet Ångemodellen avslutades i två etapper; för deltagarna 30 juni och för projektledningen 30 september. Målet var att nå minst 80 personer i ålder 15 - 64 som av olika anledningar står längst från arbetsmarknaden. Av dessa skulle minst 30 %

komma vidare till egen försörjning genom arbete eller studier, 60 % skulle vid utskrivning befinna sig klart närmare egen försörjning och 70 % ha fått ökad makt över sin egen situation. Resultatet blev över förväntan. Av deltagarna gick 56 % vidare till arbete eller studier. Målet att komma närmare egen försörjning och få ökad makt över den egna situationen har också nåtts. Kommunens kostnader för försörjningsstöd har minskat, så även antalet bidragsberoende hushåll. Dessa resultat var möjliga tack vare det egna arbetssättet som utvecklades i nära samarbete med socialtjänsten.

Den 15 september genomfördes en förinspelad spridningskonferens som kunde ses via en länk. Konferensen hade 257 startade visningar och 180 unika deltagare.

Ångemodellen är nu implementerad i den ordinarie verksamheten inom ramen för Samlad kraft.

Arbetsmarknadsarenan på Ljungandalens Bad & Sport och samarbetet med Fränsta IK och kommunens fritidsförvaltning har vidareutvecklats. Under 2022 har lokalerna för den Fritidsbank som planeras öppna i början av 2023 renoverats och iordningställt i stort sett helt och hållet av deltagarna på arenan och insamlingen av sport- och fritidsartiklar har rullat på. Fritidsbankens verksamhet i kombination med arenan är långsiktigt hållbar då den bedrivs i lokaler som mestadels stått oanvända sedan 1968.

I december har Arbetsmarknadsarenan påbörjat ett samarbete med skolan (låg- mellan och högstadiet), tre förskolor, två äldreboenden och ett demensboende påbörjats. Det handlar om att arenan tar ansvar för insamling och återvinning av fraktionerna glas, papper, plast, metall, batterier och glödlampor.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Befolkningsprognos till 2028

2022-12-31 var antalet invånare 9 143 personer, fram till 2028 är prognosen en befolkningsminskning till cirka 8 500 personer. 2022 minskade befolkningen med 90 personer. Befolkningsprognoser kommer att tas fram under 2023. Med anledning av de etableringar som planeras så kommer två prognoser att ta fram med två olika scenarier.

Finanspolicy

I kommunkoncernen finns en finanspolicy från 2015 med revidering november 2020.

2022-12-31 finns inte några andra placeringar än i bank och utlåning till de kommunala bolagen.

2015 användes 51 mkr till att amortera på kommunens lån.

I april 2021 beslutade kommunfullmäktige (§31) att 20 mkr av elaktiepengarna får användas för likvidförstärkning med anledning av renoveringen av badhuset. De 20 mkr har använts till likvidförstärkning 2022.

Sammanställning över kommunens placeringar av elaktiepengarna per 2022-12-31.

Mkr	2022	2021	2020	2019	2018
Obligationer Kommuninvest	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
Depå, Handelsbanken	42,3	42,3	42,3	42,3	32,1
Placeringar Handelsbanken	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2
Långfristig fordran ÅFA	10,6	11,3	12,0	12,7	13,5
Långfristig fordran Ånge Energi	0,0	0,0	18,5	22,7	27,0
Kortfristig fordran ÅFA	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Kortfristig fordran Ånge Energi	0,0	0,0	4,3	4,3	4,3
Swedbank (1953)	40,4	59,2	35,5	29,9	24,3
Summa	104,2	123,7	123,5	122,8	122,0

Långfristiga skulder

Med långfristiga skulder avses skulder med löptid över ett år. De långfristiga skulder som kommunen har 2022-12-31 avser lån, investeringsbidrag och anslutningsavgifter som avskrivs i takt med investeringen. Totalt hade kommunen vid årsskiftet en långfristig skuld på 100,5 mkr vilket är en ökning med 28,3 mkr jämfört med 2021.

ÅFA har långfristiga skulder på 409,4 mkr vilket är en ökning med 67 mkr sedan 2021.

Ånge Energi har 46,7 mkr i långfristiga skulder vilket är en minskning med 4,2 mkr sedan 2021.

Kommunens andel av i Ångefallen Kraft AB:s långfristiga skulder 16,5 mkr vilket är oförändrat sedan 2021.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande var vid årets slut 462 mkr vilket är en ökning med 65 mkr.

I de kommunala bolagen finns inte några borgensförbindelser.

Räntenivån

Låneskulden i kommunen och de helägda kommunala bolagen är totalt 516,3 mkr. En förändring av räntan med 1 % påverkar kommunkoncernens kostnader på sikt med cirka 5,2 mkr. Räntan har olika bindningstid i de olika lånen så full effekt av en räntehöjning nås inom 10 år.

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen kan ses som ett hinder för effektivisering och utveckling av verksamheten. Kommunen har inte resurser att ansöka och medfinansiera på det sätt staten tycker att verksamheten ska utvecklas. Det vore önskvärt att mer fördelades som generella statsbidrag som kommunen kan fördela och använda utifrån de förutsättningar som råder i Ånge.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser utanför dess egen kontroll, till exempel konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen ska ha en beredskap för att hantera sådana händelser, både externa oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Det måste finnas reserver och marginaler i ekonomin. Hur stora reserverna behöver vara kan beskrivas i en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens intäkter och kostnader.

- Personalens löner förändras med 1 %: 4,6 mkr
- Förändrad skattesats med 1 krona: 22 mkr
- 10 heltidstjänster: 5,5 mkr
- 1 % resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag (2022): 7 mkr.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsåtagande uppgår, 2022-12-31, till 302,3 mkr. De kommunala bolagen har inte några pensionsåtaganden.

Pensionsförpliktelsen redovisas enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 220,3 mkr.

För att möta kommande pensionsutbetalningar finns el-aktiepengarna och en öronmärkning i eget kapital för pensionskostnader.

Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser.

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Pensionsförpliktelse				
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt	82,0	82,2	82,0	82,2
b) Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	220,3	228,7	220,3	228,7
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	-	-	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inklusive försäkring och stiftelse)	302,3	310,9	302,3	310,9
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	-	-	-	-
-varav överskottsmedel	-	-	-	-
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	-	-	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	-	-	-	-
Finansiering	-	-	-	-
Återlånade medel	302,3	310,9	302,3	310,9
Konsolideringsgrad	-	-	-	-

Hållbarhet

Inom områdena **digitalisering, kompetensförsörjning, socioekonomisk utveckling och klimatneutralt samhälle** ligger lösningar på många av kommunkoncernens framtida möjligheter och utmaningar.

Enligt SKR kommer kommunsektorn att ha stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster vilket innebär att kommuner och regioner kommer att behöva rekrytera många nya medarbetare och hitta nya arbetssätt de kommande åren.

Kompetensförsörjning kommer att vara en stor utmaning för Ånge kommun framöver. Prognosen är att antalet invånare i åldrarna 19 - 64 år minskar, samtidigt som många kommer att gå i pension. Samtidigt behöver verksamheterna utvecklas inom nya arbetssätt, bland annat med hjälp av digitala hjälpmedel.

Att minska utanförskapet är en annan utmaning. För att minska utanförskapet i framtiden är en av flera viktiga faktorer att fler går ut grundskolan med behörighet att söka program på gymnasiet.

Den utveckling som sker och skett i kommunen under året genom de etableringar som planeras är avgörande för den framtida befolkningsutvecklingen och kommunens möjlighet till en hållbar ekonomi.

3.5 Händelser av väsentlig betydelse

24 februari inledde Ryssland sin invasion av Ukraina vilket påverkat världen, Europa och Sverige. Under sommaren drabbade Covid 19-pandemin fortfarande kommuninvånare, personal och brukare med höga sjukskrivningstal som följd.

Efter att restriktionerna till följd av covid-19 pandemin tagits bort och Rysslands invasion av Ukraina fortlöpt har inflationen nått högre nivåer än på länge vilket inneburit och kommer att innebära kostnadsökningar i den kommunala verksamheten.

Framtagandet av ny översiktsplan har pågått under året. Samråd har genomförts och planen är att kommunstyrelsen ska presentera förslag till översiktsplan.

Arbetet med att ta fram detaljplan för Site Alby har pågått.

Förberedelser har pågått inför den beslutade omorganisationen av politiska- och tjänsteorganisationen som träder i kraft 1 januari 2023.

3.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Ånge kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna, bolagen Ånge Fastighets- och Industri AB, Ånge Energi AB och Ångefallen Kraft AB. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrning och uppföljning är, så långt som det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Ånge kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser - kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänsteorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten. I bilden nedan illustreras struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget, och plan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska förutsättningar och ramar för kommande år. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen, har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar planer, mål och mått samt identifierar risker i relation till fullmäktiges vision, mål och uppdrag. Detta sammanfattas i budgetdokument för nämnderna och bolagen. Nämnder och bolag rapporterar normalt till kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens *tjänstepersoner* ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersoner i nämnder och bolag ska översätta den politiska visionen, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamheten och ekonomin utvecklas.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Ånge kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som ansvarar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur koncernenheternas ansvar fördelar sig i förhållande till kommunens betydande verksamheter.

Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i den kommunala koncernen (se översiktsbild nedan). Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på koncernnivå. Därefter delar Ånge in verksamheten i tre delar utefter finansiering: verksamheter som huvudsakligen är finansierad av skatter och statsbidrag, verksamheter som finansieras med självkostnadsreglerande avgifter samt affärsdrivande verksamheter. Även på denna nivå beslutar kommunfullmäktige om mål och ramar anpassade till finansieringsform och de krav som det för med sig. Slutligen sker styrning och uppföljning av individuella verksamheter med tillhörande mål och ramar.

Koncernnivå		Ånge kommun koncern	
Finansieringsnivå	Skattefinansierad verksamhet	Avgiftsfinansierad verksamhet	Affärsdrivande verksamhet
Verksamhetsnivå	<ul style="list-style-type: none"> • Vård och omsorg • Barnomsorg • Grundskola • Gymnasie- och vuxenutbildning • Individ- och familjeomsorg • Kultur och fritid • Gata och park • Övriga skattefinansierade verksamheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Vatten och avlopp • Kommunal renhållning • Övriga avgiftsfinansierade verksamheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Fastigheter • Energi • Övriga kommersiella verksamheter

Centrala styrdokument

Inom Ånge kommunkoncern används olika styrdokument. Styrdokumenten syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Nedan anges de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande tvåårsplan. Kommunens totala verksamhet bedrivs både i förvaltningsform och i bolagsform. För att få en helhetsbild av den kommunala koncernen, som sedan särredovisas för kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation enligt gällande lagkrav. I budgeten framgår också fullmäktiges prioriterade mål för god ekonomisk hushållning, mål och uppdrag.

Övriga koncerngemensamma policydokument

För att stärka effektivitet, samordning och ett gemensamt agerande inom den kommunala koncernen har följande styrdokument beslutats gälla för hela den kommunala koncernen:

- Arkivregler
- Arvodesreglemente
- Finanspolicy
- Riktlinjer för Ånge kommuns internkontroll
- Upphandlingspolicy
- Informationssäkerhetspolicy
- Handlingsplan för persondataskydd
- Kommunikationspolicy, strategi och riktlinjer för sociala media
- Handlingsprogram olycksförebyggande arbete
- Krisledningsplan
- Renhållningsordning
- Handlingsplan för förbättrat näringslivsklimat
- Relevanta dokument inom personalområdet som arbetsmiljöpolicy mm

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen Den politiska målstyrningen siktar mot att uppfylla kommunens Vision och fokusområden. Den lyfter blicken och fokuserar på utveckling och värde för invånare. Kommunfullmäktige tar fram inriktningsmål (prioriteringar) för mandatperioden utifrån visionen och de fem fokusområdena.

Kommunstyrelsens och nämndernas målstyrning fokuserar på utveckling och att skapa förändringar. Målen kan sträcka sig över flera år, med ett slutmålvärde och ett målvärde för kommande år. Ansatsen är att ha få men tydliga mål som driver utveckling och förbättring. Målen ska fokusera på de resultat som behöver prioriteras i ett utvecklingsarbete ur ett invånarperspektiv snarare än ett verksamhetsperspektiv, att utgå från och utvärderas utifrån livskvalitet för invånaren snarare än servicekvalitet hos verksamheten. Det innebär att mål bör sättas för att beskriva en förflyttning på ett antal prioriterade områden snarare än att sätta mål för grunduppdrag. Uppföljning och utvärdering görs med utgångspunkt i vilket värde som skapas för invånaren.

Ekonomiska ramar

I Ånge kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För att kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, gator) utgår resursfördelningen utifrån en analys av utfallet i senaste bokslut och aktuell prognos för innevarande år. Detta för att få en bild av de aktuella resursbehoven. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även kommunens befolkningsprognos, viktiga indexförändringar, ambitionsförändringar samt eventuella rationaliseringsbehov in i det slutliga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budgetar utifrån

fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktiges resultatkrav, som ligger till grund för budgetarbetet.

Planering året innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Februari: Kommunstyrelsen och nämnderna och bolagen analyserar underlag inför kommande budgetarbete (befolkningsutveckling, demografi, trender, ny lagstiftning och andra förändringar) Under våren arbetar därefter nämnderna fram förslag till detaljerade mål samt drift- och investeringsbudget. Ägardialog sker mellan kommunstyrelsen och de helägda bolagen.

April: Kommunstyrelsen överlägger med nämnder och bolag. Utifrån dialogerna tas det fram ett förslag om mål och budget för hela kommunen inför kommande år. Juni: Kommunfullmäktige beslutar om mål och ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnder. Samtidigt fastställer kommunfullmäktige bolagens ägardirektiv.

November/december: Nämnderna beslutar om verksamhetsplaner. Före årsskiftet fastställer bolagen sina affärsplaner. Om förutsättningarna har förändrats fattar kommunfullmäktige ett korrigeringsbeslut i november.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialrapport, i delårsrapport och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialrapporten innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos. Alla ansvariga nämnder och styrelser ska ta ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till delårsrapporten.

september: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen en officiell delårsrapport. Delårsrapporten innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsrapporten. Delårsrapporten beslutas i nämnder och bolagsstyrelser. Eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige i oktober.

oktober: Kommunstyrelsen genomför en resultatdialog (presidiedag) med nämnderna och bolagen avseende måluppfyllelse och budgetavvikelser. Möjliga åtgärder diskuteras.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av årsredovisningen.

april: Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen i april samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktspliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och bolagsplaner. Utöver tertial- och delårsrapport rapporterar nämnderna samt bolagen till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram av koncernenheterna, då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Vid större avvikelse kallas nämnd/styrelse in formellt för muntlig dialog med kommunstyrelsen.

Under 2022 har kommunens nämnder, bolag, gemensamma nämnder, kommunalförbund informerat kommunstyrelsen om sin ekonomi, verksamhet och framtidsplaner.

Uppsiktspliktens genomförande kombineras med budgetberedningsprocessen som beskrivs ovan. Under denna process rapporterar nämnderna och styrelserna om sin verksamhet för det gångna året och hur planeringen löper för innevarande år och utsikter och prognoser för kommande år. Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Som utgångspunkt finns ett reglemente för intern kontroll som gäller hela den kommunala koncernen.

3.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

1. Kommunkoncernen ska hushålla med resurserna och ska ha positiva resultat varje år. Hur stora dessa resultat ska vara kan komma att variera mellan olika år. Kommunkoncernens resultat 2022 ska uppgå till minst 5 mkr.

Den kommunala koncernens resultat, mkr	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunen	36,8	20,8	21,8	-2,0	1,6
Ånge Energi AB (100 % ägande)	1,6	2,3	0,3	0,6	1,1
Ånge Industri- och Fastighet AB (100 % ägande)	11,9	-4,3	-12,1	-1,7	3,2
Ångefallen Kraft AB (50 % ägande) kommunens andel	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Totalt	49,1	18,7	9,9	-3,2	6,0

I kommunens resultat ingår 1 mkr från utdelning i helägt dotterbolag. Detta har eliminerats i kommunkoncernens resultat.

Målet uppnås 2022.

2. På sikt ska kommunkoncernen ha en soliditet på 20 % vilket innebär att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt.

Soliditet % Inklusive Ansvarförbindelser	2022	2021	2020	2019	2018
ÅFA	7,3	5,9	7,2	9,8	9,8
Ånge Energi	15,0	14,5	11,3	10,2	8,2
Ångefallen Kraft AB	6,5	7,3	8,5	9,2	11,4
Kommun	10,7	4,3	0,4	-5,3	-6,8
Koncern	7,6	3,1	1,2	-0,7	-1,6

Målet uppnås 2022.

Verksamhetsmål med betydelse av god ekonomisk hushållning

För att kommunen ska anses ha en god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen uppnås och över hälften av kommunens kvalitetsfaktorer ska vara acceptabla.

Perspektiv	Kvalitetsfaktor	Kommentar	Kvalitetsmått	Utfall	
Medborgare – brukare – kunder – intressenter	Nöjda medborgare – kunder - intressenter och brukare	Sammantaget finns många förbättringsområden inom kundnöjdhet och många områden som har god kundnöjdhet i kommunen.	Företagens sammanfattande omdöme om företagsklimatet i Ånge kommun 3,24%	◆	
			Brukarbedömning, hemtjänst, äldreomsorg 97%	●	
			Brukarbedömning LSS	■	
	Förbättrad livssituation (socialtjänst)	Ett bra förebyggande arbete har tidigare gett positiva resultat för kommunen En stor förbättrings-potential finns för kommunen och regionen att tillsammans öka samarbete och skapa en förbättrad livssituation för de barn och unga som söker stöd. Mätetalen behöver förnyas, eftersom de inte längre kommer uppdateras nationellt.	Ej återaktualiserade ungdomar 13–20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel 66%	■	
			Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel 72%	◆	
			Ej återaktualiserade barn 0–12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel 71% (ingen nationell jämförelse tillgänglig)	◆	
			Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning, andel 59% (Ingen nationell jämförelse tillgänglig)	◆	
	Trygga elever	Tryggheten bland eleverna i Ånge ligger generellt på en lägre nivå än rikssnittet i årets mätningar.	Elever som känner sig trygga, kommunal gymnasieskola åk 2, andel 80%	◆	
			Elever som känner sig trygga, kommunal grundskola åk 9, andel 79% Mätning från 2021	◆	
			Elever som känner sig trygga, kommunal grundskola åk 5, andel 78%	■	
	Verksamhet	Goda utbildningsresultat	En positiv trend ses kring behörighet till gymnasiet år 2022. Även elevernas meritvärden har en ökande trend i kommunen. De åtgärder som utbildningsförvaltningen vidtagit skapar möjlighet för fortsatt ökning. Fortfarande ligger Ånge i flera fall under rikssnitt och jämförbara kommuner och behöver fortsatt fokusera på att förbättra resultaten.	Elever på SFI som klarar minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel 10%	◆
				Nyanlända som efter etableringsprogrammet (2 år) går till arbete eller studier, andel 75%	●
				Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel 62 %. Andelen som gått vidare sedan projektet Ångemodellen startade är 56%. Målet var 30%.	●
Elever med godkända betyg, kommunal vuxenutbildning, andel 69%				◆	
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasieskolan 79,5%				◆	
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen 66%				◆	
Elever i åk 9, meritvärde 219,2				◆	

		Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel 66,1%	◆
		Elever i åk 3, nationella prov i svenska eller svenska som andraspråk 70%	◆
Medarbetare	Goda arbetsförutsättningar Den något ökade sjukfrånvaron under 2022 har skett i samtliga åldersgrupper. Den totala sjukfrånvaron för kommunen landade på 9,89%, kommunkoncernen 9,65%. Detta medför ett ökat arbete att minska sjukfrånvaron under 2023 då det nu med minskade restriktioner finns förutsättningar att arbeta tidigt och aktivt med sjukfallen. År 2022 genomfördes OSA-enkäten (Organisatorisk och social arbetsmiljö) vilket visade övervägande bra resultat. Resultatet har och kommer att tas upp på varje APT för att skapa en bättre arbetsmiljö för medarbetarna. Personalenkät är genomförd och den mäter upplevd arbetsorganisation, arbetsbelastning, krav, handlingsutrymme, ledarskap, stöd, kunskap, utveckling, återhämtning, säkerhet, hälsa och friskfaktorer. <u>Index 0 – 33 = mycket lågt resultat, 34 – 66 = lågt/halvbra, 67 – 100 = bra/mycket bra resultat.</u> Ånge kommuns medelindex landade på 79. Personalomsättningen i Ånge kommun uppgår till 9,8% 2022. Av de 81 medarbetare som avslutat sin anställning är 34 pensionsavgångar. I rapporten Personalen i välfärden (SKR) visar det att andelen tillsvidareanställda som lämnat kommuner ligger på cirka 7,5 % per år. Målet för Ånge kommun är att närma sig den siffran.	Sjukfrånvaro kommunorganisation 9,9%	■
		Sjukfrånvaro kommunkoncern 9,65%	■
		Personalenkät	●
		Personalomsättning, extern 9,8%	◆

Den sammantagna bedömningen är att kommunen inte uppnår god ekonomisk hushållning 2022 då inte över hälften av kommunens kvalitetsfaktorer kan anses vara acceptabla.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultaträkning (mkr)	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	173,9	149,0	172,8
Verksamhetens kostnader	-840,1	-833,1	-815,9
Avskrivningar	-24,0	-22,2	-22,3
Verksamhetens netto	-690,2	-706,3	-665,4
Skatter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag	700,5	683,7	674,6
Finansnetto	26,5	11,5	15,6
Jämförelsestörande/extraordinära poster	0,0	0,0	-4,0
Resultatutjämningsreserv (ianspråktagande)	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	36,8	-11,1	20,8

Jämfört med budget 2022

Kommunfullmäktige har under året fattat beslut om utökning av kommunstyrelsens oförutsedda med totalt 13 mkr, detta med anledning av prognosen av ökade skatteintäkter. Därav uppgår budgeten 2022 till -11,1 mkr.

Kommunens resultat 2022 är 36,8 mkr vilket kan jämföras med det budgeterade resultatet på -11,1 mkr. Verksamhetens intäkter är 24,9 mkr högre och verksamhetens kostnader är 7 mkr högre.

Skatteintäkterna blev 12,2 mkr högre och nettointäkten från Ångefallen Kraft är 14,2 mkr högre än budgeterat.

Jämfört med resultatet 2021

Jämfört med 2021 är resultatet 16 mkr högre. Verksamhetens intäkter är 1,1 mkr högre. Verksamhetens kostnader är 24,2 mkr högre, därav 9,1 mkr personalkostnader, konsultkostnader 8,8 mkr med anledning av arbete med översiktsplan, detaljplan och planering inför tillväxt.

Nettointäkten från Ångefallen Kraft är 8,4 mkr högre jämfört med 2021.

Jämfört med delårsrapport, mkr	Budget 2022	Prognos i delårsrapporten	Utfall 2022
Kommunen	-11,1	19,2	36,8
ÅFA	2,0	3,0	11,9
Ånge Energi	1,3	1,3	1,6
Ångefallen Kraft	0,0	0,0	-0,2
Summa	-7,8	23,5	49,1

Kommunfullmäktige har under året fattat beslut om utökning av kommunstyrelsens oförutsedda med totalt 13 mkr, detta med anledning av prognosen av ökade skatteintäkter. Därav uppgår budgeten 2022 till -11,1 mkr för kommunen.

Skillnaden jämfört med delårsrapporten beror till stor del i en försiktighet i prognosen.

- Kommunen
Jämfört både med prognos och budget ökade nettointäkterna från Ångefallen Kraft under slutet av 2022 på grund av höga elpriser.
- ÅFA
Lägre vakansgrad i bostadsbeståndet har bidragit till högre driftsnetto. I 2022 års resultat ingår realisationsvinster från fastighetsförsäljningar om 5,5 mkr.
- Ånge Energi
Följer i stort sett prognos och budget.
- Ångefallen Kraft
Följer i stort sett prognos och budget.

Fem år i sammandrag

Resultaträkning, mkr	Kommunen					Kommunkoncernen				
	2022	2021	2020	2019	2018	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	174	173	173	159	169	249	244	230	227	245
Verksamhetens kostnader	-864	-838	-810	-792	-802	-920	-907	-873	-855	-868
Jämförelsestörande poster	0	-4	0	-3	0	0	-4	0	-3	0
Verksamhetens nettokostnader	-690	-669	-637	-636	-633	-671	-667	-643	-632	-623
Skatteintäkter och skatteutjämningsbidrag	701	675	657	629	625	701	675	657	629	625
Finansnetto	26	16	1	5	10	19	11	-4	-1	4
Jämförelsestörande finansiell post	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinär post	37	21	22	-2	2	49	19	10	-3	6
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	37	21	22	-2	2	49	19	10	-3	6

Balansräkning, mkr	Kommunen					Kommunkoncernen				
	2022	2021	2020	2019	2018	2022	2021	2020	2019	2018
Materiella tillgångar	323	294	257	221	208	814	744	694	687	698
Finansiella tillgångar	61	62	80	83	98	14	15	14	14	22
Likvida tillgångar	176	171	140	148	145	246	202	166	169	165
Övriga tillgångar	105	80	57	61	64	115	91	56	56	72
Eget kapital	292	255	234	212	214	311	262	243	233	236
Avsättningar	97	94	88	83	81	100	97	88	83	81
Långfristiga skulder	101	72	76	81	85	554	462	440	454	468
Övriga skulder	175	186	136	137	135	224	231	159	155	171
Balansomslutning	664	607	534	513	515	1189	1052	931	926	957

Kassaflödesanalys, mkr	Kommunen					Kommunkoncernen				
	2022	2021	2020	2019	2018	2022	2021	2020	2019	2018
Medel från verksamheten före förändring RK	60	47	46	19	25	86	71	64	42	51
Rörelsekapitalets förändring	-36	27	3	5	7	-30	37	4	1	2
Investeringsverksamheten	-53	-61	-56	-24	-28	-109	-97	-57	-26	-36
Finansieringsverksamheten	33	18	-1	3	-16	97	25	-14	-13	-33
Förändring av likvida medel	5	31	-8	3	-11	44	37	-3	4	-16

Soliditet

Soliditet % Inklusiva Ansvarsförbindelser	2022	2021	2020	2019	2018
ÅFA	7,3	5,9	7,2	9,8	9,8
Ånge Energi	15,0	14,5	11,3	10,2	8,2
Ångefallen Kraft AB	6,5	7,3	8,5	9,2	11,4
Kommun	10,7	4,3	0,4	-5,3	-6,8
Kommunkoncernen	7,6	3,1	1,2	-0,7	-1,6

Likviditet

Likviditet %	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunen	160	135	145	152	155
Kommunkoncernen	160	126	138	144	137

Ett mått på den finansiella styrkan, betalningsberedskapen på kort sikt, är likviditeten. Likvida medel är behållningen på kassa och bank plus fordringar. En god nivå är att likviditeten ska överstiga 100 % vilket innebär att de kortfristiga skulderna kan betalas när de förfaller.

Vid årets början hade kommunkoncernen 292,1 mkr i likvida medel och kortfristiga skulder uppgick till 231 mkr. Kassalikviditeten var 126 %. Vid årets slut hade kommunkoncernen 357,6 mkr i likvida medel och kortfristiga skulderna uppgick till 224,1 mkr. Kassalikviditeten var 160 %. Ett positivt resultat har förstärkt likviditeten, dessutom har koncernen upptagit nya lån för att finansiera kommande investeringar.

Likviditeten har förbättrats jämfört med helår 2021.

3.8 Balanskravsresultat

Balanskravsutredning, mkr	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	36,8	20,8	21,8	-2,0	1,6
- Samtliga realisationsvinster	-1,6	-0,6	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	35,2	20,2	21,8	-2,0	1,6
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-20,0	-10,0	-10,0	0,0	0,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	15,2	10,2	11,8	-2,0	1,6
-/+ Öronmärkning pensioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Öronmärkning för anpassning till strukturell befolknings- och skattebortfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Det lagstadgade balanskravet är en miniminivå som innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. I balanskravsutredningen visas om kravet är uppfyllt. Enligt balanskravet ska negativa resultat återställas senast tre år efter det att resultatet uppkommit.

Kommunfullmäktige får dock besluta att inte reglera ett negativt resultat om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl ska omfatta både budget och utfall. Exempel på synnerliga skäl kan vara större omstruktureringskostnader av engångskaraktär i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning.

Det finns inget balanskravsunderskott att reglera.

I kommunens eget kapital finns medel öronmärkt för pensionskostnader, 22,9 mkr och anpassning till befolkningsutvecklingen, 22,4 mkr. Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om riktlinjer för användning av de öronmärkta medlen.

I riktlinjerna som kommunfullmäktiges beslutade om, § 73 2019, säger att de öronmärkta medlen kan användas vid negativa resultat för pensionskostnader och åtgärder och omställningskostnader för att anpassa verksamheter till minskad befolkning och minskade intäkter.

Enligt riktlinjerna för God ekonomisk hushållning finns möjlighet att avsätta medel till resultatutjämningsreserv, RUR. Avsättning görs i goda tider för att kunna användas för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget. 20 mkr avsätts till resultatutjämningsreserv, RUR 2022.

3.9 Väsentliga personalförhållanden

Personalförändringar 2022

Under året har Ånge kommun i stort lyckats rekrytera personal för att täcka behovet, med undantag för tjänster såsom HR-konsult, bibliotekarie, arbetsterapeut och socialsekreterare. Behovet av utbildad personal kvarstår. Det har även varit problem att rekrytera timvikarier till Vård och Omsorg, samt vikarier för semesterperioderna.

Antalet timanställda, tillsvidareanställda och visstidsanställda har ökat jämfört med 2021 utifrån de behov som finns i organisationen.

Generellt har Ånge kommun en låg personalomsättning för tillsvidareanställda.

Mer information finns under avsnittet Medarbetare för respektive förvaltning.

Anställda	2022	2021	2020	2019	2018
Arbetade timmar totalt	1 737 163*	1 750 616*	1 699 660*	1 700 714*	1 715 811*
Årsarbetare anställd personal	872	838	817	827	853
Årsarbetare, arbetsmarknadspolitiska åtgärder	39	45	52	22	38
Tillsvidareanställda årsskifte	827	811	802	807	843
Visstidsanställda årsskifte	136	123	122	103	121
Timtidsanställda årsskifte	224	201	213	195	220
Summa anställda enligt ovan	1 187	1 135	1 137	1 105	1 184
Medelvärde ålder TV-anst	47,8	48,1	48,3	48,5	48,4

Det genomsnittliga antalet årsarbetare i kommunen.

	2022	2021	2020	2019	2018
Tillsvidare anställda	792	762	761	775	787
Visstidsanställda	109	130	107	112	110
Timtidsanställda	94	84	95	84	86
Totalt	995	975	962	971	983

Det genomsnittliga antalet årsarbetare i kommunkoncernen.

	2022	2021	2020	2019	2018
Tillsvidare anställda	819	790	792	809	822
Visstidsanställda	110	131	108	114	111
Timtidsanställda	94	84	95	84	86
Totalt	1 023	1 005	995	1 007	1 019

Jämställdhet

Skillnaden i medellön mellan män och kvinnor har även ökat under 2022 vilket kan bero på några tillsatta chefsbefattningar (män). Lönekartläggningen visar inga osakliga löneskillnader.

Medellönen för samtliga är 32 285 kr.

Lön - Tillsvidareanställd, kr	2022	2021	2020	2019	2018
Medellön män	33 848	32 944	32 176	31 091	30 363
Medellön kvinnor	31 952	31 386	30 812	30 025	29 452
Medellön samtliga	32 285	31 659	31 038	30 195	29 600
Skillnad mellan män och kvinnor	1 896	1 558	1 364	1 066	911
Kvinnor andel av män i %	94,4%	95,3%	95,8%	96,6%	97%

Sysselsättningsgrad

Arbete sker i samverkan med fackliga organisationen Kommunal där heltid ska vara norm för Ånge kommuns medarbetare inom den sektorn. Arbetsmodellen för valfri sysselsättningsgrad (vilket ger rätt till heltid, eller längre sysselsättningsgrad om så önskas) är det huvudsakliga instrumentet i det arbete för de verksamhetsområden som omfattas av modellen.

Sysselsättningsgraden varierar framförallt beroende på hur mycket medarbetare väljer att arbeta, vilket kan väljas en gång per år. Sysselsättningsgraden kan även under året ändras i rehabiliteringssyfte i enskilda fall. Männen väljer i huvudsak högre sysselsättningsgrad än kvinnorna.

Sysselsättningsgrad %, kommunen	2022	2021	2020	2019	2018
Män	97	96,7	97,3	96,7	95,3
Kvinnor	95,2	94	94,2	93,7	93,2
Totalt genomsnitt	95,6	94,5	94,7	94,2	93,6

En förklaring är att vården är ett kvinnodominerande yrke och ex familjesituation kan vid vissa tidpunkter möjliggöra att gå ner i arbetstid. Möjligheten finns också att gå ned i arbetstid i rehabiliteringssyfte vid sjukdom.

Övertid

Övertiden har ökat även under 2022 vilket till stor del kan kopplas till pandemin och fortsatta restriktioner att vara hemma vid minsta förkylningssymtom inom främst vård och omsorg.

Övertid, mkr (exkl. personalomkostnader)	2022	2021	2020	2019	2018
Total övertid	5,7	4,5	3,9	2,9	3,7
Total fyllnadstid	1,4	1,1	0,8	1,0	0,4
Över/fyllnadstid som avses tas ut i ledighet	-1,3	-1,1	-0,8	-1,3	-1,1
Summa utbetald övertid o fyllnadstid	5,8	4,5	3,9	2,6	3,0

Sjukfrånvaro

Vid årsskiftet var den totala sjukfrånvaron 9,89%, vilket är en ökning med 6,1% jämfört med 2021. Sjukfrånvaron för åldersgruppen under 30 år har nu ökat från 7,2% 2021 till 9,09% 2022, vilket kan kopplas till rådande restriktioner att vara hemma vid minsta förkylningssymtom. Den något ökade sjukfrånvaron under 2022 har skett i samtliga åldersgrupper.

Andelen långa sjukskrivningar (60 dagar eller mer) fortsätter att minska 40,58% (2022), 43,73% (2021). Ytterligare fokus behövs på tidiga insatser gällande korta sjukfall.

Fortsatt under 2023 gäller förebyggande hälsofrämjande insatser, använda friskvårdskuponger och att på arbetsplatsträffar diskutera enhetens sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro	Kommunkoncernen			Kommunen		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
% andel av totalt antal sjukdagar (60 dagar eller mer)	40,37%	43,31%	37,41%	40,58%	43,73%	36,97%
% sjuktid av tillgänglig tid (60 dagar eller färre)	59,63%	56,69%	62,59%	59,42%	56,27%	63,03%
Totalt	9,65%	9,13%	9,52%	9,89%	9,32%	9,72%
Kvinnor	10,46%	10,00%	10,63%	10,59%	10,13%	10,75%
Män	6,82%	6,14%	5,75%	7,24%	6,28%	5,82%
åldersgrupp < 30 år	8,93%	7,11%	8,42%	9,09%	7,20%	8,65%
åldersgrupp 30–49 år	9,14%	8,70%	8,96%	9,31%	8,83%	9,03%
åldersgrupp >50 år	10,16%	9,73%	10,09%	10,46%	9,97%	10,39%

Antal sjukdagar per förvaltning och bolag

Sjukdagar totalt	2022 kvinnor	2022 män	Totalt 2022	2021 kvinnor	2021 män	Totalt 2021	Totalt 2020	Totalt 2019
Kommunstyrelse	679	1 331	2 010	705	1 420	2 125	1 788	3 020
Tekniska nämnden	1 187	307	1 494	1 481	92	1 573	1 519	1 135
Utbildningsnämnden	5 711	782	6 493	6 102	837	6 939	7 029	5 360
Socialnämnden	17 056	1 681	18 737	15 237	1 339	16 576	18 064	12 834
Totalt kommunen	24 633	4 101	28 734	23 525	3 688	27 213	28 400	22 349
ÅFA	63	183	246	88	342	430	513	254
Ånge Energi	0	7	7	0	0	0	0	0
Totalt koncernen	24 696	4 291	28 987	23 613	4 030	27 643	28 913	22 603

Antal sjukdagar snitt per anställd

Sjukdagar snitt per anställd	2022 kvinnor	2022 män	Totalt 2022	2021 kvinnor	2021 män	Totalt 2021	Totalt 2020	Totalt 2019
Kommunstyrelse	11,32	23,35	17,18	10,52	22,54	16,35	13,34	22,04
Tekniska nämnden	21,20	17,06	20,19	27,94	5,75	22,80	22,67	16,69
Utbildningsnämnden	21,55	11,85	19,62	25,43	13,08	22,83	23,75	18,54
Socialnämnden	43,85	32,33	42,49	39,27	31,14	38,46	42,3	30,8
Totalt i kommunen	31,99	21,25	29,84	31,45	19,83	29,14	30,74	24,56
ÅFA	7,00	11,44	9,84	9,78	19,00	15,93	16,55	8,19
Ånge Energi	0,00	3,50	2,33	0	0	0	0	0
Totalt koncernen	31,66	20,34	29,25	31,15	19,56	28,68	30,18	23,94

En del av sjukdagarnas omfattning inom vård och omsorg kan kopplas till restriktioner på grund av pandemin. Som ett led i att minska sjukfrånvaron behövs tidiga insatser av närmaste chef tillsammans med medarbetaren. Beslut är taget att ta bort egenavgiften gällande friskvårdskuponger inför 2023 som ett led i att öka nyttjandegraden.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en av de största utmaningarna för Ånge kommun. Ett strategiskt arbete krävs som är uthålligt över tid och en strategi för kompetensförsörjning antogs av kommunfullmäktige 2019. Strategin omfattar tre huvudområden: Rekrytering, Utveckling av organisation och medarbetare samt Samarbeten. Ett arbete med att ta fram en kompetensförsörjningsplan för 2023 - 2025 pågår i syfte att arbeta fokuserat med frågorna inklusive handlingsplan.

Medarbetarundersökning

För att följa utvecklingen inom personalområdet genomförs medarbetarundersökning utifrån de frågor som tagits fram av SKR. Enkäten genomförs vartannat år som en uppföljning över hur motivation, tydlighet och uppföljning av målarbete förändras bland personalen. 2022 genomfördes OSA-enkäten (Organisatorisk och social arbetsmiljö) vilket visade övervägande bra resultat. Resultatet har och kommer att tas upp på varje APT för att skapa en bättre arbetsmiljö för medarbetarna.

Rekryteringspremien

Rekrytering är en fortsatt utmaning för Ånge kommun som arbetsgivare. Det krävs ett aktivt arbete för att nå målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Marknaden påverkar möjligheterna att rekrytera och behålla vissa yrkeskategorier eftersom andra kommuner och andra arbetsgivare efterfrågar samma kompetenser som Ånge kommun. Kommunen behöver hantera både pensionsavgångar och att medarbetare lämnar Ånge kommun för andra arbetsgivare, vilka båda är normala företeelser för alla arbetsgivare.

Rekryteringspremien utökades 2019 till att omfatta en ytterligare yrkeskategori, lärare. Det infördes även en möjlighet att ge premien i andra rekryteringar efter beslut av personalchef. Även ett flyttbidrag på maximalt 20 000 kronor för flyttkostnader infördes som en möjlighet. Premien kan uppgå till 120 000 kronor, där en del betalas ut för inflyttning, samt en del för anställning i 2 år och en del för anställning i 5 år.

Under 2022 har ingen fått rekryteringspremie.

Rekryteringspremien omfattar:

- distriktssjuksköterskor och sjuksköterskor inom hälso- och sjukvården
- fysioterapeuter
- arbetsterapeuter
- lärare med legitimation

Utbildning

Kompetensförsörjning och det utbildningsbehov som finns är inget Ånge kommun klarar av att hantera på egen hand. Därför satsar Ånge kommun på utbildning, både i egen regi samt tillsammans med näringslivet, Mittuniversitetet och Sundsvallsregionen.

Vi prioriterar samarbetet i Sundsvallsregionen, främst genom medverkan i ett traineeprogram. I samverkan med Sundsvallsregionen erbjuder vi ledarskapsutbildningar för chefer. De syftar till att stärka och tydliggöra ledarens/chefens roll och möjligheter att fungera som ledare för att öka tydlighet och utveckling på arbetsplatserna. Chefen är en viktig faktor för att medarbetarna skall trivas, utvecklas och känna sig motiverade. Exempel på utbildningar är:

- leda utan att vara chef
- chef över chef
- erfarna chefer
- nya chefer
- kompetensbaserad rekrytering

Utbildning för förtroendevalda i deras uppdrag som kommunpolitiker har skett internt.

För vård och omsorgspersonal finns HAV-projektet (Hållbart arbetsliv i Västernorrland) innehållande kompetensutveckling för medarbetare inom vård och omsorg utifrån tematiska utbildningar såsom fysisk hälsa, stressfaktorer och stresshantering, personlig utveckling, gruppdynamik och samspel i grupp, verksamhetsutveckling och förändringsprocessen, kommunikation och feedback. Deltagare från tre arbetsplatser har hittills varit aktuella under 2022 och projektet kommer avslutas inom kort.

Arbetsmiljö

Inom området systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) arbetades det med att systematisera den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet via KIA, där rapporteringen har ökat från cheferna. KIA-systemet är kommunens webbaserade processverktyg för anmälan och hantering av tillbud, olyckor, skador och risker i arbetsmiljön.

Avtal gällande distansarbete

Under 2022 fortsätter tillämpning av distansarbete som ett led i kompetensförsörjningsstrategin som Ånge kommun har.

Personalomsättning (kommunen)

Personalomsättning (tillsvidareanställda)	2022	2021	2020	2019	2018
Antal personer årets början	811	802	807	843	836
Antal personer årets slut	827	811	802	807	843

Personalomsättningen 2022 uppgår till 9,8 %.

Av de 81 medarbetare som slutat sin anställning under året är 34 pensionsavgångar.

Av det totala antalet anställda vid årets slut var 682 kvinnor.

3.10 Förväntad utveckling - möjligheter och utmaningar

Under många år har kommunens planering varit att anpassa verksamheten till en äldre och minskande befolkning. Varken pandemi, krig eller nyetableringar i den omfattning som nu diskuteras har funnits med i resonemanget. Förändringar i samhället med till exempel förändring i antalet invånare innebär en omställning för den kommunala organisationen.

Under 2022 har en ny detaljplan för Site Alby Östra, ett grönt, cirkulärt industriområde, färdigställt och det har varit ett stort fokus på etablering av nya verksamheter i området. Kärnan kommer bestå av en fabrik för framställning av grön vätgas och kopplat till denna etableras företag som antingen direkt utnyttjar vätgasen eller någon av biprodukterna varmvatten eller syrgas. Intresset för den gröna omställningen i kommunen är mycket stor och redan vid årets utgång kan konstateras att den detaljplanelagda ytan på 100 hektar inte kommer att räcka till utan planering för ytterligare industrimark påbörjas.

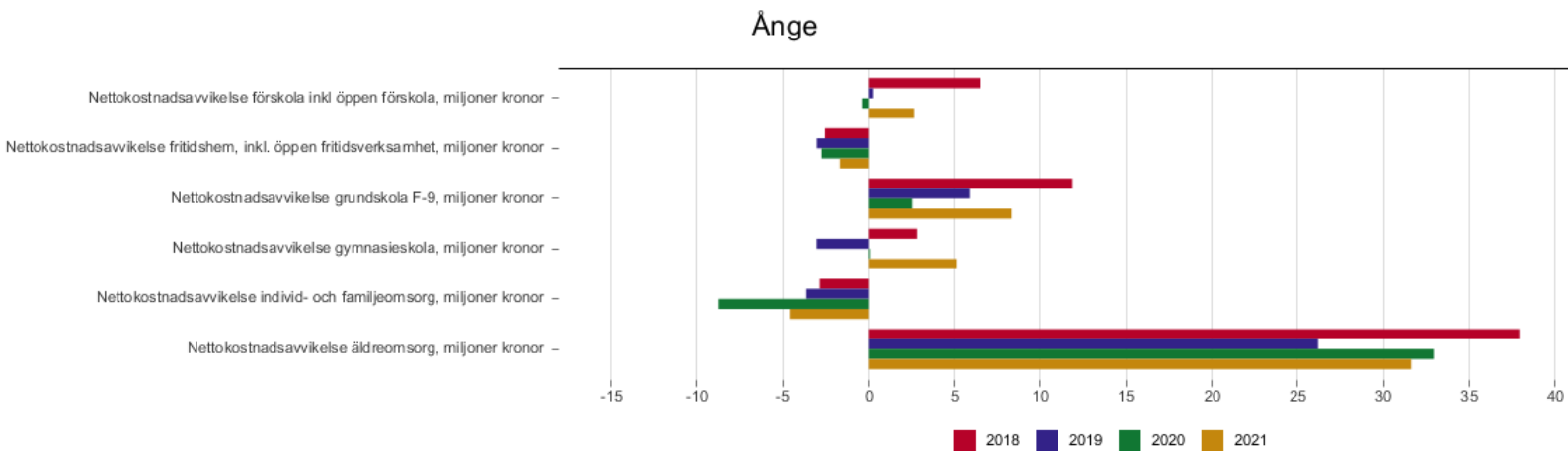
Som en del i hur kommunen ska utvecklas är arbetet med ny översiktsplan centralt. Arbetet har under 2022 flutit på enligt plan och målsättningen är fortsatt att kommunfullmäktige ska kunna besluta om en ny översiktsplan under hösten 2023. En inriktning för planen som lyfts under 2022 är att den ska ge stöd för ett samhälle som växer med 2 000 nya invånare till 2040.

Etableringarna på site Alby östra tillsammans med kriminalvårdens återetablering av anstalten i Viskan, en ny vätgassatsning i Ljungaverk och det faktum att befintligt näringsliv i kommunen har en stark utveckling medför att det finns ett ökat behov av arbetskraft i kommunen och en möjlighet till inflyttning. Den omvändningen från en kontinuerlig avveckling till förberedelser för utveckling har under året påverkat stora delar av den kommunala verksamheten. Det är tydligt att det idag finns en stark framåtanda men det innebär också stora utmaningar i form av det samhällsbygge som krävs i form av fysisk planering, attraktivitet och bra boendemöjligheter som måste tillskapas.

Även den kommunala organisationen står inför stora generationsskiften med behov av nyrekryteringar. Det finns initialt en risk att alla nya jobb som skapas i kommunen ytterligare kommer spå på kompetensförsörjningens utmaningar för den kommunala verksamheten men samtidigt så kommer en positiv utveckling med fler Ångebor vara en viktig del i att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle. Under 2023 måste därför kommunens attraktivitet och bostadsförsörjning i alla former vara ett prioriterat område.

Jämförelse med andra kommuner

I den kommunala databasen <https://www.kolada.se> finns mycket statistik där kommunens verksamhet kan jämföras med andra kommuner. Statistiken omfattar både kvantiteter, kvalitet och ekonomi. Bland statistiken finns en jämförelse av kommunens kostnad med den statistiskt förväntade kostnaden, referenskostnaden. Av jämförelsen framgår att det främst är kostnaderna för äldreomsorgen som är högre än förväntat. 2022-års utfall förväntas redovisas i Kolada under sommaren 2023.

4 Ekonomi

4.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING		Kommunen			Kommunkoncernen	
Mkr	Not	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	2	173,9	149,0	172,8	248,5	244,1
Jämförelsestörande intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	3	-840,1	-833,1	-815,9	-875,8	-860,8
Jämförelsestörande kostnader	4	0,0	0,0	-4,0	0,0	-4,0
Avskrivningar	5	-24,0	-22,2	-22,3	-43,7	-46,0
Verksamhetens nettokostnad		-690,2	-706,3	-669,4	-671,0	-666,7
Skatteintäkter	6	483,0	470,8	461,1	483,0	461,1
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	7	217,5	212,9	213,5	217,5	213,5
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag		700,5	683,7	674,6	700,5	674,6
Verksamhetens resultat		10,3	-22,6	5,2	29,5	7,9
Finansiella intäkter	8	29,1	13,5	17,0	24,7	8,4
Finansiella kostnader	9	-2,6	-2,0	-1,4	-5,1	2,4
Resultat efter finansiella poster		36,8	-11,1	20,8	49,1	18,7
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		36,8	-11,1	20,8	49,1	18,7

Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 26.

Kommunfullmäktige har under året fattat beslut om utökning av kommunstyrelsens oförutsedda med totalt 13 mkr, detta med anledning av prognosen av ökade skatteintäkter. Därav uppgår budgeten 2022 till -11,1 mkr.

4.2 Balansräkning

BALANSRÄKNING		Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	Not	2022	2021	2022	2021
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	10	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	11				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		225,2	214,9	658,0	630,5
Maskiner och inventarier		23,4	28,4	33,6	38,8
Leasade maskiner	12	0,0	0,0	0,0	0,0
Pågående investeringar	13	74,3	50,9	122,9	74,6
Finansiella anläggningstillgångar	14	61,3	62,0	13,6	14,8
Summa anläggningstillgångar		384,2	356,2	828,1	758,6
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd mm	15	0,0	0,0	3,1	1,4
Fordringar	16	104,5	80,0	111,5	89,8
Kassa bank	17	175,7	171,2	246,1	202,3
Summa omsättningstillgångar		280,2	251,2	360,7	293,5
Summa tillgångar		664,4	607,4	1 188,8	1 052,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18				
Årets resultat		36,8	20,8	49,1	18,7
Övrigt eget kapital		234,9	214,1	241,6	222,9
Resultatutjämningsreserv		20,0	20,0	20,0	20,0
Summa eget kapital		291,7	254,9	310,7	261,6
Avsättningar					
Avsättning pensioner och liknande förpliktelser	19	82,0	82,2	82,0	82,2
Övriga avsättningar	20	15,0	12,0	17,7	14,9
Summa avsättningar		97,0	94,2	99,7	97,1
Skulder					
Långfristiga skulder	21	100,5	72,2	554,3	462,5
Kortfristiga skulder	22	175,2	186,2	224,1	231,0
Summa skulder		275,7	258,4	778,4	693,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		664,4	607,4	1 188,8	1 052,2

Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 26.

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021
Mkr					
Borgensförbindelser	23	461,6	397,2	461,6	397,2
Övriga förbindelser	24	0,0	0,0	62,0	74,0
Pensionsförbindelse inkl. skatt	25	220,3	228,7	220,3	228,7

Soliditet	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Summa Eget kapital	291,7	254,9	310,7	261,6
Balansomslutning	664,4	607,4	1 188,8	1 052,2
Soliditet exkl. pensionsförpliktelse	43,9%	42,0%	26,1%	24,9%
Summa eget kapital	291,7	254,9	310,7	261,6
Utgående ansvarsförbindelse (pensionsförpliktelser)	-220,3	-228,7	-220,3	-228,7
Eget kapital inkl. pensionsförpliktelse	71,4	26,2	90,4	32,90
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	10,7%	4,3%	7,6%	3,1%

4.3 Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESRAPPORT		Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	Not	2022	2021	2022	2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	27	36,8	20,8	49,1	18,7
Justering för av- och nedskrivningar	28	24,0	22,3	43,7	46,0
Justering gjorda avsättningar pensioner och övriga avsättningar	29	2,8	6,6	2,6	9,3
Justering för ianspråktaga avsättningar pensioner och övriga		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för uppskjuten skatt		0,0	0,0	0,0	0,1
Justering för minoritetens andel resultat		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för reavinster		0,0	0,0	-5,5	0,0
Justering för reaförluster		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	30	-3,7	-2,8	-3,7	-2,8
Medel från verksamheten före förändring RK		59,9	46,9	86,2	71,3
Ökning(-)/minskning(+) förråd		0,0	0,0	-1,7	0,3
Ökning(-)/minskning(+) kortfristig fordran	31	-24,4	-22,6	-24,1	-22,4
Ökning(+)/minskning(-) kortfristig skuld	32	-11,0	49,8	-4,5	58,7
Rörelsekapitalets förändring		-35,5	27,2	-30,4	36,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		24,5	74,1	55,8	108,0
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	33	0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttring immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella tillgångar		-53,2	-60,6	-115,5	-96,8
Avyttring av materiella tillgångar		0,0	0,0	6,3	0,0
Leasade maskiner		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-53,2	-60,6	-109,3	-96,8
Finansiering					
Långfristig upplåning/Ökning långfristig skuld	34	50,0	0,0	130,0	41,7
Amortering av långfristiga lån		-12,5	0,0	-32,5	-16,5
Ökning/minskning långfristiga fordringar		0,7	17,9	0,7	0,2
Omklassificering från långfristig till kortfristig skuld		-5,0	0,0	0,0	0,0
Utdelning		0,0	0,0	-1,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		33,2	17,9	97,3	25,4
Årets kassaflöde		4,5	31,4	43,8	36,6
Likvida medel vid årets början		171,2	139,8	202,3	165,8
Likvida medel vid årets slut		175,7	171,2	246,1	202,3

4.4 Driftredovisning

Finansiering mkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022 KF nov 2021	Total budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Skatteintäkter	455,6	448,9	469,0	469,0	469,2	0,2
Slutavräkning, skatt	-9,0	12,1	1,8	1,8	13,8	12,0
Summa skatteintäkter	446,6	461,1	470,8	470,8	483,0	12,2
Inkomstutjämningsbidrag	114,4	119,0	129,8	129,8	128,0	-1,8
Kostnadsutjämningsbidrag	44,8	38,9	38,3	38,3	36,8	-1,5
Regleringsavgift	9,6	27,6	23,3	23,3	25,5	2,2
Strukturbidrag	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	-0,0
LSS-utjämningsbidrag	2,7	2,1	1,4	1,4	1,6	0,2
Summa utjämningsbidrag	174,5	190,5	195,8	195,8	195,0	-0,8
Fastighetsavgift	15,9	17,1	17,1	17,1	17,3	0,2
Välfärdsmiljarder	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga generella statsbidrag	17,5	0,0	0,0	0,0	3,6	3,6
Ers sjuklön + sociala avgifter	8,4	5,2	0,0	0,0	4,0	4,0
Finansiella intäkter	1,6	1,0	2,5	2,5	3,2	0,7
Finansiella kostnader	-0,9	-0,9	-2,0	-2,0	-1,0	1,0
Korrigeringar mm	3,7	6,2	0,0	0,0	6,7	6,7
Internränta	2,4	2,4	3,0	3,0	2,1	-0,9
Avkastning ÅFA/Ånge Energi	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Ångefallen Kraft	1,7	15,8	10,0	10,0	24,2	14,2
Summa	674,0	698,4	698,2	698,2	739,3	41,1
Förändring jmf. Föregående år %		3,62			5,85	

Utfall 2022-12-31 jämfört med budget

Finansieringen 2022 uppgår till 739,3 mkr och budgeten 698,2 mkr.

- Totala skatteintäkter +12,2 mkr
- Ersättning sjuklön +4 mkr
- Statsbidrag för befolkningsmässigt mindre kommuner +3,4 mkr
- Statsbidrag för ökade kostnader för finansiering +0,2 mkr
- Nettointäkten för Ångefallen Kraft +14,2 mkr

Ramfördelning mkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022 KF nov 2021	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Finansiering	674,0	698,4	698,2	698,2	739,3	41,1
Revision	-1,0	-1,0	-0,8	-0,8	-0,8	0,0
Kommunstyrelsen	-80,0	-87,8	-90,6	-104,7	-109,0	-4,3
Tekniska nämnden	-39,9	-48,5	-42,3	-43,2	-39,0	4,2
Utbildningsnämnden	-213,6	-228,0	-232,6	-235,2	-235,4	-0,2
Socialnämnden	-274,2	-269,0	-274,5	-277,5	-275,4	2,1
Soc, flykting	-1,4	1,5	0,0	0,0	0,2	0,2
Gem nämnder/förbund	-25,5	-24,7	-26,8	-26,8	-26,9	-0,1
KS oförutsedda	0,0	0,0	-5,0	-4,2	0,0	4,2
Löneöversyn	0,0	0,0	-9,0	-2,3	0,0	2,3
Detaljplaner	0,0	0,0	-0,3	-0,3	0,0	0,3
Pensioner	-16,6	-16,1	-18,0	-18,0	-16,2	1,8
Struktur effektivisering Koncern	0,0	0,0	3,6	3,6	0,0	-3,6
Summa	21,8	24,8	1,9	-11,1	36,8	47,9
Jämförelsestörande poster, netto		-4,0				
Summa	21,8	20,8	1,9	-11,1	36,8	47,9

Utfall 2022-12-31 jämfört med budget

Utfallet 2022 uppgår till 36,8 mkr och budgeten -11,1.

- Kommunstyrelsen -4,3 mkr
- Tekniska nämnden +4,2 mkr
- Utbildningsnämnden -0,2 mkr
- Socialnämnden +2,3 mkr

Ramarna har justerats efter genomförd löneöversyn 6,7 mkr samt beslut om fördelning av kommunstyrelsens oförutsedda. Utöver detta har kommunfullmäktige fattat beslut om utökning av kommunstyrelsens oförutsedda med totalt 13 mkr, detta med anledning av prognosen av ökade skatteintäkter. Därav uppgår budgeten 2022 till -11,1 mkr.

Kommunstyrelsen

Kostnaderna för färdtjänst är 1,8 mkr högre än budgeterat. 2021 övertog kommunen ansvaret för Vikbron i Fränsta, vid övertagandet var det känt att en renovering är nödvändig och utredning pågår, 2 mkr har belastat 2022. Kostnader för IT infrastruktur, förbättrade nätverk i verksamheterna, 2,8 mkr. Näringslivsinsatser är 1 mkr högre än budgeterat. Kostnaderna för bostadsanpassning är 1,9 mkr vilket är 0,5 mkr högre än budgeterat. Kostnaderna för fritidsanläggningar är 1,1 mkr högre än budgeterat, bland annat på grund av högre elkostnader.

Tekniska nämnden

Årets samlade resultat +4,2 mkr har genererats av att flera verksamheter klarat budget bättre än förväntat. Det största enskilda överskottet finns inom kostverksamheten + 2,9 mkr, där är främsta anledningen lägre personalkostnad då verksamheten bedrivits med mindre personal än önskat på grund av svårigheter att hitta vikarier och ersättare, samt lägre transportkostnader efter minskat behov då mat inte längre körs ut på helgerna. Skogsfastigheterna har också bidragit med +1,1 mkr.

Utbildningsnämnden

Underskott på 0,2 mkr beror främst på personalkostnader. Inom skolhälsovård och förskola lämnas ett överskott på grund av att logoped och psykolog tillträdde senare än planerat, samt svårighet att rekrytera vikarier inom förskolan. Inom grundskola och gymnasieskola har personalkostnaderna varit högre än budgeterat på grund av ökat resursbehov och höga vikariekostnader vid ordinarie personals frånvaro.

Socialnämnden

Kommunal hälso- och sjukvård visar lägre kostnader än budgeterat på grund av svårigheter att rekrytera personal. Även Hemtjänsten och stöd och omsorg visar lägre kostnader än budgeterat på grund av att behovet av insatser har varit mindre än prognostiserat.

4.4.1 Investeringsredovisning

Eftersom kommunens verksamhetsfastigheter ägs och förvaltas av Ånge Fastighets- & Industri AB, ÅFA, så är den kommunala investeringsnivån jämförelsevis låg och jämn över tiden och har hållit sig under avskrivningsnivån. Den totala investeringsbudgeten 2022 är 103,5 mkr enligt kommunfullmäktiges beslut:

- november 2021, §91, 79,3 mkr
- april 2022, §22, 12,1 mkr
- juni 2022, §55, 2,9 mkr
- november 2022, §110, 9,2 mkr

Investeringar, mkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Kommunstyrelse	0,3	4,0	2,2	29,8	5,1	0,3
Teknisk nämnd	47,9	88,5	52,8	22,6	23,3	18,8
Utbildningsnämnd	2,9	4,6	3,5	2,7	2,1	5,1
Socialnämnd	1,6	6,4	2,0	1,3	1,6	2,5
Summa	52,7	103,5	60,6	56,4	32,2	26,7
Pågående investeringar	74,3		50,9	48,7	8,2	3,6

Kommunstyrelse

Klimatanläggning på Naturum har installerats och lokaler för fritidsbank har iordningsställts.

1,7 mkr föreslås att ombudgeteras 2023. Investeringarna har av olika orsaker inte kunnat genomföras under 2023.

Teknisk nämnd

Fortsatta investeringar kring bredband samt ledningsnät pågår och är projekt som aktiveras årligen.

Ombyggnation postterminalen för gymnasiets nya program bygg, anläggning och fordon är färdigställt.

Driftövervakning med utbyggnad och installationer pågår.

Membrananläggning, ombyggnad pågår klar första halvåret 2023.

Projektet nytt reningsverk i Fränsta är ett flerårigt projekt som startades 2017 med tillståndsansökan och totalkostnaden 75 mkr (budget 2021 25 mkr, budget 2022 50 mkr). Reningsverket beräknas vara klart i våren av 2023, och överföringsledning under 2024.

Utbildningsnämnd

Minervaskolans renovering gjordes klar innan delårsprognosen och under hösten har även skolan i Ljungaverk renoverats klart. På grund av osäkerhet med anledning av ny organisation av IT-verksamheten har kostnader för infrastruktur ej redovisats som investering.

Socialnämnd

Inom Kommunal hälso- och sjukvård har det under året köpts in diskdesinfektor samt databord till sjuksköterskor på särskilda boenden. Inom särskilt boende har investeringsbudgeten använts till sängar med tillbehör, taklyftar, kylar, medicinskåp, madrasser, surfplattor och städmaskiner.

Investeringsredovisning per nämnd, projekt över 1 mkr är särredovisade

Investeringsredovisning kommunen, mkr	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
	Total budget	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda investeringar						
Kommunstyrelsen	4,0	0,3	3,7	4,0	0,3	3,7
Teknisk nämnd	31,0	24,5	6,5	29,0	17,4	11,6
-Varav bredband*	9,1	8,2	0,9	9,1	8,2	0,9
-Varav nytt tak terminalen	1,3	1,4	-0,1	1,3	1,4	-0,1
-Varav ombyggnation postterminalen gymnasieutbildning	11,2	11,2	0,0	9,2	5,3	3,9
-Varav ledningsnät**	3,6	1,8	1,8	3,6	1,8	1,8
Utbildningsnämnd	4,6	2,9	1,7	4,6	2,9	1,7
-Varav utemiljö skolor	2,9	2,9	0,0	2,9	2,9	0,0
Socialnämnd	6,4	1,6	4,8	6,4	1,6	4,8
Summa färdigställda investeringar	46,0	29,3	16,7	44,0	22,3	21,8
Pågående investeringar						
Teknisk nämnd	88,5	74,3	14,2	59,5	30,5	29,0
-Varav avloppsreningsverk Ft-Th	75,0	68,1	6,9	50,0	27,7	22,3
-Varav driftövervakning	6,1	3,1	3,1	2,3	0,3	2,0
-Varav ledningsnät Östby	2,8	1,0	1,8	2,7	0,4	2,2
-Varav Membranläggning Ånge vattenverk ombyggnad	3,0	2,0	1,0	3,0	2,0	1,0
Summa pågående investeringar	88,5	74,3	14,2	59,5	30,5	29,0
Summa investeringar	134,5	103,6	30,9	103,5	52,7	50,8

Årets investeringsutgifter är 50,8 mkr lägre än budget. Detta beror till större delen på att flertal projekt inte har genomförts inom den tekniska nämnden. De investeringar som färdigställts under året har blivit 21,8 mkr lägre än årets budget och 16,7 mkr lägre än den ursprungliga kalkylen.

För kommunens pågående investeringar med en totalbudget på 134,5 mkr har investeringar för 103,6 mkr genomförts. Ett flertal projekt av pågående investeringar beräknas vara färdigställda under 2023 med undantag för överföringsledningen för reningsverket som beräknas vara klart 2024, ledningsnät Östby 2024, samt driftövervakning 2025.

*Investeringar för bredband påbörjades 2004 och är ett pågående investeringsprojekt som aktiveras årligen. Totala investeringsutgiften tom 2022-12-31 är 91,1 mkr. Kostnaderna för bredband uppgår till 150,7 mkr och investeringsbidragen uppgår till 59,7 mkr.

**Ledningsnät är ett pågående investeringsprojekt som aktiveras årligen. De totala investeringsutgifterna tom 2022-12-31 för VA-ledningar är 95,5 mkr.

Erhållna investeringsbidrag 2018–2022, mkr	2022	2021	2020	2019	2018
Bredbandsutbyggnad	1,8	3,3	9,3	1,8	
Gång och cykelväg Åsgatan Ånge/förskole-området	0,1	0,2			
Pendelparkering Torpshammar			0,1		
Gång och cykelbro Torpshammar					1,1
Summa	1,9	3,5	9,4	1,8	0,0

Följande investeringsprojekt ombudgeteras 2023 (kompletteringsbudget)

Nämnd/investeringsprojekt	Projektnummer	mkr
Kommunstyrelsen		
Bredband landsbygd	922004	0,50
ordningställande av lokal, Fritidsbanken	923201	0,10
Naturum klimatanläggning flyttas till Naturum belysning	923701	0,08
Fritidsanläggningar	923811	0,22
Kulturanläggningar	923921	0,16
Lekpark	925103	0,30
Bilpool	925500	0,30
Tekniska nämnden		
GC-vägar	933147	0,70
Nya skyddsområden enl. miljöbalken	950805	0,47
Ny parkering Kulturbanken	950821	0,17
Företagsanpassning Recond Concept	952113	0,39
Gång och cykelväg Åsgatan	953314	0,50
Ledningsnät Östby	954219	2,25
Avloppsreningsverk Ft-Th	955300	22,35
Ringdalen biodamm	955310	1,00
VA-plan vattenverk skalskydd	955400	0,25
Driftövervakning	955410	1,99
VA-plan tryckstegring	955411	0,20
Moradal vattentäkt	955412	0,44
Nya brunnar Fredriksdal	955413	0,50
Membrananläggning Ånge vattenverk ombyggnad	955414	1,05
VA-plan avloppspumpstationer	955500	0,37
Ovansjö biodamm	955531	0,70
Ledningsnät sanering	954200	1,75
Socialnämnden		
IT-investeringar	97101	0,10
Myndighetskrav (97104) flyttas till Brandskydd Torpet	97119	0,50
Summa investeringsprojekt ombudgeteras till 2023		37,33

4.5 Noter till redovisningen

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Detta innebär sammantaget att delårsrapporten är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

R2 Intäkter

Principen för när inkomster ska intäktsredovisas följer LKBR och RKR R2. Klassificering av intäkter sker enligt rekommendation och resultaträkningen är uppställd därefter. Inkomster som ej uppfyller kraven för att klassas som intäkter periodiseras och redovisas som en skuld i balansräkning. Intäkter specificeras i not innehållande de upplysningar som krävs.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras i kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s cirkulär SKR 22:56 i enlighet med rekommendation RKR R2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas fr.o.m. 2013 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Med 2022 års resultat redovisar VA-verksamheten ett ackumulerat överskott. 6,0 mkr har fonderats för framtida investeringar.

R3 Redovisning av immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar bedöms utifrån RKR:s rekommendation.

R4 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Anläggningarna skrivs av planenligt i förhållande till uppskattad nyttjandeperiod. Kommunen har beaktat RKR:s idéskrift om avskrivningar men gör en egen bedömning för anläggningstillgångarnas nyttjandeperiod. Avskrivningstider redovisas i not.

Anskaffningsvärde

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas fr.o.m. 2013 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

I anskaffningsvärdet för deponianläggningar ingår avsättning för återställande. Se avsnittet avsättningar.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år.

Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften, organisationsförändringar).

Genomgripande förändringar av byggnader och lokaler som till exempel orsakas av verksamhetsförändringar bör genomgå en prövning om en engångsnedskrivning ska ske för de eventuella värden i den utrangerade byggnaden eller lokalen.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde.

Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

R5 Leasingavtal

Redovisas enligt rek från RKR. Kommunen bedömer att alla leasingavtal är operationella utifrån avtalens ekonomiska innebörd vilket innebär att leasingavgifter kostnadsförs löpande och att leasingobjekt ej redovisas som anläggningstillgångar. Operationella avtal med löptid max 3 år redovisas ej i not. Avtal avseende hyra av fastigheter redovisas ej som leasing.

R6 Nedskrivningar

Eventuella nedskrivnings- eller återföringsbehov prövas enligt rekommendationen.

R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Upplysningar lämnas om finansiella tillgångar och skulder i förvaltningsberättelse och i noter. Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden och belastar resultatet för den period de hänför sig till. Upplysningar och lånekostnader och räntesatser lämnas i förvaltningsberättelsen samt i noter.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Kommunens finansiella tillgångar består av kommunens utlåning till de kommunala bolagen, placeringar av de så kallade elaktiepengarna samt kommunens innehav av aktier.

Placeringarna och aktierna är värderade till anskaffningsvärdet.

Aktierna i Ånge Energi finns med till ett värde av 6 mkr, bolagets egna kapital var vid periodens slut 10,0 mkr.

R8 Derivat och säkringsredovisning

Kommunen berörs inte av rekommendationen.

R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3.

Förpliktelser för särskild avtals/ålderspensioner som inte regleras enligt RIPS07 är nuvärdesberäknade med en kalkylränta på 2 %. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Från och med 2015 har pensionsskulden för övriga förtroendevalda, avtal OPF-KL, beräknats genom en avsättning med 4,5 % av utbetalda arvoden under året samt 24,26 % löneskatt.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Beloppet baserar sig på en uppdaterad beräkning som gjorts februari 2018.

R11 Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och där beloppen normalt sett är lika med eller större än 0,5 miljoner kronor.

R12 Byte av redovisningsprinciper, ändring i uppskattningar och bedömningar samt rättelser av fel

Ingen förändring rörande redovisningsprinciper är genomförd under året.

R13 Redovisning av kassaflöden

I kassaflödesanalysen framgår rörelsekapitalets förändring. Justeringar av poster som ej är likviditetspåverkande specificeras och väsentliga betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala redovisas.

R15 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen i årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad enligt rekommendation R15.

R16 Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper upprättas både i årsredovisningen och delårsrapport. Dock upprättas kassaflöde på koncernnivå enbart i årsredovisningen. I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande i.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av not 23.

R17 Delårsrapport

Delårsrapporter upprättas i allt väsentligt enligt rekommendation R17.

R18 Övriga upplysningar

Upplysning lämnas i not, om vilka särredovisningar som upprättats under räkenskapsåret till följd av bestämmelser i lag eller annan författning.

Övrigt

Semesterlöne-, ferielöne-, uppehållslöne- och övertidsskulden är uppbokad och redovisas som kortfristig skuld. Skuldförändringen kostnadsförs.

På grund av ny organisation av IT-verksamheten har kostnader för infrastruktur ej redovisats som investering. Nedskrivningar har gjorts på tidigare års investeringar. Fortsättningsvis köps all IT-verksamhet från Sundsvalls kommun och belastar driften löpande.

Nyckeltal

Soliditet = Eget kapital/Summa tillgångar

Kassalikviditet = (Omsättningstillgångar - Varulager) / Kortfristiga skulder * 100

Självfinansieringsgrad = Kassaflöde från den löpande verksamheten / kassaflöde från investeringsverksamheten

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr	2022	2021	2022	2021
Försäljningsintäkter	10,9	8,5	23,8	13,4
Taxor och avgifter	57,4	50,9	80,1	73,3
Hyror och arrenden	11,3	11,3	116,0	116,9
Bidrag	88,8	98,6	88,8	98,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	3,9	2,9	3,9	2,9
Exploateringsintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsvinster	1,6	0,6	7,3	0,6
Övriga intäkter	0,0	0,0	3,7	3,9
Interna eliminerings	0,0	0,0	-75,1	-65,5
Summa verksamhetens intäkter	173,9	172,8	248,5	244,1

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Löner och sociala avgifter	-486,6	-472,0	-504,9	-489,4
Pensionskostnader	-28,9	-30,8	-29,7	-31,9
Övriga personalkostnader	-2,0	-1,7	-2,4	-3,2
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-9,0	-5,8	-21,2	-5,8
Bränsle, energi och vatten	-6,5	-6,4	-44,3	-39,9
Köp av huvudverksamhet	-100,2	-99,2	-100,2	-99,2
Lokal- och markhyror	-59,4	-58,0	-59,4	-58,0
Övriga tjänster	-36,5	-32,8	-36,5	-32,8
Lämnade bidrag	-24,1	-22,8	-24,1	-22,8
Realisationsförluster	0,0	0,0	0,0	0,0
Bolagsskatt	0,0	0,0	-0,4	-0,6
Förändring avsättning återställande deponi	-3,0	0,0	-3,0	0,0
Övriga kostnader	-83,9	-86,4	-124,7	-142,7
Interna eliminerings	0,0	0,0	75,1	65,5
Summa verksamhetens kostnader	-840,1	-815,9	-875,8	-860,8

Total kostnad för räkenskapsgranskning 0,15 mkr varav kostnad för de sakkunnigas granskning 0,14 mkr. Kostnaderna för räkenskapsinformation avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning. Den totala kostnaden för revision uppgår till 0,8 mkr för 2022 varav kostnaden för sakkunnigt biträde uppgår till 0,6 mkr. Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Not 4 Jämförelsestörande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Nytt livslängdsantagande vid beräkning av pensionsskuld	0,0	-4,0	0,0	-4,0
Summa jämförelsestörande poster	0,0	-4,0	0,0	-4,0

Not 5 Avskrivningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-15,6	-13,6	-30,1	-32,8
Avskrivning maskiner och inventarier	-5,1	-5,3	-10,3	-6,2
Avskrivning leasade maskiner	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar	-3,3	-3,3	-3,3	-6,9
Uppskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-24,0	-22,3	-43,7	-46,0

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod.

Not 6 Skatteintäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Preliminär kommunalskatt	469,2	448,9	469,2	448,9
Preliminär slutavräkning innevarande år	10,8	10,6	10,8	10,6
Slutavräkningsdifferens föregående år	3,0	1,6	3,0	1,6
Summa skatteintäkter	483,0	461,1	483,0	461,1

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendationen R K R 4.2

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Inkomstutjämningsbidrag	128,0	118,9	128,0	118,9
Kommunal fastighetsavgift	17,3	17,1	17,3	17,1
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	1,6	2,1	1,6	2,1
Kostnadsutjämningsbidrag	36,8	38,9	36,8	38,9
Strukturbidrag	3,0	3,0	3,0	3,0
Regleringsbidrag	25,6	27,6	25,6	27,6
Regleringsavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
Generella bidrag från staten	5,2	5,9	5,2	5,9
Summa generella statsbidrag och utjämning	217,5	213,5	217,5	213,5

Not 8 Finansiella intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Utdelning på aktier och andelar	26,2	16,1	26,2	16,1
Ränteintäkter	1,4	0,5	1,8	0,5
Övriga finansiella intäkter	1,5	0,4	1,4	0,4
Interna elimineringsar	0,0	0,0	-4,7	-8,6
Summa finansiella intäkter	29,1	17,0	24,7	8,4

Not 9 Finansiella kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Räntekostnader	-0,9	-0,2	-6,6	-4,6
Räntekostnader på pensionsavsättning	-1,6	-1,0	-1,6	-1,0
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,2	-0,6	-0,6
Interna elimineringsar	0,0	0,0	3,7	8,6
Summa finansiella kostnader	-2,6	-1,4	-5,1	2,4

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Anskaffningsvärde	0,0	0,2	0,0	0,2
Ackumulerad avskrivning	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Bokfört värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningstider 3 år				

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	514,9	487,0	1 414,7	1 363,7
Ackumulerad avskrivning	-289,7	-272,1	-756,7	-733,2
Bokfört värde	225,2	214,9	658,0	630,5
Avskrivningstider	10–50 år	10–50 år	10–100 år	10–100 år

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod.

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	58,3	57,8	85,0	83,9
Ackumulerad avskrivning	-34,9	-29,4	-51,4	-45,1
Bokfört värde	23,4	28,4	33,6	38,8
Avskrivningstider	3–10 år	3–10 år	3–10 år	3–10 år

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod.

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Leasing (Maskiner)				
Anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ackumulerad avskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokfört värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningstider			5 år	5 år

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod.

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	488,0	438,9	1 363,6	1 299,5
Investeringar	26,9	50,4	63,8	65,4
Årets försäljning	0,0	0,0	-12,7	0,0
Årets uppskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets utrangering anskaffningsvärde	0,0	-1,3	0,0	-1,3
Utgående anskaffningsvärde	514,9	488,0	1 414,7	1 363,6
Ingående avskrivningar	-273,1	-257,4	-733,2	-694,7
Årets avskrivning	-15,6	-13,6	-34,4	-36,4
Årets nedskrivning	-1,0	-3,3	-1,0	-3,3
Årets utrangering avskrivningsvärde	0,0	1,2	11,9	1,2
Utgående avskrivningsvärde	-289,7	-273,1	-756,7	-733,2
Redovisat värde vid årets slut	225,2	214,9	658,0	630,5
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	57,8	84,0	83,9	109,3
Investeringar	2,4	8,0	3,1	8,8
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets utrangering anskaffningsvärde	-0,4	-34,2	-0,5	-34,2
Utgående anskaffningsvärde	59,8	57,8	86,5	83,9
Ingående avskrivningar	-29,4	-57,0	-45,1	-71,8
Årets avskrivning	-7,4	-5,3	-8,3	-6,2
Årets utrangering avskrivningsvärde	0,4	32,9	0,5	32,9
Utgående avskrivningsvärde	-36,4	-29,4	-52,9	-45,1
Redovisat värde vid årets slut	23,4	28,4	33,6	38,8
Leasing				
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ingående avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avskrivningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Redovisat värde vid årets slut	0,0	0,0	0,0	0,0

Not 12 Leasing	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Finansiella leasingavtal över 3 år				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Senare än 1 år men inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0

Not 13 Pågående investeringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Avloppsreningsprojekt	68,1	40,5	68,1	40,5
Ledningsnät Östby	1,0	0,6	1,0	0,6
Driftövervakning	3,1	2,8	3,1	2,8
Ny parkering Kulturbanken	0,0		0,0	
Företagsanpassning före detta postterminalen	0,0		0,0	
Moradal vattentäkt	0,0		0,0	
Membrananläggning Ånge vattenverk ombyggnad	2,0		2,0	
VA-plan avloppspumpsstationer	0,1		0,1	
Ombyggnation postterminalen gymnasieutbildning		5,9		5,9
GC-vägar		0,1		0,1
Bredband DIG 2020		0,1		0,1
Bredband		0,9		0,9
Materiella anläggningstillgångar			48,6	23,7
Summa pågående investeringar	74,3	50,9	122,9	74,6

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Aktier och andelar				
Ånge Fastighets- och Industri AB	14,0	14,0	14,0	14,0
Ånge Energi AB	6,0	6,0	6,0	6,0
Ångefallens Kraft	9,0	9,0	9,0	9,0
Insats i Kommuninvest ekonomiska förening	1,5	1,5	1,5	1,5
Sundsvall/Timrå/Ånge Räddningsförbund	1,2	1,2	1,2	1,2
Serva Net AB	0,3	0,2	0,3	0,2
SKL Företag AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantia	0,1	0,1	0,1	0,1
Långfristigt lån till kommunägda företag	27,0	27,8	27,0	27,8
Kommuninvest (Förlagslån)	2,2	2,2	2,2	2,2
Länstrafiken, utlämnat lån	0,0	0,0	0,0	0,0
Bostadsrätter	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅFA:s långfristiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅFA:s långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	1,3
Ostkustbanan	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna eliminerings			-47,9	-48,5
Redovisat värde	61,3	62,0	13,6	14,8

Not 15 Förråd	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
ÅFA			0,2	0,2
Ånge Energi			2,9	1,2
Redovisat värde vid årets slut	0,0	0,0	3,1	1,4

Not 16 Fordringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Kundfordringar	17,1	17,0	24,5	24,2
Stats- och EU-bidragsfordringar	5,3	4,9	5,3	4,9
Upplupna skatteintäkter	24,4	10,6	24,4	10,6
Fordran mervärdesskatt	11,4	14,6	11,4	14,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	29,4	19,8	31,7	24,3
Räntefordringar bland annat elaktiefonder	0,2	0,0	0,2	0,0
Kort del av långfristig fordran koncernen	0,7	0,7	0,7	0,7
Fordran kapitaltillskott från kommunen	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga fordringar	16,0	12,4	18,1	12,8
Interna elimineringar	0,0	0,0	-4,8	-2,3
Redovisat värde	104,5	80,0	111,5	89,8

Not 17 Kassa, bank	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Kommunens del i koncernbanken	79,6	58,3	79,6	58,3
Övriga bankmedel	96,1	112,9	166,5	144,0
Redovisat värde	175,7	171,2	246,1	202,3

Not 18 Eget kapital	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Årets resultat	36,8	20,8	49,1	18,7
Övrigt eget kapital	234,9	214,1	241,6	222,9
<i>Varav E K reserv. Framtida pensioner</i>	<i>22,9</i>	<i>22,9</i>	<i>22,9</i>	<i>22,9</i>
<i>Varav E K reserv. Anpassning till befolkningsutveckling</i>	<i>22,4</i>	<i>22,4</i>	<i>22,4</i>	<i>22,4</i>
Resultatutjämningsreserv	20,0	20,0	20,0	20,0
Summa eget kapital	291,7	254,9	310,7	261,6

Not 19 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Avsatt till pensioner exkl. ÖK-SAP föregående årsskifte	64,0	59,3	64,0	59,3
Avsatt till pensioner ÖK-SAP föregående årsskifte	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	0,6	0,6	0,6	0,6
Basbeloppsuppräknig	0,9	0,4	0,9	0,4
Utbetalningar	-2,5	-2,4	-2,5	-2,4
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0,0	3,2	0,0	3,2
Sänkning av diskonteringsränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutbetalning FÅP	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbetalning ÖK-SAP	0,0	0,0	0,0	0,0
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	0,5	2,7	0,5	2,7
Intjänad PA-KL	0,1	0,1	0,1	0,1
Nya arbetstagare ÖK-SAP	0,0	0,0	0,0	0,0
Nya efterlevnadspensioner	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	0,0	0,1	0,0	0,1
Förtroendevalda enligt KPA	1,0	0,8	1,0	0,8
Löneskatt	15,7	15,8	15,7	15,8
Pension Räddningsförbund	1,7	1,6	1,7	1,6
Summa avsatt till pensioner	82,0	82,2	82,0	82,2

Not 20 Övriga avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Avsättning återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	12,0	12,0	12,0	12,0
Nya avsättningar	3,0	0,0	3,0	0,0
lanspråktaga avsättningar				
Utgående avsättning	15,0	12,0	15,0	12,0
Bolagens avsättningar			2,7	2,9
Summa övriga avsättningar	15,0	12,0	17,7	14,9

Not 21 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Skulder till kreditinstitut	62,5	30,0	507,3	411,3
Skulder till koncernföretag	0,0	0,0	27,8	28,5
Fondering framtida investering VA	6,0	6,0	6,0	6,0
Övriga långfristiga skulder	0,0	0,1	0,0	0,1
Interna elimineringsar			-18,8	-19,5
Summa	68,5	36,1	522,3	426,4
Långfristig leasingsskuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Skuld anläggning-/anslutningsavgift	0,4	0,4	0,4	0,4
Ack upplösning anläggning/anslutningsavgift	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Skuld anslutningsavgift	0,3	0,3	0,3	0,3
Återstående antal år (vägt snitt)	26	27	26	27
Skuld Investeringsbidrag	86,1	86,2	86,1	86,2
Ack upplösning investeringsbidrag	-54,4	-50,4	-54,4	-50,4
Skuld Investeringsbidrag	31,7	35,8	31,7	35,8
Återstående antal år (vägt snitt)	8	9	8	9
Summa långfristiga skulder	100,5	72,2	554,3	462,5

Not 22 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Kortfristig del av skuld	5,0	0,0	21,7	15,6
Leverantörsskulder	46,3	73,5	71,0	86,9
Semesterlöne- och övertidsskuld	21,2	21,5	22,6	22,6
Personalens skatter och arbetsgivaravgifter	29,1	28,3	29,7	28,8
Upplupna pensioner inkl. löneskatt	15,6	15,1	16,2	15,8
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	33,6	24,8	43,1	39,2
Övriga kortfristiga skulder	24,4	23,0	24,6	24,4
Interna elimineringsar			-4,8	-2,3
Summa kortfristiga skulder	175,2	186,2	224,1	231,0

Not 23 Borgensförbindelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Ånge kommun				
Helägda företag				
ÅFA	410,5	341,8	410,5	341,8
Ånge Energi AB	51,0	55,2	51,0	55,2
Övriga fysiska personer				
Borgensansvar för egna hem	0,1	0,2	0,1	0,2
Förlustansvar för bostadslån	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅFA-koncern borgensförbindelse				
Summa borgensförbindelser	461,6	397,2	461,6	397,2

Anm. 1. En strategisk ökning av borgensåtagandet för ÅFA skedde 1997 i samband med omorganisation för att minska ÅFA:s lånekostnad. En saneringsinsats genomfördes 1999 på 110 mkr, där staten bidrog med 35 mkr. Saneringen fullföljdes 2001 genom avskrivning av ett amorteringsfritt lån till ÅFA på 83 mkr. Därmed skapades ett utrymme, som ÅFA nyttjade till att skriva ned för höga tillgångsvärden på verksamhets och kommersiella delen. Avtalet med Bostadsdelegationen godkändes/upphörde i dec 2006. Nytt tilläggsavtal har tecknats med BKN om 22,4 mkr för sanering efter nedläggning av Migrationsverket (180 lägenheter). Det statliga bidraget blir 12,4 mkr. 2013 gjorde kommunen en översyn av ÅFA som resulterade i ett antal åtgärder för bolagets ekonomi på sikt ska bli sund och stabil. Bland annat gjordes nedskrivningar av fastighetsvärden.

Solidarisk borgen

Ånge kommun har i juli 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och landsting/regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ånge kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor.

Ånge kommuns andel av de totala förpliktelserna, ca 0,11 %, uppgick till 574 871 261 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 570 775 015 kronor.

Not 24 Övriga förbindelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Ställda Panter				
Ånge kommun				
ÅFA (Av HB ej återlämnade inteckningar)			61,0	73,0
Ånge Energi				
Ångefallen			1,0	1,0
Summa övriga förbindelser	0,0	0,0	62,0	74,0

Not 25 Pensionsförpliktelser inkl. skatt	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Mkr				
Ingående ansvarsförbindelse	184,1	186,4	184,1	186,4
Aktualisering	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	1,2	1,2	1,2	1,2
Basbeloppsuppräknig	4,3	2,1	4,3	2,1
Sänkning av diskonteringsräntan	0,0	0,0	0,0	0,0
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0,0	4,7	0,0	4,7
Övrig post	-1,7	0,2	-1,8	0,2
Årets utbetalningar	-10,6	-10,5	-10,6	-10,5
Förtroendevalda inklusive löneskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa pensionsförpliktelser	177,3	184,1	177,3	184,1
Löneskatt	43,0	44,6	43,0	44,6
Bolagens pensionsförpliktelser				
Utgående ansvarsförbindelse	220,3	228,7	220,3	228,7

Not 26 Koncerninterna förhållanden		Försäljning		Finansiella	
Resultaträkning, mkr	Ägd andel	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Kommunen					
ÅFA	100%	9,3	64,2	0,6	
Ånge Energi AB	100%	0,1	1,5	1,0	
Ångefallen Kraft AB	50%			3,1	
ÅFA					
Kommun		64,2	9,3		0,6
Ånge Energi AB	100%				
Kommun		1,5	0,1		0,0
Ångefallen	50%				
Kommun					3,1
Summa		75,1	75,1	4,7	3,7

Not 26 Koncerninterna förhållanden								
Balansräkning, mkr	Ägd andel	Kortfr. fordran	Långfr. fordran	Summa tillgångar	Lev. skuld	Övriga kort skuld	Långfristig skuld	Summa skulder
Kommunen								
ÅFA	100%	2,3	10,5		1,2			
Ånge Energi AB	100%	0,0			0,2			
Ångefallen Kraft AB	50%	0,0	8,3		1,0			
ÅFA								
Kommun		1,2			1,6	0,7	10,5	
Ånge Energi AB	100%							
Kommun		0,2			0,0			
Ångefallen Kraft AB	50%							
Kommun		1,0				0,0	8,3	
Summa		4,8	18,8	0,0	4,0	0,8	18,8	0,0

Noter till kassaflöde

Not 27 Årets resultat	Kommunen	
Mkr	2022	2021
Verksamhetens intäkter	173,9	172,8
Verksamhetens kostnader	-840,1	-815,9
Jämförelsestörande kostnader	0,0	-4,0
Avskrivningar	-24,0	-22,3
Skatteintäkter	483,0	461,1
Generella statsbidrag och utjämning	217,6	213,5
Finansiella intäkter	29,0	17,0
Finansiella kostnader	-2,6	-1,4
Årets resultat	36,8	20,8

Not 28 Justering för av- och nedskrivningar	Kommunen	
Mkr	2022	2021
Avskrivningar immateriella tillgångar	0,0	0,1
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningar	16,6	16,9
Avskrivningar maskiner och inventarier	7,4	5,3
Summa avskrivningar	24,0	22,3

Not 29 Justering gjorda avsättningar pensioner och övriga avsättningar	Kommunen	
Mkr	2022	2021
Avsättning pensioner ingående värde 2022	82,2	75,6
Avsättning pensioner utgående värde 2022	82,0	82,2
Övriga avsättningar ingående värde 2022	12,0	0,0
Övriga avsättningar utgående värde 2022	15,0	0,0
Summa årets avsättningar	2,8	6,6

Not 30 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Kommunen	
Mkr	2022	2021
Utrangering anskaffningsvärde	1,9	35,5
Utrangering avskrivningsvärde	-1,5	-34,2
Ack upplösning anläggning-/anslutningsavgifter	0,0	0,0
Ack upplösning investeringsbidrag	-4,0	-4,1
Övriga långfristiga skulder	-0,1	-0,1
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-3,7	-2,8

Not 31 Ökning(-)/minskning(+) kortfristig fordran	Kommunen	
Mkr	2022	2021
Kortfristig fordran ingående värde 2022	80,1	57,5
Kortfristig fordran utgående värde 2022	104,4	80,1
Summa kortfristig fordran	-24,4	-22,6

Not 32 Ökning(+)/minskning(-) kortfristig skuld	Kommunen	
Mkr	2022	2021
Kortfristig skuld ingående värde 2022	186,2	136,4
Kortfristig skuld utgående värde 2022	175,2	186,2
Summa kortfristig skuld	-11,0	49,8

Not 33 Investeringsverksamheten	Kommunen	
Mkr	2022	2021
Investering i immateriella tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar ingående värde 2022	0,0	0,1
Immateriella anläggningstillgångar utgående värde 2022	0,0	0,0
Årets förändring	0,0	0,1
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,1
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0
Investering i materiella tillgångar		
Mark, byggnader o tekn. anläggningstillgångar ingående värde 2022	214,9	181,5
Mark, byggnader o tekn. anläggningstillgångar utgående värde 2022	225,2	214,9
Årets förändring	10,3	33,3
Maskiner och inventarier ingående värde 2022	28,4	27,0
Maskiner och inventarier utgående värde 2022	23,4	28,4
Årets förändring	-5,0	1,4
Pågående ny-, till- och ombyggnad ingående värde 2022	50,9	48,7
Pågående ny-, till- och ombyggnad utgående värde 2022	74,3	50,9
Årets förändring	23,4	2,2
Avskrivning byggnader och tekniska anläggningar	16,6	16,9
Avskrivningar maskiner o inventarier	7,4	5,3
Årets avskrivningar	24,0	22,3
Bokfört värde sålda/utrangerade materiella tillgångar	0,4	1,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-53,2	-60,6
Investering i finansiella anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar ingående värde 2022	34,2	34,2
Finansiella anläggningstillgångar utgående värde 2022	34,2	34,2
Årets förändring	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-53,2	-60,6

Not 34 Finansieringsverksamheten	Kommunen	
Mkr	2022	2021
Nyupptagna lån	50,0	0,0
Amortering av skuld	-12,5	0,0
Fondering	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	0,7	17,9
Summa finansieringsverksamheten	38,2	17,9

5 Revisionen

Driftredovisning, Revisionen, mkr	Resultat 2022	Budget 2022	Avvikelse %	Resultat 2021
Verksamhetsintäkter				
Verksamhetskostnader	-0,8	-0,8		-1,0
Driftnetto	-0,8	-0,8	0,1	-1,0

Den kommunala revisionen styrs av kommunallagen samt av kommunfullmäktiges revisionsreglemente. Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska all verksamhet i den omfattning som följer av god revisionsledning. De förtroendevalda revisorerna utses av kommunfullmäktige men är i sin verksamhet partipolitiskt obundna. Varje revisor är självständig i sitt arbete som revisor. Revisorerna biträds i sin granskning av sakkunniga yrkesrevisorer.

Revisionen ska utföras enligt god revisionsledning. Den goda seden formas och utvecklas successivt över tiden. Dess innebörd och utveckling påverkas av sektorns särdrag samt olika intressenters krav och förväntningar. Revisorerna följer den goda seden och hur den utvecklas samt gör anpassningar i sitt arbetssätt när så behövs.

Revisionsplan och årets granskning

Revisorerna genomför årligen en riskanalys som grund för sitt planeringsarbete.

Revisorerna har under året genomfört följande granskningar:

- Granskning av kommunens uppföljning av frånvaro i grundskolan
- Granskning av samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning

Granskning av näringslivsarbetet har påbörjats under år 2022 och kommer att avslutas under år 2023.

Revisionen har även genomfört grundläggande granskning av styrelsen och samtliga nämnder samt granskat delårsrapport och årsbokslut med årsredovisning.

6 Redovisning av verksamhetens utveckling

6.1 Levererad kvalitet i vårt grunduppdrag

Kommunfullmäktige följer upp ett antal kvalitetsfaktorer och kvalitetsmått. Kvalitetsfaktorerna ska ge en bild av verksamhetens kvalitet och prestation. Faktorerna är indelade i ett antal perspektiv:

- Kunder – brukare – invånare - intressenter: Behov och nöjdhet hos de som kommunen finns till för.
- Verksamhet: Hur verksamheten levererar det som brukarna/kunderna behöver (leveranser, flöden, processer)
- Medarbetare: Arbetsmiljö, hälsa, personalutveckling, attraktivitet som arbetsgivare
- Ekonomi/Effektivitet

6.1.1 Kvalitet inom perspektiven Medborgare – brukare – kunder - intressenter

Kvalitetsfaktorer som beslutats inom perspektivet medborgare-brukare-kunder-intressenter.

Kvalitetsfaktor: Nöjda medborgare – kunder - intressenter och brukare

Beskrivning

Ånge kommun värdesätter att de som kommunen finns till för är nöjda med den service och det stöd som kommunen ger.

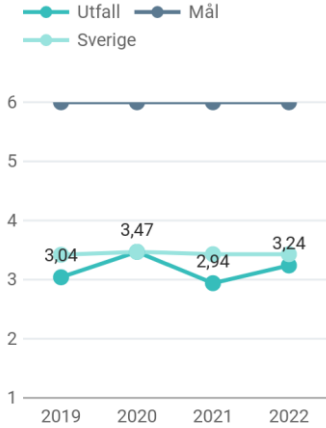

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Kommunens verksamheter finns inom många olika delar av invånarnas liv. Sammantaget finns förbättringsområden inom kundnöjdhet och områden som har god kundnöjdhet i kommunen. De förbättrande insatserna kan både vara kring specifikt verksamhetsmässiga förutsättningar men även den viktiga inställningen hos medarbetarna att skapa bättre service framåt.

Kvalitetsmätt	Utfall	Mål	Kommentar
Företagens sammanfattande omdöme om företagsklimatet i Ånge kommun	3,24	6 	 <p>Positiv feedback kommer från kontakterna med lokalt näringsliv och dialogen med enskilda företagare kring god service, snabb handläggning och en positiv erfarenhet av kommunen. Resultatet i rankingen blev positivt för Ånges del som klättrar 48 platser till plats 216.</p>
Brukarbedömning, hemtjänst, äldreomsorg	 Nivå 3 - Mycket bra	 Nivå 3 - Mycket bra	<p>Sammantagen bedömning av en enkät med flera delfrågor: Brukarbedömningen från 2022 visar en hög nöjdhet med kommunens hemtjänst, dess bemötande, och att kunna tillgodose brukares önskemål. Brukarna har ett högt förtroende för personalen.</p> <p>Förtroende för personalen: 99% positiva (89% medel för kommuner) Bemötande av personalen: 81% positiva (71% medel för kommuner) Hänsyn till brukares önskemål: 90% positiva (85% medel för kommuner)</p>
Brukarbedömning LSS	 Nivå 1 - Måste utvecklas	 Nivå 3 - Mycket bra	<p>Brukarbedömning inom LSS gjordes 2021.</p> <p>I Ånge sticker trygghetsaspekten i hemmiljön ut åt det negativa, 33% av brukarna uppger sig vara rädd ibland, och 11% ofta.</p> <p>På fråga om brukaren upplever att personalen bryr sig om hen är resultaten på lägre nivåer än medelvärdet för kommuner.</p> <p>Andelen brukare som upplever att personalen förstår dem och de förstår personalen uppgår till 67% även det en lägre nivå än medel för kommuner.</p> <p>Personalen bryr sig om brukaren: 78% positiva (83% medel för kommuner)</p> <p>All personal förstår brukaren 67% positiva (71% medel för kommuner)</p> <p>Brukaren känner sig trygg med alla i personalen 67% positiva (77% medel för kommuner)</p>

Kvalitetsfaktor: Förbättrad livssituation (socialtjänst)

Beskrivning

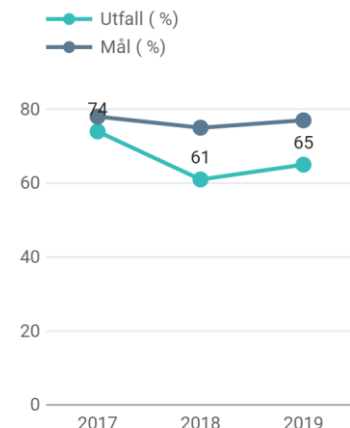
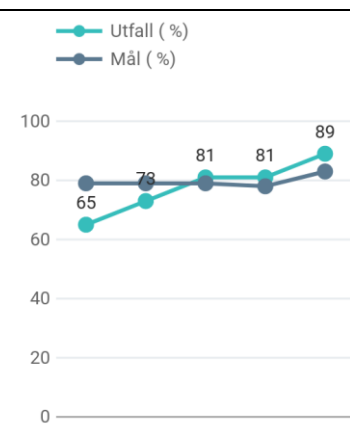
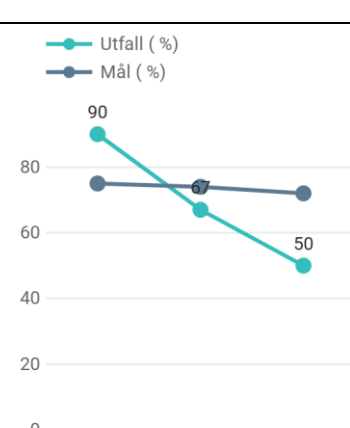
Ånge kommun ska stödja individen till en förbättrad livssituation genom att utveckla den enskildes egna resurser och samhälls-planera på ett sätt som främjar hälsa.

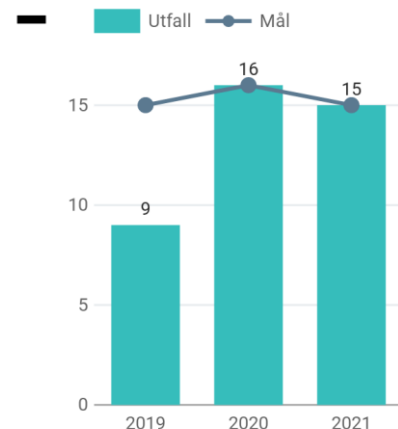
Bedömning

 Knappt uppfyllt

Kommentar

Ett bra förebyggande arbete har sedan tidigare gett positiva resultat för kommunen inom till exempel Ångemodellen. Barn och unga är framgent tydligare prioriterade i enlighet med kommunens målsättningar med bland annat förbättringsarbete för barn och unga för en god och nära vård. Där ses en stor förbättringspotential för kommunen och regionen tillsammans att öka samarbete och skapa en förbättrad livssituation för de barn och unga som söker stöd.

Kvalitetsmått	Utfall	Mål	Kommentar
Ej återaktualiserade ungdomar 13–20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel %	■		 <p>År 2022 var utfallet 66%. Måttet kommer tyvärr inte längre att följas upp i nationell statistik, men medel för landets kommuner har tidigare legat runt 75–80%</p>
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel (%)	◆		 <p>Efter att ha förbättrat resultaten under de senaste åren har trenden vänt och 2022 ligger utfallet på 72%. Nationell jämförelsesifra ännu inte publicerad.</p>
Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning	◆ 59%		 <p>År 2022 var utfallet 59%. Nationell jämförelsesifra ännu inte publicerad. Historiskt har det nationella snittet varit mellan 72–75%.</p>

Kvalitetsmått	Utfall	Mål	Kommentar
Kompletterat mått (ej beslutat av KF)- Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde			
Kompletterat mått (ej beslutat av KF) Medborgarundersökningen - Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen, andel (%)	67,8 %	52,2 %	● Medborgarundersökningen visar en mycket hög tilltro och förtroende för att socialtjänsten erbjuder ett bra stöd till utsatta personer. resultatet är ett av de högsta bland deltagande kommuner.
Ej återaktualiserade barn 0–12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	◆ 71%	Verksamhetens analys.	Ingen nationell jämförelse tillgänglig.

Kvalitetsfaktor: Trygga elever

Beskrivning

Alla barn och elever ska känna sig trygga i verksamheten. Det är därför viktigt att arbetet mot mobbning och kränkningar fortsätter och det långsiktiga målet är att ingen ska känna sig utsatt.

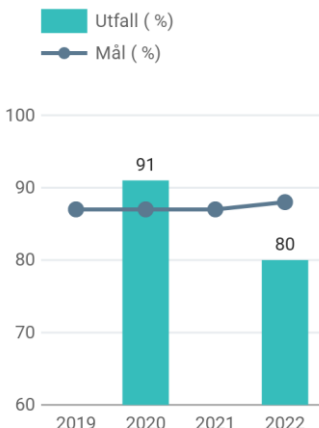
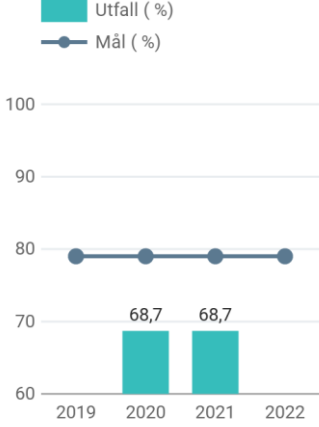
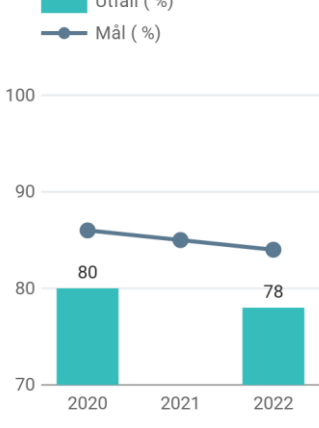
Bedömning

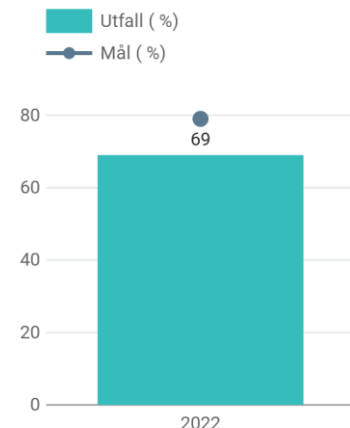
■ Ej uppfyllt

Kommentar

Målvärden i graferna är Sveriges kommuners medelvärden.

Tryggheten bland eleverna i Ånge ligger generellt på en lägre nivå än riksnittet i årets mätningar.

Kvalitetsmått	Utfall	Mål		Kommentar
Elever som känner sig trygga, kommunal gymnasieskola åk 2, andel (%)	80 %	88 %	◆	 <p>Medelvärde år 2020 för landets kommuner var 87%. Ånge kommuns resultat var 91% för 2020. Resultatet för 2022 visar en minskad andel elever som känner sig trygga.</p>
Elever som känner sig trygga, kommunal grundskola åk 9, andel (%)	◆	79 %		 <p>Medel för alla kommuner år 2021 var 79%. Ånge kommuns resultat för andel elever som känner sig trygga var 69% år 2021. Före pandemin, vid mätningen 2018 var Ånges resultat betydligt högre, 84,4 vilket var något över rikssnitt. Ingen siffra för 2022 publicerad ännu.</p>
Elever som känner sig trygga, kommunal grundskola åk 5, andel (%)	78 %	84 %	■	 <p>Medel för alla kommuner år 2022 är 84%. Ånge kommuns resultat för andel elever som känner sig trygga är 78% år 2022.</p>

Kvalitetsmått	Utfall	Mål		Kommentar
Elever som känner sig trygga, kommunal grundskola åk 8, andel (%)	69 %	79 %	 <p>Utfall (%) Mål (%)</p>	Medel för alla kommuner år 2022 är 79%. Ånge kommuns resultat för andel elever som känner sig trygga är 69% år 2022

6.1.2 Kvalitet inom perspektivet Verksamhet

Kvalitetsfaktorer som beslutats inom perspektivet verksamhet.

Kvalitetsfaktor: Goda utbildningsresultat

Beskrivning

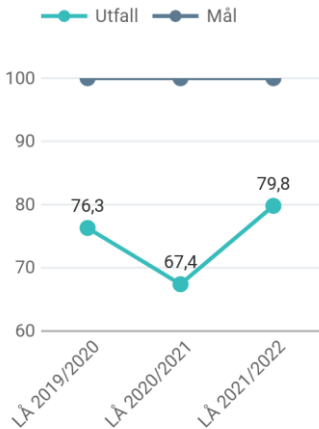

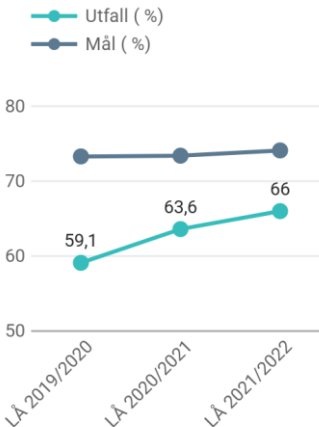

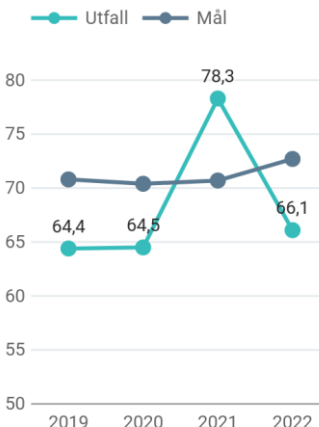
För att nå goda resultat behöver alla elever och deltagare utifrån individuellt behov ges förutsättningar att förbättra sina resultat så långt det är möjligt.

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

En positiv trend ses kring behörighet till gymnasiet år 2022. Även elevernas meritvärden har en ökande trend i kommunen. De åtgärder som utbildningsförvaltningen vidtagit skapar möjlighet för fortsatt ökning. Fortfarande ligger Ånge i flera fall under rikssnitt och jämförbara kommuner och behöver fortsätta fokusera på att förbättra resultaten.

Kvalitetsmått	Utfall	Mål		Kommentar
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasieskolan	79,5%			 <p>Vid läsåret 21/22 hade 79,5% av eleverna i åk 9 i de kommunala skolorna i Ånge uppnått behörighet till gymnasiet. Medel för kommuner låg på 83,5 år 2021/2022. Landsbygdskommuners medel låg på 81,9.</p>
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	66%			 <p>Läsåret 21/22 var kommunernas medelvärde för andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen 74,1%. Ånge kommuns resultat för samtliga elever i kommunen låg på 66% av eleverna.</p>
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	66,1	72,7		 <p>Medelvärdet för landets kommuner är 72,7% av gymnasieelever med examen inom fyra år. Medel för landsbygdskommuner låg på 72,5. Ånge kommuns andel låg på 66,1%.</p>

Kvalitetsmått	Utfall	Mål		Kommentar
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	70%			Medel för alla kommuner låg på 70%. Landsbygdskommuner på 63%. Ånge hade ett resultat på 70%.
Elever i åk 9, meritvärde	219,2			Elever folkbokförda i kommunen, oavsett var de går i skola.
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknads verksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	 62%			År 2022 var antalet deltagare som gått vidare i studier eller jobb 62%. Andelen som gått vidare sedan projektet Ångemodellen startade är 56%. Målet var 30%.
Elever på SFI som klarar minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	 10%			En låg andel av de elever som påbörjat studier under 2021–2022 har slutfört två kurser under perioden. Pandemin har påverkat starkt under mätperioden och kan vara en orsak till att andelen elever som hunnit slutföra två kurser är låg.
Nyanlända som efter etableringsprogrammet (2 år) går till arbete eller studier	 75%			Fåtal i programmet. 6 av 8 gick vidare till arbete eller studier.

6.1.3 Kvalitet inom perspektivet medarbetare

Kvalitetsfaktorer som beslutats inom perspektivet medarbetare.

Kvalitetsfaktor: Goda arbetsförutsättningar

Beskrivning

Ett aktivt ledarskap och medarbetarskap är grunden för goda arbetsförutsättningar. En förutsättning är välfungerande HR-processer i verksamheterna i form av: attrahera, rekrytera, introducera och utveckla.

Detta utgör processer som ska säkerställa personalförsörjningen.

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar

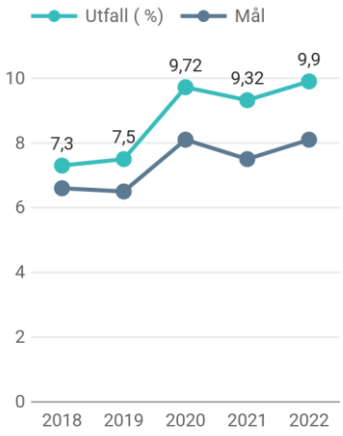

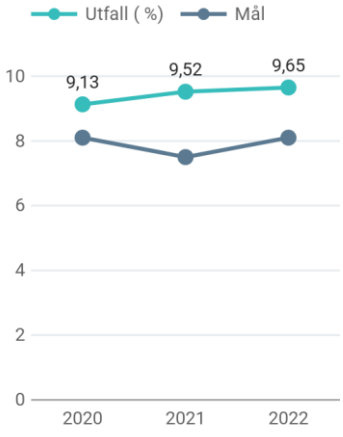

Antalet tillsvidareanställda förändrades från 811 till 827 under 2022. Generellt sett har Ånge kommun en låg personalomsättning jämfört med andra kommuner och andra arbetsgivare.

Den något ökade sjukfrånvaron under 2022 har skett i samtliga åldersgrupper. Men andelen långa sjukskrivningar (60 dagar eller mer) fortsätter att minska. Förebyggande hälsofrämjande insatser, använda friskvårdskuponger och att på arbetsplatsträffar diskutera enhetens sjukfrånvaro genomförs.

För att följa utvecklingen inom personalområdet genomförs medarbetarundersökning utifrån de frågor som tagits fram av SKR. Enkäten genomförs vartannat år som en uppföljning över hur motivation, tydlighet och uppföljning av målarbete förändras bland personalen. År 2022 genomfördes OSA-enkäten (Organisatorisk och social arbetsmiljö) vilket visade övervägande bra resultat. Resultatet har och kommer att tas upp på varje APT för att skapa en bättre arbetsmiljö för medarbetarna.

Under året har Ånge kommun i stort lyckats rekrytera personal för att täcka behovet, med undantag för tjänster såsom HR-konsult, bibliotekarie, arbetsterapeut och socialsekreterare. Behovet av utbildad personal kvarstår. Även problem med att hitta timvikarier till Vård och Omsorg, samt vikarier för semesterperioderna.

Kvalitetsmått	Utfall	Mål		Kommentar
Sjukfrånvaro kommunorganisationen	9,9 %	8,1		 <p>I jämförelse med andra kommuner ligger sjukfrånvaron högt. Sjukfrånvaron har nationellt sett minskat inom kommunerna efter pandemin, medan Ånge hade en kvarstående högre nivå under 2021/2022.</p>
Sjukfrånvaro kommun-koncern	9,65 %	8,1		
Personalomsättning, extern	9,8 %			<p>Personalomsättningen 2022 uppgår till 9,8%. Av de 81 medarbetare som avslutat sin anställning är 34 pensionsavgångar.</p> <p>I rapporten Personalen i välfärden (SKR) visar det att andelen tillsvidareanställda som lämnat kommuner ligger på cirka 7,5 % per år. Målet för Ånge kommun är att närma sig den siffran.</p>
HME (hållbart medarbetar-engagemang)				

6.2 Vårt utvecklingsarbete under året

För att utvecklas mot Ånge kommuns vision har kommunfullmäktige gjort ett antal prioriteringar utifrån Ånges vision och fokusområden. I detta avsnitt görs en översiktlig bedömning av prioriteringarna. Nämndernas arbete i följande kapitel går mer ingående in på resultat inom respektive prioritering.

Fokusområde Hållbar vardag

- Vi har en levande landsbygd med hållbar infrastruktur för alla. Det är enkelt att bo var man vill i kommunen. Decentraliseringen, digitaliseringen och ett stärkt näringsliv har skapat förutsättningarna som behövs i form av jobb och serviceutbud. Landskapet och samhället är välvårdat och tilltalande.

Kommunfullmäktiges prioritering: Inkluderande kommunikation genom digitalisering

För Ånge kommun är digitalisering en huvudingrediens för att bygga långsiktigt levande och hållbara samhällen. Alla kommunmedborgare* ska ges förutsättningarna som behövs för att leva, verka och utvecklas i den digitala världen. För det krävs bland annat att vi eliminerar digitalt utanförskap och gör riktade insatser för grupper av människor som behöver olika form av stöd. Genom att erbjuda goda förutsättningar för hållbart distansarbete sätts individens hälsosamma och hållbara vardag i fokus vilket väntas leda till minskat resande och minskade utsläpp, mer fritid, samt att fler har ett aktivt liv.

*med kommunmedborgare avses både privatpersoner och företag

Bedömning

● Uppfyllt

Kommentar

Ett gemensamt arbete pågår med Sundsvalls kommun gällande en jämlik digital välfärd. Ånge kommun är utpekad som en av tre försökskommuner. Digitaliseringsansvarig är utsedd till Sveriges mest inflytelserika aktör inom det offentliga.

Kommunfullmäktiges prioritering: En smart och hållbar infrastruktur

Ånge kommun ska erbjuda goda förutsättningar för befintlig industri att göra en hållbar omställning och för att hållbar industri etablerar sig i kommunen. Vi ska stötta och strategiskt planera underhåll och utveckling av infrastrukturen i Ånge. Hos oss behöver det finnas laddningsmöjligheter, vägnät ska ha bra och säker standard och kollektivtrafiken ska vara tillgänglig. Ånge kommun ska nå de nationella målen för tillgång till bredbandsanslutning.

*med kommunmedborgare avses både privatpersoner och företag

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Goda insatser görs på området och utvecklingen väntas gå snabbt framåt.

Kommunfullmäktiges prioritering: En attraktiv och hållbar fysisk miljö

Värdet på våra tillgångar höjs när vi sköter om och utvecklar dem. Ånge kommun ska föregå med gott exempel genom att underhålla och utveckla kommunens fastigheter. Det ska finnas en plan för samtliga kommunala fastigheter som specificerar syftet med fastighetsinnehavet, underhållsbehov, plan för användning och planerad utveckling. Ånge kommun ska i samarbete med kommunmedborgare* ta till vara på- och utveckla fysisk miljö som tilltalar boende och besökare. Det är viktigt för oss själva, för vår trivsel och stolthet att visa vår fina bygd.

*med kommunmedborgare avses både privatpersoner och företag

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Goda insatser görs på området och utvecklingen kan gå snabbt framåt. Arbetet med en attraktiv och hållbar fysisk miljö är endast i sin början.

Fokusområde Hållbar hälsa

- Det finns gott om mötesplatser, aktiviteter och ett brett kulturutbud för alla ute i bygderna och i centralorterna som stimulerar till livslust, kreativitet, rörelse och ett hälsosamt liv hos barn, unga, vuxna och gamla.

Kommunfullmäktiges prioritering: Tidiga hälsofrämjande insatser

Alla som bor i Ånge kommun ska ha samma möjligheter att må bra. Det innebär att nivån av hälsa ska vara god och att fördelningen av hälsa mellan olika grupper av människor i olika faser av livet och i olika geografiska delar ska vara jämlikt fördelad. Att hälsan är god och jämlik ska vara en princip för alla utvecklingsfrågor i kommunen. De förutsättningar som barn och unga fått för att må bra speglar ofta hur de sedan mår som vuxna. Ånge kommun satsar på tidiga insatser för att uppnå den övergripande principen om god och jämlik hälsa. Barn och unga i Ånge kommun ska ges rätt förutsättningar, både fysiska, psykiska och sociala, för att få en bra start i livet.

Bedömning

◆ Delvis uppfyllt

Kommentar

Flera tidiga insatser pågår, bland annat Tobaksfri Duo, Pepp-förskola och "Nu börjar vi med barnen" via Agenda 2030-samordnaren.

Att arbeta med tidiga insatser kräver ett förhållningssätt och en kunskap om vikten av att

prioritera de tidiga insatserna för att kunna skapa goda utvecklingsspiraler. Under året har den politiska ledningen fått bygga kunskap kring evidens för vad som skapar goda förutsättningar till hälsa med föreläsare kring ungas uppväxtvillkor och utveckling. Det knyter sedan an till den nationella piloten som Ånge deltar i "Nu börjar vi med barnen".

Förhållningssättet att våga prioritera tidiga insatser kan bli ännu starkare och mer utvecklat med mer kunskap kring effekter och evidens. Fler insatser behöver rikta sig till föräldrar och barn i yngre åldrar. Resultat från tidiga förebyggande insatser ses däremot först på en längre sikt.

Kommunfullmäktiges prioritering: Samverkan med föreningslivet

För att skapa ett aktivitetsutbud av varierat slag som bidrar till att alla invånarna kan ta del av en social miljö som främjar hälsa behöver Ånge kommun sträcka ut en samverkanshand. En tydlig struktur för samverkan med föreningslivet behöver upprättas för att individen, föreningen och vi som kommun ska få ut så mycket som möjligt av utfallet (vad behöver individen, föreningen och kommunen och vad kan vi vinna på att samverka). Med ett brett fokus och rätt förutsättningar kan föreningslivet med stöd av kommunen bidra till att på flera sätt stärka det hälsosamma livet hos invånarna.

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar

Samverkan utvecklas och pågår i större omfattning än tidigare exempelvis genom att samverkansavtal har tecknats med föreningslivet och stöd har getts för ökade kostnader i samband med kraftigt ökade elpriser, vilket är en bra grund för att framåt samverka med föreningar och ge dem bra förutsättningar.

Kommunfullmäktiges prioritering: Mötesplatser i byar och mötesplatser för arbete utvecklas

Det offentliga samtalet stärks genom att utveckla mötesplatser i byar och mötesplatser för arbete. Fysiska platser för oplanerade möten har stor betydelse för invånarnas hälsa, trygghet och sociala välmående.

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar

Mycket planering och förberedelser sker. Det finns goda förutsättningar för fortsatt utveckling av mötesplatser.

Fokusområde Hållbar gemenskap

- Platsen andas avslappnad exklusivitet – en sådan där gemenskap man vill vara med i, som står stadigt för trygghet, inkludering, delaktighet och demokrati. Vi lever med frihetskänsla OCH känner glädje i att ta ansvar för vårt värdskap. Vi välkomnar varmt nya människor, företag och idéer. Det är by-känslan och by-mentaliteten vi är stolta över.

Kommunfullmäktiges prioritering: Vi är stolta värdar för vår kommun

Med engagemang och glädje i att ta ansvar och samverka tar vi i kommunens organisation oss framåt, - vi börjar i det lilla och ser att det leder till mer positiv utveckling. Vi bygger känslan för Ånge kommun-familjen genom att vara stolta över varandra och ta till vara på-, och lyfta det lokala engagemanget. Den fina bykänsla som finns lyfts vidare när vi ser delarna som pusselbitar i helheten - det tar oss vidare till en stark kommunkänsla.

Bedömning

▲ Delvis uppfyllt

Kommentar

Positiva resultat för kommunen i flera områden, så som näringslivsutvecklingen och en starkare tro på framtida utveckling i Ånge kommun gör att en positiv spiral uppstår.

Kommunfullmäktiges prioritering: Serviceinriktad myndighetsutövning och En Väg In

Kommunens organisation arbetar med att utveckla en serviceinriktad myndighetsutövning. Det gör vi med perspektivet att det ska vara lätt att göra rätt. Att vända sig till kommunen ska innebära en lotsning till svar och stöd. I Ånge kommun har alla sitt unika värde och behövs för helheten, den vetskapen innebär att det är naturligt med en öppen dialog och att alltid vara lyhörd för olika perspektiv. Attityden i organisationen ska inspirera genom att visa framtidstro och ett positivt bemötande.

Bedömning

▲ Delvis uppfyllt

Kommentar

Steg tas för att förbereda en väg in till kommunal service.

Fokusområde Hållbar kompetens

- Vi driver stadigt på samhällsutvecklingen genom kompetens- och näringslivsutveckling. Vi har framtidstro och viljestyrka, och strävar alltid efter att vara förebilder. Vi är nyfikna, välkomnar förändring, och söker efter nya trender och möjligheter att undersöka och upptäcka.

Kommunfullmäktiges prioritering: Jobb, Jobb, jobb!

Vi arbetar metodiskt för minst 500 nya arbetstillfällen i kommunen både genom anställningar i befintliga företag och verksamheter samt genom att främja eget företagande. Vi är proaktiva och bevakar nyfiket omvärlden för att se möjligheter till framtida jobb i vår kommun.

Bedömning

▲ Delvis uppfyllt

Kommentar

Utsikterna för måluppfyllelse är mycket goda på något års sikt. Många positiva besked har kommit under året för Ånges lokala arbetsmarknad, men kommer inte ge utslag på antalet arbetstillfällen riktigt ännu.

Kommunfullmäktiges prioritering: Alla ska nå sin fulla potential och vi har extra fokus på förbättring för grundskolan

Vi gör satsningar för att alla elever ska få en god utbildning i grundskolan. Det finns en tydlig koppling mellan hälsa och utbildningsnivå, därför är det viktigt att barn och unga i Ånge kommun klarar grundskolan och blir redo för gymnasiestudier. Vi uppmuntrar till att välja högre studier genom att göra vägen till studier enklare och mer naturlig. Kopplingarna mellan utbildning och arbetsliv stärks genom att Ung Företagsamhet uppmuntras och samverkan mellan gymnasieskolan och näringslivet i kommunen visar sig stark genom att matcha utbildningsmöjligheter med yrkestillgänglighet. Att välja fortsatta studier eller yrkeskarriär ska vara lockande och enkelt i Ånge kommun. Därför är bland annat ett utökat samarbete med Mittuniversitetet en självklarhet för kommunen.

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Långsiktigt strategiskt arbete krävs, där många aktörer bidrar. Elevers meritvärde har ökat något under de senaste åren, men ligger under medel för Sveriges kommuner.

Fokusområde Hållbar natur

-Vi nyttjar våra styrkor och förädlar våra tillgångar vist med respekt, vördnad och i samförstånd för att mätta resursbehoven idag utan att äventyra framtida generationers möjligheter. Vi tar hand om det vi har och vågar satsa på det vi är bäst på.

Kommunfullmäktiges prioritering: Vi driver och ställer om till hållbar utveckling

Vi är den största arbetsgivaren i Ånge kommun och sysselsätter cirka motsvarande en femtedel av arbetsför befolkning. Det innebär att vi är en viktig nyckelaktör i omställningen till hållbar utveckling. Ånge kommun är motorn som kan stimulera, inspirera och möjliggöra att så väl privatpersoner som företag tar steget och ställer om till en hållbar livssituation. För både den kommunala organisationen och för det geografiska området Ånge kommun som helhet kommer kommunfullmäktige att formulera stegen mot hållbar verksamhet och samhälle.

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Kommunen har påbörjat ett omställningsarbete. Under året har den första elbilen beställts, utredning om ladd-infrastruktur har genomförts för kommunens bilpark och projekt har startats om landsbygdsanpassad kollektivtrafik. I kommunens fastighetsbolag förbereds för installation av solceller och energibesparingsåtgärder.

Kommunfullmäktiges prioritering: Vi skapar förutsättningar och stöttar hållbar företagsutveckling

Att mätta resursbehoven idag utan att äventyra framtida generationers möjligheter att göra detsamma är en global utmaning som kräver att alla ställer om. Alla lösningar för att nå dit finns inte på plats i dag och vi behöver växla upp och adressera luckorna med hjälp av nya innovativa lösningar och hållbara satsningar som underlättar omställningen av vårt samhälle. Här spelar företagens förutsättningar och drivkraft stor roll. Därför är det viktigt att Ånge kommun adresserar och skapar rätt förutsättningar och stöttar befintliga företag i omställningen, skapar möjligheter för etableringar av nya företag och hållbara affärsidéer. I Ånge kommun har vi redan sett flera hållbara innovationer födas.

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Kommunen har fokus på hållbarhet när det gäller möjliga nya etableringar. En god start ses i samverkan för hållbar utveckling mellan företagen i kommunen och kommunorganisationen.

Kommunfullmäktiges prioritering: En lokal livsmedelsförsörjning

Ånge kommun har i dagsläget relativt låg kapacitet för lokal livsmedelsförsörjning i

förhållande till den potential vi ser i vårt geografiska område. Även här är Ånge kommun en viktig aktör som har möjlighet att driva på utvecklingen mot mer lokal produktion av våra matvaror.

Bedömning

▲ Delvis uppfyllt

Kommentar

Kommunen har goda möjligheter att nå det långsiktiga målet om 60% ekologiska livsmedel. Upphandling via dynamiskt inköpssystem förbättrar möjligheter att lokala producenter kan sälja till kommunen.

7 Översikt av nämndernas mål

Symboler:

- Uppfyllt
- Delvis uppfyllt
- Knappt uppfyllt
- Ej uppfyllt

Utvecklingsmål Kommunstyrelsen	Kommentar
Antal besökare ska öka	 Målet inte nås under år 2022, men har goda chanser att uppnås inom något år.
Barn och unga ska må bra och ha förutsättningar att klara sin skolgång	 Ånge har utmaningar i hälsoområdet kring både psykiskt och fysiskt välmående. Förbättringsarbeten för barn och unga har startats
Fossilfritt 2030	 Arbetet har påbörjats.
Nya jobb - antalet arbetstillfällen ska öka med 500 i kommunen till och med år 2025	 Många positiva besked om etableringar och rekryteringsbehov kom under år 2022, men effekterna kommer på något års sikt. Utsikterna för måluppfyllelse är mycket goda.
Under året ska kommunen skapa förutsättningar för goda mötesplatser för medborgarna	 Samverkan har utökats under året, både med föreningsliv och i medborgardialoger. Det är en god grund för utveckling av framtida mötesplatser tillsammans med civilsamhället.

Utvecklingsmål Tekniska nämnden	Kommentar
Öka antalet anslutna till kommunens fibernät med 5%	 Arbetet har påbörjats med att identifiera fastigheter som saknar bredbandsanslutning via fiber. För att uppfylla målsättningen behöver ca 150 nyanslutningar göras.
Ny VA-taxa tas fram under år 2022	 Arbetet med att ta fram en ny VA-taxa har påbörjat och kommer att fortsätta under 2023.
För kostverksamheten är det långsiktiga målet att nå den nationella livsmedelsstrategin med 60% år 2030.	 Vi är på väg mot det långsiktiga målet om 60% ekologiska livsmedel genom att uppnå 2022 års mål om 24% ekologiska och/eller närproducerade livsmedel.
För år 2022 är målet att öka andelen ekologiska och/eller närproducerade livsmedel till 24%	 Andelen ekologiska och/eller närproducerade livsmedel uppgår till 25% av inköpen (ekonomiskt värde) under perioden jan-dec 2022.

Utvecklingsmål Utbildningsnämnden	Kommentar
Ökad måiluppfyllelse	 Grundskolan åk.9 ökade meritvärdet från 67,4% läsår 20/21 till 79,8% läsåret 21/22.
Ökad trygghet	 LUPP 2022 Resultat från LUPP-enkäten, bedömning och sammanfattning av avsnitt "Trygghet" <i>"Tryggheten i skolan ökar och utsatthet för mobbning minskar"</i> <i>"I frågorna om trygghet i skolan ser vi att en relativt hög andel av högstadieungdomarna svarar att våld, rasism och mobbning förekommer (19–30 %). Andelen högstadieungdomar som svarar att rasism förekommer är även högre än för rikssnittet. Det har dock skett en positiv utveckling för högstadiet gällande rapporteringen av dessa tre problem.</i> Resultat från LUPP-enkäten, bedömning och sammanfattning av avsnitt "Hälsa" <i>"Stora skillnader i hälsa mellan kön"</i> <i>"När det kommer till ungas hälsa finns det stora könsskillnader. Tjejer mår klart sämre än killar, både vad gäller självskattad hälsa och förekomsten av regelbundna psykosomatiska besvär.</i>
Ökad närvaro	 Frånvaro Samtliga enheter följer de rutiner (Närvarotrappan) kring frånvaro som finns i kommunen gällande exempelvis kontakt med vårdnadshavare, uppföljning av skolsköterska, mentor och undervisande lärare.

Utvecklingsmål Socialnämnden	Kommentar
Effektivisera nyttjandet av kompetenser	 Kompetensförsörjning är ett av dom områden där Socialtjänsten ser den största utmaningen framöver. Antal i arbetsförålder räcker inte till för att ta hand om våra äldre och sjuka. Därför är det av största vikt att använda befintlig kompetens på effektivaste och bästa sätt. Nya arbetssätt blir helt avgörande framöver.
Satsningar på förebyggande arbete	 Satsningar på förebyggande arbete är ett av dom viktigaste målen framöver för att minska ohälsa. Vissa kan Socialtjänsten påverka genom bra rutiner men till största del bör detta tankesätt genomsyra hela kommunens arbete och satsningar.
Utökad samverkan inom kommunen och regionen	 I arbetet med den förflyttning Nära vård innebär är samverkan helt avgörande, allt för att kunna arbeta med personcentrerat och förebyggande.

8 Kommunstyrelsen

8.1 Årets viktiga händelser

Positiv utveckling för kommunen

Samhällets möjligheter till utveckling har på kort tid blommat upp. Beskeden från näringslivet inom framförallt grön energi har utkristalliserats till projektering av ett stort kluster i Ånge kommun. Positiva etableringsbesked har kommit och vidare utveckling kring verksamheter kommer i rask takt. Kommunens eget arbete för att driva utvecklingen och möta upp behoven har varit prioriterat.

Genom den nya visionen för Ånge, -gemensamt utformad i det geografiska området, har kommunens verksamheter nu en tydlig målbild och grund för gemensam utveckling.

Samhällsplanering

Kommunorganisationen ställer om från minskning till utveckling på kort tid. Därför har till exempel strategier inom olika delar av samhällsplanering blivit viktigt, från en krympande befolkning till behov av att rekrytera arbetskraft och planera för inflyttning.

Kommunen har börjat se på lösningar för attraktiva boenden och stärka möjligheter till en rotation på arbetsmarknaden. Det kan vara tomter för nybyggnation eller "Fullt hus i Ånge kommun"- att se potential i ödehus, eller boende med närhet till serviceutbud. En mix behövs av bra boendalternativ. Kommunen kommer även att göra en satsning kring platsens varumärke, en rekrytering pågår.

Det förändrade säkerhetsläget och kriget mot Ukraina gjorde att kommunen förberedde för ökad flyktingmottagning. Kommunikationsinsatser kring krismedvetenhet har fortsatt kring nya områden efter att Covid 19 nu inte belastar kommunen lika hårt.

Kommunens anställda - 1000+ näringslivsutvecklare

En stor satsning för organisationen genomförs genom ett arbete som kallas 1000+ näringslivsutvecklare. Det innebär att uppmärksamma kommunens medarbetare som en stor och viktig grupp för möjlig utveckling av det lokala näringslivsklimatet. Det har startats upp ett utvecklingsarbete där hela organisationen tillsammans utvecklar den egna rollen för att stimulera näringslivsutveckling.

Folkhälsa

Barn & Ungas hälsa

Inom omställningen för god och nära vård har ett förbättringsarbete för barn och unga utformats som handlar om att stärka de befintliga strukturerna hos kommunen och regionen och samarbetet där emellan. Även piloten "Nu börjar vi med barnen" via Agenda 2030-samordnaren startade under året. Det långsiktiga förändringsarbetet för goda livsvillkor planeras genom forskningsstöd.

Suicidprevention

Ånge kommun gjorde en resursförstärkning inom området psykisk hälsa vilket var möjligt tack vare statliga medel för suicidprevention. Det innebar en kompetenshöjning och förbättrad medvetenhet i frågan kring psykisk hälsa.

Administrativ utveckling

Den planerade organisationsförändringen har genomförts. Den innebär att kommunstyrelsens ansvarsområde breddas och facknämnderna inom skola och omsorg kommer att upphöra. Målet är att kommunstyrelsen ska kunna arbeta effektivare med frågor som spänner över hela organisationen. Förberedelser har skett både i form av förändringar i beredningssätt, förberedande beslut av kommande styrande strukturer och utbildningsinsatser. Informationshanteringsplaner har skapats för verksamheterna på processnivå både för stödfunktioner och kärnverksamheter.

Ånge startar kollektiv digitalisering -gemensam väg med Sundsvall

Under året har det pågått förberedelser för att Ånges IT ska integreras med Sundsvalls kommun. De större egna upphandlingarna som Ånge hade inplanerade avbröts och även de flesta planerade utvecklingsarbeten. IT-enhetens dagliga arbete löpte på som vanligt i väntan på samgåendet. En projektledare för övergången till Sundsvalls IT kom på plats i maj och förberedande arbete har gjorts.

Ett planerat fokus på IT-säkerhet innebar en säkerhetsanalys av kommunens driftmiljö i början av året. Flera brister identifierades som behöver åtgärdas. Bristerna beror i första hand på tidsbrist i IT-organisationen kopplat till låg bemanning och brist på automatisering. Vissa brister är kopplade till gamla verksamhetssystem där verksamheter behöver förstå och prioritera informationssäkerhet. Tillsammans med säkerhetsanalysen påbörjades ett utbildningsinitiativ med regelbundna utskick till all personal kring för att höja medvetenheten kring informationssäkerhet. Tekniskt har leveransen varit stabil under året tack vare mer proaktivt arbete tillsammans med externa leverantörer.

Förberedelser har gjorts för att påbörja det stora jobbet med att byta ut kommunens kommunikationsnätverk. Design och hårdvara har synkats med Sundsvalls kommun för ett smidigt övertagande av drift när nuvarande leverantörsavtal går ut.

Verksamhetsutveckling

Genom e-samverkan pågick projekten;

TEO (tillgängliga digitala tjänster) och Digitaliseringsguiden. I den snabbare takten av digitalisering används kommunens e-tjänster allt mer. Tillsammans med verksamheter fortsätter arbetet med att utforma ny och förbättrad service till medborgare. IoTexchange, kommunens Urbact-samarbete, gick in i slutfas med att producera en gemensam handlingsplan inom "internet of things" för Ånge kommun och samarbetspartners.

Digitala anställningsavtal med signering via bank-id har skapats. Anställningsavtalstext har justerats utifrån regelförändringar i LAS. Anställningsavtal i pappersform kommer att fasa ut för att helt övergå i digital form. Även digitala personakter är under utveckling.

Anmälan av bisyssla digitalt har införts i HR-systemet Heroma.

Distansarbete etableras i organisationen som ett naturligt inslag i arbetet inom de arbetsområden som är lämpliga. Kommunen utvecklar det digitala stödet för att förenkla hemarbete och göra det mer användarvänligt.

8.2 God ekonomisk hushållning

Drift

Driftredovisning, Kommunstyrelsen, mkr	Resultat 2022	Budget 2022	Avvikelse %	Resultat 2021
Verksamhetsintäkter	34,8	25,6		40,6
Verksamhetskostnader	-143,8	-130,3		-128,3
Driftnetto	-109,0	-104,7	-4,1	-87,7

Kostnaderna för färdtjänst är 1,8 mkr högre än budgeterat. 2021 övertog kommunen ansvaret för Vikbron i Fränsta, vid övertagandet var det känt att en renovering är nödvändig och utredning pågår, 2 mkr har belastat 2022. Kostnader för IT infrastruktur, förbättrade nätverk i verksamheterna, 2,8 mkr. Näringslivsinsatser är 1 mkr högre än budgeterat. Kostnaderna för bostadsanpassning är 1,9 mkr vilket är 0,5 mkr högre än budgeterat. Kostnaderna för fritidsanläggningar är 1,1 mkr högre än budgeterat, bland annat på grund av högre elkostnader.

Investeringar

Investeringsprojekt, mkr	Utfall	Budget 2022
921200 Möteslokaler	0,0	0,2
921300 Gemensam IT-infrastruktur	0,0	1,9
922004 Bredband landsbygd	0,0	0,5
923201 Iordningställande av lokal, Fritidsbanken	0,1	0,2
923701 Naturum klimatanläggning	0,1	0,2
923811 Fritidsanläggningar	0,1	0,3
923921 Kulturanläggningar	0,0	0,2
925103 Lekpark	0,0	0,3
925500 Bilpool	0,0	0,3
Summa	0,3	4,0

Med anledning av utredning och beslut om ombyggnation av kommunhus har ingen investering gjorts i möteslokaler.

Med anledning av osäkerhet kring samverkan med Sundsvall kring framtida IT-drift har kostnaderna belastat driften 2022.

Bredband landsbygd, medlen föreslås ombudgeteras 2023.

Iordningsställande av lokal för fritidsbank, 0,1 mkr föreslås ombudgeteras till 2023 då inte lokalerna färdigställts.

Kostnaden för klimatanläggningen på Naturum blev inte så hög som budgeterat. Resterande 0,8 mkr föreslås ombudgeteras till 2023 för belysning på Naturum.

Medel för fritidsanläggningar föreslås ombudgeteras 2023, avser gräsklippare samt maskin till gymmet i Ljungadalens bad och sport.

Medel för kulturanläggningar föreslås ombudgeteras 2023, avser flottningsmuseet.

Medel för lekpark föreslås ombudgeteras 2023, planering pågår.

I investeringsbudgeten har funnits 0,3 mkr till ladd-infrastruktur. En utredning har gjorts över förutsättningarna. Investeringarna kan komma att påbörjas 2023 så medlen bör ombudgeteras.

8.3 Medarbetare

Förberedelser för omorganisationen pågick inför 2023 då organisationen övergår till en förvaltning.

Under första tertialen av 2022 minskade distansarbetet något, då covid-19 från och med den 1 april inte längre klassas som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom.

Efter ett par års distansarbete pga. pandemi har nu två fysiska arbetsmiljöutbildningar (vår/höst) genomförts i år för chefer och skyddsombud.

Som ett led i arbetsmiljöarbetet har en OSA enkät (organisatorisk och social arbetsmiljö) genomförts. Resultatet är sammanställt och planeras presenteras i den centrala samverkansgruppen under februari 2023.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet har sammanställts per förvaltning, och planering utifrån detta ska presenteras i respektive nämnd.

Pågående projekt:

HAV (hållbart arbetsliv Västernorrland) i syfte att kompetensöka personal inom vård/omsorg pågår är nu i slutfasen.

Pilotprojekt Propus "sjuk o frisktjänsten" på Hallstaborg, Furubacken och Parkbacken startade den 14/3 och pågick till mitten av september. Utvärdering har nu gjorts och sjuktalen har gått ned, men ännu för tidigt att utvärdera fullt ut. Vi förlänger piloten ytterligare 6 månader till mitten av mars 2023.

Förändringar som till exempel tidsperiod avseende Traineeprogrammet är godkända av berörda kommunchefer.

8.4 Framtiden

Efter att under lång tid arbetat med att anpassa verksamhet och organisation till en krympande verklighet har fokus vänts mot utveckling.

Tillväxten i kommunens manifesteras av ett starkt näringsliv med företag som investerar och växer på sina marknader, etableringen av Kriminalvårdens anstalt i Viskan samt etableringarna som annonserats i anslutning till Alby Östra visar att den nedåtgående trenden har brutits.

Utvecklingen gör att organisationen ställer om arbetet till en tillväxtorienterad verksamhet. Det ställer andra krav än tidigare att möta efterfrågan på mark och resurser för industrietableringar, bostäder, platser i barnomsorg och utbildning.

Det betyder tydligare fokus på förändringsledning, förändrade arbetssätt och även förstärka resurser både kompetensmässigt och personellt.

Övergången av IT-drift till Sundvalls kommun kommer framöver att i stor grad präglas både av IT-miljö och fortsatt digitaliseringsarbete. I första steget för IT-service men i nästa steg för all

verksamhet. Att ta del av Sundsvalls kommuns utvecklingsstyrka kommer att ge många positiva effekter när integration av kommunens basinfrastruktur lyckats.

8.5 Vårt utvecklingsarbete under året

För att utvecklas mot Ånge kommuns vision har nämnden ett antal uppsatta mål som ligger i linje med kommunfullmäktiges prioriteringar. I årsredovisningen redovisas hur arbetet kring målen gått och vad resultatet för året blev.

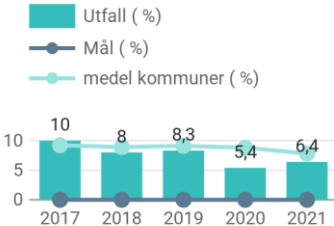
Fokusområde Hållbar hälsa

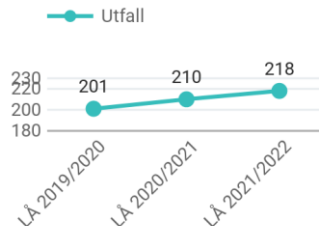
- Det finns gott om mötesplatser, aktiviteter och ett brett kulturutbud för alla ute i bygderna och i centralorterna som stimulerar till livslust, kreativitet, rörelse och ett hälsosamt liv hos barn, unga, vuxna och gamla.

Kommunfullmäktiges prioritering: Tidiga hälsofrämjande insatser

Alla som bor i Ånge kommun ska ha samma möjligheter att må bra. Det innebär att nivån av hälsa ska vara god och att fördelningen av hälsa mellan olika grupper av människor i olika faser av livet och i olika geografiska delar ska vara jämlikt fördelad. Att hälsan är god och jämlik ska vara en princip för alla utvecklingsfrågor i kommunen. De förutsättningar som barn och unga fått för att må bra speglar ofta hur de sedan mår som vuxna. Ånge kommun satsar på tidiga insatser för att uppnå den övergripande principen om god och jämlik hälsa. Barn och unga i Ånge kommun ska ges rätt förutsättningar, både fysiska, psykiska och sociala, för att få en bra start i livet.

Mått som följs inom prioriteringen "tidiga hälsofrämjande insatser":

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Avstämningsdialog kring antalet och omfattningen på de tidiga insatser som kommunstyrelsen stöttar eller står bakom.	Ja		Flera tidiga insatser pågår, bland annat "nu börjar vi med barnen" via agenda 2030-samordnaren, Tobaksfri Duo, Pepp-förskola. En annan viktig del är det kunskapshöjande, med föreläsningar och information till politiker och verksamhetsansvariga.
Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)			Andelen unga i ekonomiskt utsatt hushåll har ökat med en procentenhet mellan 2020 och 2021 i Ånge. För 2022 har inga siffror publicerats ännu. Medel för hela landet ligger på 7,8. så trots en negativ trend är Ånges resultat fortfarande bättre än rikets.

Mått	Utfall	Mål	Kommentar												
Invånare med bra själv-skattat hälsotillstånd, andel (%) (Pojkar/flickor i förskolan, åk 4, åk 7, Gymnasiet åk 1)	 Nivå 2 – Acceptabel till Bra	 Nivå 3 - Mycket bra	Måttet stäms av för första gången i årsredovisningen. Det kan konstateras att svarsfrekvensen är för låg för att kunna dra några slutsatser. Förskoleklass har tillräckligt antal svarande och resultaten är positiva. I de högre klasserna allt färre svarande.												
LUPP mått; mårganska bra eller mycket bra; högstadiet	 Nivå 1 - Måste utvecklas		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ånge kommun</th> <th>Riket</th> <th>Ånge kommun</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>högstadiet</td> <td>högstadiet</td> <td>gymnasiet</td> <td>gymnasiet</td> </tr> <tr> <td>59%</td> <td>72%</td> <td>61%</td> <td>68%</td> </tr> </tbody> </table> <p>LUPP-enkät (Lokal ungdomspolitik) genomfördes ht 2021, resultat publicerades inför tertial 1 2022. Analysen visar på behov av förbättring. Ojämlig hälsa bland unga i Ånge kommun. Nästa LUPP genomförs tidigast 2023.</p>	Ånge kommun	Riket	Ånge kommun	Riket	högstadiet	högstadiet	gymnasiet	gymnasiet	59%	72%	61%	68%
Ånge kommun	Riket	Ånge kommun	Riket												
högstadiet	högstadiet	gymnasiet	gymnasiet												
59%	72%	61%	68%												
Skolresultat för elever som är folkbokförda i kommunen, oavsett var de går i skola.			 <p>Skolresultatet i Ånge för åk 9 2022 har ökat från föregående år.</p> <p>För alla landets kommuner låg medel för meritvärdet på 230p.</p> <p>Ånges resultat är 218 för år 2021/2022</p>												

8.5.1 Utvecklingsmål: Barn och unga ska må bra och ha förutsättningar att klara sin skolgång

Bedömning

 Knappt uppfyllt

Kommentar

Ånge har utmaningar i hälsoområdet kring både psykiskt och fysiskt välmående. Enligt resultatet i LUPP (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) mår ungdomar i Ånge kommun totalt sett sämre i jämförelse med rikssnittet. Könsskillnaderna i hälsa är stora i Ånge kommun. Tjejer mår klart sämre än killar både vad gäller självskattad hälsa och förekomst av regelbundna psykosomatiska besvär. Hälsan påverkas exempelvis av socioekonomisk position, känslan av delaktighet/att vara i ett sammanhang, levnadsvanor, att vara trygg och att känna tillit till andra. Tjejer upplever sig mindre trygga än killar, tjejer upplever sig i mindre grad ha möjlighet att påverka i samhället än killar, tjejer anger mer ofta att de saknar fritidsaktiviteter, 44% av tjejerna på högstadiet har utsatts för mobbning en eller flera gånger under det senaste halvåret. 26–52% svarar att de oroar sig för någon i sin närhet och högstadietjejer är de som oroar sig i högst grad. En ungdomsdialog kring trygghet genomfördes under hösten 2022 för att få en inkludering av ungdomars röster.

Inom omställningen för god och nära vård har ett förbättringsarbete för barn och unga utformats som handlar om att stärka de befintliga strukturerna hos kommunen och regionen

och samarbetet där emellan. Även det långsiktiga förändringsarbetet för goda livsvillkor planeras genom forskningsstöd för insatser på samhällsnivå. Piloten "Nu börjar vi med barnen" via agenda 2030-samordnaren inleddes.

Några aktiviteter och insatser

En arbetsgrupp underställd Trygghetsrådet har skapats, Klara-gruppen och består av representanter från både intern och extern organisation. Syftet med Klara-gruppen är att bistå med lägesrapportering och konkreta arbetsinsatser kopplade till det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i kommunen.

Antidopnarbetet i kommunen har tagit fart i och med att Ljungandalens bad och sport genomgått utbildningsinsatsen i metoden 100% Ren Hårdträning. Diplomeringen av anläggningen blev klar under hösten 2022 och är en viktig del i det stora ANDTS-förebyggande arbetet i kommunen. Vi vet också att doping har en koppling till mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation vilket ytterligare stärker vikten av att aktivt arbeta med frågan bland de träningsanläggningar som tillhandahålls i kommunen.

Ett **trafikstrategi**-arbete har genomförts, samhällsplaneringen är viktig för att stärka det hälsosamma livet och prioritera gång och cykling.

Kommunen har blivit beviljade stadsbidrag för att **främja HBTQI-personers situation** i kommunen. Under hösten genomfördes utbildningsinsatser för medarbetare i organisationen.

Den regionala handlingsplanen för att **motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation** är antagen av samtliga kommuner i länet tillsammans med externa parter såsom exempelvis Polismyndigheten, Länsstyrelsen, Försäkringskassan och Åklagarmyndigheten. Handlingsplanen kommer bli ett viktigt stöd för det fortsatta arbetet att invånarna i Ånge kommun ska leva ett liv fritt från våld.

Suicidprevention Såväl medarbetare och chefer som föreningar och allmänhet har erbjudits utbildnings- och informationsinsatser, däribland Våga fråga, Livsviktiga snack och Ledare som lyssnar.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Satsning på "friska barn" för åldern 0–6 år i samarbete med Swelife och Region Västernorrland	✓ Avslutad med avvikelse	2022-01-01	2022-12-31	Öppnar upp för nya samarbeten då Swelifes nationella program inte förlängs.
Prioritet av barn och ungas hälsa - i de kommunala verksamheterna -i samarbetet med andra parter. Ex polis, föreningar	▶ Pågående enligt plan	2022-01-01	2030-12-31	

Kommunfullmäktiges prioritering: Mötesplatser i byar och mötesplatser för arbete utvecklas

En av kommunfullmäktiges prioriteringar inom fokusområde hållbar hälsa.

Det offentliga samtalet stärks genom att utveckla mötesplatser i byar och mötesplatser för arbete.

Fysiska platser för oplanerade möten har stor betydelse för invånarnas hälsa, trygghet och sociala välmående.

Mått som följs inom prioriteringen "mötesplatser i byar och mötesplatser för arbete utvecklas":

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Minst en ny mötesplats har etablerats under året och minst två befintliga mötesplatser har utvecklats.			 I Kölsillre har kommunen bidragit till utveckling av mötesplatsen. Arbetet med att skapa fler och förbättrade mötesplatser är i planeringsfas.

8.5.2 Utvecklingsmål: Under året ska kommunen skapa förutsättningar för goda mötesplatser för medborgarna

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar

Samverkan har utökats under året, både med föreningsliv och i medborgardialoger. Det är en god grund för utveckling av framtida mötesplatser tillsammans med civilsamhället. Planeringsarbete och uppstart pågår för flera initiativ och med ambition om lokal samverkan med medborgare och föreningar. Arbetet med strukturen för medborgarsamverkan och dialog fortsätter framgent.

Under året har utvecklingsinitiativ som föreningar drivit med stöd av kommunen varit bland annat utvecklingsplaner för Spångbro-parken i Ånge, skapandet av multisport-arena i Ånge med Ånge IK samt utvecklingsarbete för föreningen i Kölsillre.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Utveckla samverkan med föreningslivet - I samverkan med föreningarna ta fram ny struktur för samverkan med föreningslivet.	 Pågående enligt plan	2022-04-12	2022-12-31	
Stötta minst tre utvecklingsinitiativ från lokala föreningslivet.	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	
Skapa en struktur/plattform för delaktighet	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	

Fokusområde Hållbar gemenskap

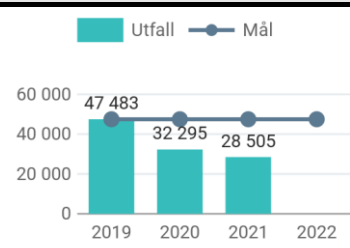
- Platsen andas avslappnad exklusivitet – en sådan där gemenskap man vill vara med i, som står stadigt för trygghet, inkludering, delaktighet och demokrati. Vi lever med frihetskänsla OCH känner glädje i att ta ansvar för vårt värdskap. Vi välkomnar varmt nya människor, företag och idéer. Det är by-känslan och by-mentaliteten vi är stolta över.

Kommunfullmäktiges prioritering: Vi är stolta värddar för vår kommun

Med engagemang och glädje i att ta ansvar och samverka tar vi i kommunens organisation oss framåt, - vi börjar i det lilla och ser att det leder till mer positiv utveckling. Vi bygger känslan för Ånge kommun-familjen genom att vara stolta över varandra och ta tillvara på-, och lyfta det lokala engagemanget. Den fina bykänsla som finns lyfts vidare när vi ser delarna som pusselbitar i helheten - det tar oss vidare till en stark kommunkänsla.

Mått som följs inom prioriteringen "vi är stolta värddar för vår kommun":

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Antalet gästnätter. Antal besökare.	47 483		Måts årligen. Basåret 2019 hade rekordresultat utifrån pandemi-situationen, där gästnätter gjorda av svenskar var den stora delen av ökningen. Antal gästnätter under 2022 publiceras först i april 2023.

År	Utfall	Mål
2019	47 483	-
2020	32 295	-
2021	28 505	-
2022	-	47 483

Fullt Hus i Ånge kommun

Informationsinsatser och dialog har genomförts för att öka medvetenheten kring möjligheterna med de tomma husen i kommunen och om den ökade efterfrågan på hus och lokaler, bland annat i och med ett ökat antal företagsetableringar. Trender i samhället har uppmärksammas i olika forum. Goda exempel på hemvändare och nyinflyttade har lyfts fram.

Engagemanget såväl politiskt, hos medarbetare, mäklare och bland medborgare ger hopp om framtiden. Samverkan internt har förbättrats. Samhällsbyggnads- och näringslivsfrågor har vävts samman med bland annat kultur-, fritids- och folkhälsofrågor. Utifrån kunskaper och idéer inhämtade från andra kommuner som arbetar med den så kallade ödehusfrågan finns förslag att arbeta vidare med för Ånge kommun.

I och med det utvecklade samarbetet med bland andra Länsmuseet och Länsstyrelsen har kommunen under våren 2022 gemensamt planerat för den kulturmiljökonferens och det byggnadsvårdsevent som genomfördes hösten 2022.

Kommunens anställda - 1000+ näringslivsutvecklare

En stor satsning för organisationen genomförs genom ett arbete vi kallar 1000+ näringslivsutvecklare. Det innebär att vi ser att kommunens medarbetare är en stor och viktig

grupp för möjlig utveckling av det lokala näringslivsklimatet. Det har startats upp ett utvecklingsarbete där vi tillsammans ser på organisationens roll för att stimulera näringslivsutveckling.

Inom två områden identifieras hur organisationen med 1000+ anställda ska fungera och verka för att stötta näringslivet på bästa sätt. Första området handlar om att förbättra processer, myndighetsutövning, höja kunskapsnivån i organisationen, stärka entreprenörskapet hos varje enskild medarbetare och se och stödja företagare och företagande. Här planeras den grundutbildning som kommer att ges till hela organisationens anställda att fokusera.

Ett annat viktigt område handlar om att utvecklas till förebilder på hållbarhetsområdet och jobba aktivt med Agenda 2030 så att organisationen kan bli en betydligt mycket viktigare och effektivare stöttepelare för näringslivet. Genom att Ånge kommun är en stor organisation i lokalsamhället finns stora möjligheter att påverka attityder, allmän kultur och skapa strukturer som är gynnsamma för företag som behöver utvecklas i hållbar riktning.

8.5.3 Utvecklingsmål: Antal besökare ska öka

Bedömning

■ Ej uppfyllt

Kommentar

Målet inte nås under år 2022, men har goda chanser att uppnås inom något år. År 2019 som är mätningens basår var ett rekordår för Ånges besöksnäring. Därför krävs det utvecklingsarbete under en period för att kunna stärka fortsatt besöksnäring nu när boenden även fylls av ett ökat antal övernattningar inom kategorin arbetskraft.

Naturum arrangerade aktiviteter varje dag och hade tretton olika guidningar i kommunen under sommaren.

En av aktiviteterna kopplade till målet är att utveckla en evenemangskalender med förutsättningar att vara ett förstahandsalternativ för information om evenemang. I dagsläget finns en evenemangskalender genom destinationen och www.visitsundsvall.se. Arbetet pågår för att skapa en lösning som gör att besökare lätt nås av informationen och att arrangörer får en lättsam hantering.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Marknadsföring av kommunen	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	
Aktiviteter riktade till besökare via turistbyrå och göra skyltningsarbete för besöksmål	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2023-08-31	
Prioriterade besöksmål; kartlägga och besluta om vilka besöksmål som är prioriterade och budgetera för drift och underhåll.	 Avslutad enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	
skapa en mötesplats för besöksnäringen att träffas och stödja varandra för att driva besöksnäringen framåt tillsammans.	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	
Evenemangskalender; undersöka förutsättningar för, förbereda och skapa en användarvänlig och tillgänglig informationsyta.	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2023-12-31	Väntar på att upphandling blir klar i Sundsvalls kommun för att kunna teckna ett avtal.

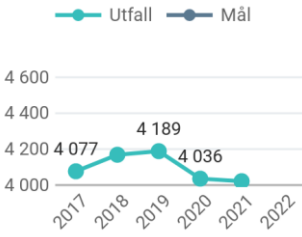
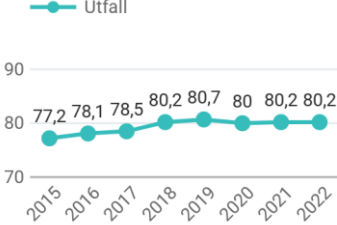
Fokusområde Hållbar kompetens

- Vi driver stadigt på samhällsutvecklingen genom kompetens- och näringslivsutveckling. Vi har framtidstro och viljestyrka, och strävar alltid efter att vara förebilder. Vi är nyfikna, välkomnar förändring, och söker efter nya trender och möjligheter att undersöka och upptäcka.

Kommunfullmäktiges prioritering: Jobb, Jobb, jobb!

Vi arbetar metodiskt för minst 500 nya arbetstillfällen i kommunen både genom anställningar i befintliga företag och verksamheter samt genom att främja eget företagande. Vi är proaktiva och bevakar nyfiket omvärlden för att se möjligheter till framtida jobb i vår kommun.

Mått som följs inom prioriteringen "Jobb, Jobb Jobb!":

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Antal arbetstillfällen i kommunen som geografiskt område	4 689		 <p>Basåret 2019 var antalet förvärvsarbetande i området 4 189 personer. Senaste uppgiften är fortfarande från 2021 och ligger på 4022 personer.</p>
Antalet arbetstillfällen för nattbefolkning samt lokala arbetslöshets-siffror	80,2		 <p>Ander förvärvsarbetande invånare var 80,2% år 2021. Sammantaget, utifrån Arbetsförmedlingens aktuella siffror för december, kan vi se en fortsatt positiv trend. Den totala arbetslösheten är nu nere på 5,9 %, det innebär att den har sjunkit 2 procentenheter sedan december 2021. Arbetslösheten bland ungdomar har också minskat något under samma period från 9,3 till 8,7 %. Bästa förbättringen kan vi se när det gäller utrikesfödda. I den gruppen har arbetslösheten sjunkit med hela 4,1 procentenheter från 21,7 till 17,6.</p>

8.5.4 Utvecklingsmål: Nya jobb - antalet arbetstillfällen ska öka med 500 i kommunen till och med år 2025

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar

Många positiva besked om etableringar och rekryteringsbehov kom under år 2022, men effekterna kommer på något års sikt. Redan under senare delen av år 2022 bidrog Kriminalvårdens återetablering av anstalten i Viskan till fler jobb i kommunen, detta genom att de första 30 anställda till den etableringen anställs i Kriminalvården och påbörjar sin utbildning. Senare kommer ytterligare ett hundratal anställas för att täcka Kriminalvårdens behov av resurser på anstalten som öppnas i full drift.

De industrietableringar som förbereds i kommunen bidrar med ytterligare arbetstillfällen under kommande år.

Utsikterna för måluppfyllelse är mycket goda.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Kommunstyrelsen ska kraftsamla för att attrahera investeringar och nyetableringar	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	
Ånge kommun ska under året utveckla samarbetet med Mittuniversitetet	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-06-30	
Färdigställa detaljplaner Alby och Ljungaverk	 Pågående enligt plan	2022-03-01	2022-09-30	
Genomföra näringslivsarbetet enligt plan	 Pågående enligt plan	2022-03-22	2022-12-31	

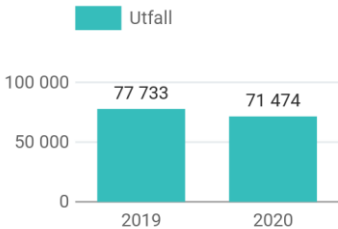
Fokusområde Hållbar natur

-Vi nyttjar våra styrkor och förädlar våra tillgångar vist med respekt, vördnad och i samförstånd för att mätta resursbehoven idag utan att äventyra framtida generationers möjligheter. Vi tar hand om det vi har och vågar satsa på det vi är bäst på.

Kommunfullmäktiges prioritering: Vi driver och ställer om till hållbar utveckling

Vi är den största arbetsgivaren i Ånge kommun och sysselsätter cirka motsvarande en femtedel av arbetsför befolkning. Det innebär att vi är en viktig nyckelaktör i omställningen till hållbar utveckling. Ånge kommun är motorn som kan stimulera, inspirera och möjliggöra att så väl privatpersoner som företag tar steget och ställer om till en hållbar livssituation. För både den kommunala organisationen och för det geografiska området Ånge kommun som helhet kommer kommunfullmäktige att formulera stegen mot hållbar verksamhet och samhälle.

Mått som följs inom prioriteringen "vi driver och ställer om till hållbar utveckling":

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Minskat utsläpp av co2 för de kommunala resorna jämfört med 2019.	◆		Ännu för tidigt att analysera den digitala data från kommunens fordon, eftersom montering av mätningstrustning pågick under hela år 2022.
Minskat koldioxidutsläpp i det geografiska området jämfört med 2019	◆		 <p>Uppgifterna publiceras med fördröjning. Inga siffror för 2021 och 2022 tillgängliga.</p>
Minskat resande till förmån för digitala möten inom kommunal verksamhet jämfört med 2019.	Ja	Ja	● De digitala mötena inom kommunen ökade under pandemin, och fortfarande sker en stor del av både konferenser och länsträffar digitalt.

8.5.5 Utvecklingsmål: Fossilfritt 2030

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Målområdet behöver större fokus för att arbete i högre omfattning ska komma igång.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Organisationen ställer om: Kommunens inköp ska få riktlinjer för hållbarhet inom fordon, drivmedel och infrastruktur samt hållbart resande, där det förtydligas att digitalt deltagande prioriteras främst.	✓ Avslutad enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	
Öka möjlighet att jobba på distans, starta minst två "coworking spaces".	— Ej påbörjad	2022-01-01	2022-12-31	

8.6 Intern Kontroll

Utifrån kommunens processer identifieras och analyseras sannolikheten att något oönskat inträffar vad gäller verksamhet, personal och ekonomi. Resultatet av en risk- och väsentlighetsanalys är grunden till en internkontrollplan. Kontrollområden har tagits fram utifrån sannolik risk att händelsen inträffar i relation till uppskattad skada om det inträffar.

Detta är de utvalda kontrollmoment som kommunen valt att särskilt redovisa utifrån risk- och väsentlighetsanalysen i internkontrollplanen.

8.6.1 "Olämpliga" personer anställs

Kontrollmoment	Utfall
<p>Kontroll av referenstagning</p> <p>Vad kontrolleras? Minst två referenser ska tas på alla nyanställda (tillsvidare och vikariat över tre månader) för att säkerställa att vi anställer lämpliga personer.</p> <p>Hur sker kontrollen? Kontroll sker i systemstödet för rekrytering. Kontroller sker genom 10 stickprov av alla avslutade rekryteringsärenden.</p> <p>När utförs kontrollen? Varje tertial</p> <p>Kommentar Vad det gäller avslutade rekryteringsärenden är referenser tagna. Ett fåtal rekryteringsärenden har det inte tagits referens för vilket påtalats för närmaste chef. Ett fåtal rekryteringsärenden är inte avslutade i Heroma. Möjligen kan referenser saknas i dessa ärenden där sökanden har tillsatts.</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>

8.6.2 Att antalet långtidssjukskrivna ökar

Kontrollmoment	Utfall
<p>Följs rehabiliteringsprocessen</p> <p>Vad kontrolleras? Chefernas uppföljning av sjukfrånvaro.</p> <p>Hur sker kontrollen? Kontroll sker genom stickprov (slumpmässigt urval) om 10 långa sjukfall över 60 dagar.</p> <p>När utförs kontrollen? Varje tertial</p> <p>Kommentar Internkontroll, frågeställning följs rehabiliteringsprocessen? Stickprov 10 långa sjukfall över 60 dagar slumpmässigt under 2022 tertial 2 Socialförvaltningen: sex medarbetare utifrån stickprov, fullföljt rehabprocessen. Socialförvaltningen: en medarbetare, delvis fullföljt rehabprocessen. Dialog och kontakt under rehabilitering sker, dock inte dokumentet plan för återgång i arbete. Utbildningsförvaltningen: två medarbetare utifrån stickprov, fullföljt rehabprocessen. Utbildningsförvaltningen: en medarbetare, delvis fullföljt rehabprocessen. Dialog och kontakt under rehabilitering sker, dock inte dokumentet plan för återgång i arbete.</p> <p>Nära att det skulle kunna markeras som ingen avvikelser.</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>

8.6.3 Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Rekryteringar Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas Hur sker kontrollen? Förvaltningscheferna rapporterar När utförs kontrollen? Varje tertial Kommentar Överlag har de allra flesta tjänster kunnat tillsättas, dock har de varit problem med att rekrytera bibliotekarie, arbetsterapeuter, HR-konsult och i viss mån socialsekreterare. I några fall har rekryteringar inte kunnat tillsättas på grund av att efterfrågade kvalifikationer saknas.	 Mindre avvikelse		

8.6.4 Risk att inköp görs utanför avtal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Avtalstrohet Vad kontrolleras? Har inköp gjort hos leverantör som det finns avtal med Hur sker kontrollen? Inköpen under perioden sorteras per leverantör. Analysen kommer att visa om vi gör inköpen av leverantörer vi har avtal med. En uppföljning av om vi köper upphandlade produkter kommer att kunna göras först när det finns ett inköpssystem på plats. När utförs kontrollen? Årets första 6 månader följs upp i samband med delårsrapporten Kommentar Uppföljning har gjorts genom data från analysmodulen i Inyett. Under 2022 har det i kommunen: <ul style="list-style-type: none"> • 29 390 stycken betalningar, till 1 562 betalningsmottagare. • Total summa 514 872 614 kronor • 69 stycken betalningar 1 mkr eller mer • 7 stycken betalningar 3 mkr eller mer • Två betalningar 10 mkr eller mer (pensionsavsättning för 2021 och amortering av lån) • 9 279 stycken betalningar 500 kr eller mindre • 52 % av betalningar (kr) har gjorts till leverantörer som kommunen har avtal med eller andra överenskommelser • 24 % av betalningar (kr) har gjorts till leverantörer som kommunen har andra former av överenskommelser med, ex Medelpads Räddningstjänstförbund, andra kommuner, fristående skolor. En analys av om inköpta varor och tjänster stämmer överens med upphandling är inte möjligt att göra utan e-handelssystem eller annat system för att ytterligare analysera inköp.	 Mindre avvikelse	Införande av behöriga beställare Interna utbildningar Byte av upphandlingssystem Avtalsrevision Planering av upphandlingar Utbildning- fortbildning - nätverk	

8.6.5 Samlad Kraft

Kontrollmoment	Utfall
Ångemodellen	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Genomgång av internkontrolldokument för projektet Samlad Kraft	
Hur sker kontrollen? Genomgång och uppföljning av ett antal kontrollpunkter som finns framtaget för arbetsmetodiken enligt Ångemodellen	
När utförs kontrollen? Varje tertial	
Kommentar Projektets avslutades 30 september och Ångemodellen är nu implementerad i kommunens ordinarie verksamhet inom ramen för arbetsmarknadsenhetens Samlad kraft. Projektets mycket goda resultat tillvaratas för att skapa långsiktiga effekter. Resultaten visar att Ångemodellens arbetsmetoder bidrar till ökat deltagande i arbetslivet för personer som står särskilt långt från arbetsmarknaden. En av bidragande faktorerna till de goda resultaten var den strategiska samverkan mellan arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten.	

9 Tekniska nämnden

9.1 Årets viktiga händelser

Gemensamt:

- Förändringen av organisationen har genomförts och tekniska nämnden har upphört. Verksamheten ingår numer i samhällsbyggnad.
- Fortsatt utvecklingen av site Alby, upprättat grundkarta för ny detaljplan samt skogsvårdsåtgärder inom området för att göra det mer tillgängligt. Arbetet fortsätter med att ta fram underlag för detaljprojektering av området.

VA-verksamhet:

- Arbetet med det nya reningsverket pågår. De överprovade maskinerna är beställda och leverans har återigen försenats nu beräknas leverans till slutet av februari. Vi har fått förlängd igångsättningstid i tillståndet för reningsverket till slutet av juni så förseningen ska inte påverka gällande tillstånd. Byggentreprenaden är slutbesiktad och resterande delentreprenader beräknas klara förbesiktning i februari/mars. Ledningsrättsärendet för överföringsledningen är inskickat till Lantmäteriet och förrättningen pågår nu med markvärdering.

Gator/belysning/terminal/fastighet:

- Gång- och cykelväg längs Åsgatan är färdigställd samt påbörjat arbetet med ny gång- och cykelväg i Fränsta längs Mårtensvägen.
- Utökad beläggningsunderhåll i Alby och Ånge utifrån extrapengar.
- Fortsatt utbyte av belysningsarmaturer, under året ca 500 armaturer och totalt har ca 1000 armaturer bytts i förtid.
- Ombyggnationen av Posthuset för gymnasieskolan och byte av tak är genomfört.
- Bullerplank vid nya förskolan i Ånge färdigställt.
- Fortsatt arbete med insamling av skrotbilar.

Bredband:

- Utbyggnad av fiber från Nordanede till Gimåfors är färdigställt.

Kost:

Nytt avtal med Bue-gård för inköp av lokalt producerad nötfärs blev klart för läsåret 2022/2023 Tillsammans med Marie Öberg gjorde vi en egen kortfilm om vår Bue-biff, för att informera om våra lokala livsmedelsinköp och locka fler lokala producenter att vilja sälja sina livsmedel till oss.

På Offentliga måltidens dag den 20 oktober visade vi upp år verksamhet på ett uppmärksammat sätt och Ånge kommun finns med i MATtankens nationella kortfilm "3 miljoner måltider"

Under hösten startade vi upp vår kontinuitetsplanering med personalinformation om kommunens och kökets krisberedskap samt planering av krismåltider och livsmedelslager.

Två nya förskoleavdelningar har öppnat i östra området och vi ser till att barn och pedagoger där får sina måltider.

- Påbörjat vår praktiska planering av ett livsmedelslager för att klara vårt uppdrag vid en extra ordinär händelse.

Renhållning:

- Tecknat nya entreprenadavtal för insamling med start från 23-07-01 av hushållsavfall med Allmiljö AB och för grovavfallsinsamling med Lundstams.
- En ny trädgårdstipp har öppnats i Fränsta.
- I samarbete med FTI har återvinningsstationen i Fränsta rustats upp med nytt plank samt stängsel vid stationen i Ljungaverk.

Städ:

- Utökad städning inom förskoleverksamheten, ny avdelning i Fränsta och i Ljungaverk.

9.2 God ekonomisk hushållning

Drift

Driftredovisning, Tekniska nämnden, mkr	Resultat 2022	Budget 2022	Avvikelse %	Resultat 2021
Verksamhetsintäkter	64,7	59,6		59,8
Verksamhetskostnader	-103,7	-102,7		-108,3
Driftnetto	-39,0	-43,2	9,8	-48,5

Årets samlade resultat +4,2 mkr har genererats av att flera verksamheter klarat budget bättre än förväntat. Det största enskilda överskottet finns inom kostverksamheten + 2,9 mkr, där är främsta anledningen lägre personalkostnad då verksamheten bedrivits med mindre personal än önskat på grund av svårigheter att hitta vikarier och ersättare, samt lägre transportkostnader efter minskat behov då vi inte längre kör ut på helgerna. Skogsfastigheterna har också bidragit med +1,1 mkr.

Ny beräkning av livslängden på gatubelysningsarmaturer innebär en större avskrivning (1 mkr) av anläggningstillgången. På grund av prisökningar har kostnaden för återställande av kaffepanntippen bedömts 3 mkr dyrare.

Sammanfattningsvis så är årets resultat det bästa på flera år.

Investeringar

Investeringsprojekt, mkr		Utfall	Budget 2022
922000	Bredband DIG 2020	5,5	0,0
922001	Bredband	2,6	5,1
933147	GC-vägar	-0,1	1,0
950804	Bredbandsanslutningar, förtätningar	0,1	4,0
950805	Nya skyddsområden enligt miljöbalken	0,0	0,5
950821	Ny parkering Kulturbanken	0,0	0,2
952111	Nytt tak terminalen	1,4	1,3
952112	Ombyggnation postterminalen gymnasieutbildning	5,3	9,2
952113	Företagsanpassning Recond Concept	0,0	0,4
953311	Husvagnsparkering	0,0	0,1
953312	Bullerplank Åsgatan	0,7	0,7
953314	Gång och cykelväg Åsgatan	0,0	0,5
953500	Gatubelysning	0,0	0,2
954200	Ledningsnät, sanering	1,8	3,6
954219	Ledningsnät Östby	0,4	2,7
954232	Ledningsnät Ljungaverk	0,0	0,0
955300	Avloppsreningsprojekt Ft-Th	27,7	50,0
955310	Ringdalen biodamm	0,0	1,0
955400	VA-plan, vattenverk skalskydd	0,0	0,3
955410	Driftövervakning	0,3	2,3
955411	VA-plan tryckstegring	0,0	0,2
955412	Moradal vattentäkt	0,1	0,5
955413	Nya brunnar Fredriksdal	0,0	0,5
955414	Membrananläggning Ånge vattenverk ombyggnad	2,0	3,0
955500	VA-plan avloppspumpstationer	0,1	0,5
955531	Ovansjö biodamm	0,0	0,7
959000	Storköksutrustning förnyelse	0,3	0,3
	Summa	47,9	88,5

Kommentarer till avvikelser från investeringsbudget:

- 922000, 922001, 950804 Bredband sammanlagd budget 9,1 utfall 8,2 , projekten löper över flera år vilket gör det svårare att prognostisera enskilda året.
- 950805 Nya skyddsområden förslag finns framtagna för Fredriksdal, Moradal och Gammelboda. Beslut och införande planeras ske tidigast 2023
- 950821 färdigställs med asfaltering under 2023.

- 952112 Ombyggnationen postterminalen för gymnasiet klart betydligt högre totalkostnad än förväntat. Avvikelse mot budget beror på att del av kostnaden förts på 2021. Total kostnad uppgår till 11,2 mkr.
- 952113, Planeras ske under 2023.
- 953314 Gång- och cykelväg ska färdigställas tillsammans med övriga markarbeten vid nya förskolan.
- 954200 Samlingskonto för utbyte av va-ledningar, avvikelse beroende på mängd och typ av ledningsarbeten.
- 954219 Ledningsnät Östby Ledningsrätt saknas fortfarande, ärendet ligger hos Lantmäteriet, prognosen är utförande under 2024.
- 955410 Driftövervakning utbyggnad/installationer pågår beräknad totalkostnad 6,1 mkr, klart 2025
- 955412 Moradal vattentäkt, arbete pågår med att ta fram underlag för åtgärder, kan eventuellt hinnas senare under året.
- 955413 Underlag för nya brunnar i Fredriksdal framtaget, återstår marklösen, prognosen är under 2024.
- 955414 Membrananläggning, ombyggnad pågår klar första halvåret 2023
- 955531 Ovansjö biodamm, åtgärder avvaktas för samordning med site Alby östra.
- 955310 Ringdalen åtgärder avvaktas för samordning med site Alby östra.

Projektet nytt reningsverk i Fränsta är ett flerårigt projekt som startades 2017 med tillståndsansökan och totalkostnaden 75 mkr (budget 2021 25 mkr, budget 2022 50 mkr). Reningsverket beräknas vara klart i våren av 2023, och överföringsledning under 2024. Totalkostnaden för projektet beräknas nu uppgå till 86 mkr varav reningsverket 76 mkr och 10 mkr för överföringsledningen.

9.3 Medarbetare

VA-verksamhet:

- En drifttekniker har rekryterats för att ersätta två som tagit halvtidspension. Ytterligare rekrytering inom verksamheten behöver göras under 2023.

Kost:

- Verksamheten har bedrivits med färre medarbetare än planerat under hela året. Höstens rekrytering av kock fick avbrytas på grund av få sökande med efterfrågad kompetens.
- Rekrytering av vikarier pågår kontinuerligt och är periodvis svårt att genomföra.

Städ:

- Två nyanställda för att ersätta en pensionsavgång och en som slutat på egen begäran.

9.4 Framtiden

VA-verksamhet:

- Under året har det varit osedvanligt stora prisökningar på material, kemikalier, och utöver detta så kommer elkostnaderna framledes öka då priserna varit bundna under 2022.
- Det nya reningsverket i Fränsta kommer att tas i drift under våren med en högre reningsgrad än tidigare vilket är positivt för miljön.
- Ny va-taxa och vattentjänstplan under framtagande som kommer att få påverkan på både ekonomi och verksamhet.

Gator/vägar:

- Det kommer troligtvis fortsatt vara behov av att byta ut fler belysningsarmaturer i förtid utifrån en kortare livslängd än planerat.

Kost:

- Enligt prognoser kommer livsmedelspriser 2023 att öka i samma omfattning som 2022. Ökade livsmedelskostnader för konsumenter i allmänhet kan leda till ökad efterfrågan på offentliga måltider och mängden livsmedel som köps in till kommunen kan komma att öka.
- Förskolans verksamhet och lokalisering 2023 kommer att påverka kostens produktionskök, organisationens bemanning och antalet mattransporter till mottagningsköken.
- Svensk lagstiftning har anpassats efter EU:s nya kontrollförfordning 2017/625 vilket innebär att nytt system för livsmedelstaxa samt efterdebiteringar kommer att införas. Detta kan komma att påverka kostnaden för livsmedelskontroll i köken.

Renhållning:

- Kommunen får från 2024 ansvar för insamling av förpackningar via befintliga återvinningsstationer.
- 2024 krav på matavfallsinsamling, nya kärl behöver införskaffas.
- 2027 Krav på fastighetsnära insamling av förpackningar.

Städ:

- Starten av den nya förskolan i Ånge kommer att medföra förändringar i verksamheten.

9.5 Vårt utvecklingsarbete under året

För att utvecklas mot Ånge kommuns vision har nämnden ett antal uppsatta mål som ligger i linje med kommunfullmäktiges prioriteringar. I årsredovisningen redovisas hur arbetet kring målen gått och vad resultatet för året blev.

Fokusområde Hållbar vardag

- Vi har en levande landsbygd med hållbar infrastruktur för alla. Det är enkelt att bo var man vill i kommunen. Decentraliseringen, digitaliseringen och ett stärkt näringsliv har skapat förutsättningarna som behövs i form av jobb och serviceutbud. Landskapet och samhället är välvårdat och tilltalande.

Kommunfullmäktiges prioritering: En smart och hållbar infrastruktur

Ånge kommun ska erbjuda goda förutsättningar för befintlig industri att göra en hållbar omställning och för att hållbar industri etablerar sig i kommunen. Vi ska stötta och strategiskt planera underhåll och utveckling av infrastrukturen i Ånge. Hos oss behöver det finnas laddningsmöjligheter, vägnät ska ha bra och säker standard och kollektivtrafiken ska vara tillgänglig. Ånge kommun ska nå de nationella målen för tillgång till bredbandsanslutning.

*med kommunmedborgare avses både privatpersoner och företag

9.5.1 Utvecklingsmål: Öka antalet anslutna till kommunens fibernät med 5%

Bedömning

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Arbetet har påbörjats med att identifiera fastigheter som saknar bredbandsanslutning via fiber. För att uppfylla målsättningen behöver ca 150 nyanslutningar göras. I våra tätorter och längs sträckor med befintlig fiber har ca 300 fastigheter identifierats som möjliga att ansluta. Arbeta med nyanslutningar pågår och under året så har ca 100 anslutningar utförts.

Fokusområde Hållbar gemenskap

- Platsen andas avslappnad exklusivitet – en sådan där gemenskap man vill vara med i, som står stadigt för trygghet, inkludering, delaktighet och demokrati. Vi lever med frihetskänsla OCH känner glädje i att ta ansvar för vårt värdskap. Vi välkomnar varmt nya människor, företag och idéer. Det är by-känslan och by-mentaliteten vi är stolta över.

Kommunfullmäktiges prioritering: Serviceinriktad myndighetsutövning och En Väg In

Kommunens organisation arbetar med att utveckla en serviceinriktad myndighetsutövning. Det gör vi med perspektivet att det ska vara lätt att göra rätt. Att vända sig till kommunen ska innebära en lotsning till svar och stöd. I Ånge kommun har alla sitt unika värde och behövs för helheten, den vetskapen innebär att det är naturligt med en öppen dialog och att alltid vara lyhörd för olika perspektiv. Attityden i organisationen ska inspirera genom att visa framtidstro och ett positivt bemötande.

9.5.2 Utvecklingsmål: Ny VA-taxa tas fram under år 2022

Bedömning

■ Ej uppfyllt

Kommentar

Arbetet med att ta fram en ny VA-taxa har påbörjats. Konsultfirman AFRY gör en genomlysning av kommunens befintliga taxa och kommer att ge förslag på utformning av ny taxa. Målet var att ha en ny VA-taxa färdig under 2022 men VA-organisationen har flera stora pågående projekt som Fränsta ARV med tillhörande överföringsledningar och fortsatt utbyggnad av övervakningssystemet. Det har dessutom tillkommit några stora projekt som anstalten i Viskan och Site Alby som kommer att ta mycket tid och resurser i anspråk framöver.

Ytterligare en aspekt är att Svenskt Vatten håller på att utforma ett nytt förslag till ABVA där remisstiden förlängts, och man beräknar ha ett färdigt förslag till ny ABVA under våren 2023. Då både VA-taxa och ABVA är nära knutna till varandra så är det fördelaktigt om arbetet med taxan slutförs först när det nya förslaget till ABVA är färdigställt.

Arbetet med att ta fram ny taxa samt ABVA kommer att fortsätta under 2023.

Fokusområde Hållbar natur

-Vi nyttjar våra styrkor och förädlar våra tillgångar vist med respekt, vördnad och i samförstånd för att mätta resursbehoven idag utan att äventyra framtida generationers möjligheter. Vi tar hand om det vi har och vågar satsa på det vi är bäst på.

Kommunfullmäktiges prioritering: Vi driver och ställer om till hållbar utveckling

Vi är den största arbetsgivaren i Ånge kommun och sysselsätter cirka motsvarande en femtedel av arbetsför befolkning. Det innebär att vi är en viktig nyckelaktör i omställningen till hållbar utveckling. Ånge kommun är motorn som kan stimulera, inspirera och möjliggöra att så väl privatpersoner som företag tar steget och ställer om till en hållbar livssituation. För både den kommunala organisationen och för det geografiska området Ånge kommun som helhet kommer kommunfullmäktige att formulera stegen mot hållbar verksamhet och samhälle.

9.5.3 Utvecklingsmål: För kostverksamheten är det långsiktiga målet att nå den nationella livsmedelsstrategin med 60% år 2030.

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar

Vi är på väg mot det långsiktiga målet om 60% ekologiska livsmedel genom att uppnå 2022 års mål om 24% ekologiska och/eller närproducerade livsmedel. Inköp av ekologiska artiklar från grossist görs från en gemensam produktvalslista. Vi har ett avtal för inköp av lokalt producerad nötfärs med Bue-gård till och med vårterminen 2023. För att locka fler lokala leverantörer att anmäla sitt intresse att sälja sina livsmedel till oss gjordes en kortfilm om vår Bue-biff som bland annat lades ut på Ånge kommuns Facebook-sida den 11 oktober 2022.

9.5.4 Utvecklingsmål: För år 2022 är målet att öka andelen ekologiska och/eller närproducerade livsmedel till 24%

Bedömning

 Uppfyllt

Kommentar

Andelen ekologiska och/eller närproducerade livsmedel uppgår till 25% av inköpen (ekonomiskt värde) under perioden jan-dec 2022.

9.6 Intern Kontroll

Utifrån kommunens processer identifieras och analyseras sannolikheten att något oönskat inträffar vad gäller verksamhet, personal och ekonomi. Resultatet av en risk- och väsentlighetsanalys är grunden till en internkontrollplan. Kontrollområden har tagits fram utifrån sannolik risk att händelsen inträffar i relation till uppskattad skada om det inträffar.

Detta är de utvalda kontrollmoment som kommunen valt att särskilt redovisa utifrån risk- och väsentlighetsanalysen i internkontrollplanen.

9.6.1 Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall
<p>Rekryteringar</p> <p>Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas</p> <p>Hur sker kontrollen? Förvaltningscheferna rapporterar</p> <p>När utförs kontrollen? Varje tertial</p> <p>Kommentar Svårt att rekrytera kockar.</p>	<p> Mindre avvikelse</p>
<p>Säkerhetsprovning</p> <p>Vad kontrolleras? Personuppgifter</p> <p>Hur sker kontrollen? Säkerhetssamtal & registerkontroll</p> <p>När utförs kontrollen? Innan anställning</p>	<p> Ingen avvikelse</p>

9.6.2 Hälsorisk

Kontrollmoment	Utfall
<p>Vattenprover (ej råvatten)</p> <p>Vad kontrolleras? Vattenkvalitén ur mikrobiologisk synpunkt</p> <p>Hur sker kontrollen? Analys av vattenprover</p> <p>När utförs kontrollen? Enligt kontrollprogram</p> <p>Kommentar Under tertial 3 har det tagits 57 st mikrobiologiska prover på kommunens anläggningar och ute på nätet (prover på råvatten ej medräknade). Av dessa hade 5 st resultatet "Tjänligt med anmärkning". Under hela året har det tagits 158 st mikrobiologiska vattenprover på kommunens anläggningar och ute på nätet (prover på råvatten ej medräknade). Av de ordinarie proverna har 7 st prover haft resultatet "Tjänligt med anmärkning" och omproven som sedan tagits har varit tjänliga.</p>	<p> Mindre avvikelse</p>

9.6.3 Hälsorisk

Kontrollmoment	Utfall
<p>Kontroll matlådor</p> <p>Vad kontrolleras? Bakteriellt innehåll</p> <p>Hur sker kontrollen? Skicka prov till analyslaboratorium</p> <p>När utförs kontrollen? Stickprov löpande.</p> <p>Kommentar Under året har mikrobiologisk analys genomförts på matlådor packad i skyddande atmosfär, kyld helmat samt kylda mellanmål enligt kontrollplan.</p>	<p> Ingen avvikelse</p>

9.6.4 Minskade intäkter

Kontrollmoment	Utfall
<p>Stickprov</p> <p>Vad kontrolleras? Att kund betalar enligt rätt taxa.</p> <p>Hur sker kontrollen? Kontroll av kund sker mot nämndens verksamhetssystem.</p> <p>När utförs kontrollen? Varje tertial</p>	<p> Mindre avvikelse</p>

9.6.5 Personalen inte får den information/kommunikation som de behöver

<p>När utförs kontrollen? Vid varje tertial</p> <p>Kommentar Aktiviteter enligt SAM års-hjul har genomförts. Arbetsplatsträffar genomförs regelbundet, minnesanteckningar finns. Skyddsronder genomförs, riskbedömningar och handlingsplaner upprättas.</p>	
---	--

9.6.6 Risk att inköp görs utanför avtal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Avtalstrohet Vad kontrolleras? Har inköp gjort hos leverantör som det finns avtal med Hur sker kontrollen? Inköpen under perioden sorteras per leverantör. Analysen kommer att visa om vi gör inköpen av leverantörer vi har avtal med. En uppföljning av om vi köper upphandlade produkter kommer att kunna göras först när det finns ett inköpssystem på plats. När utförs kontrollen? Årets första 6 månader följs upp i samband med delårsrapporten Kommentar Uppföljning har gjorts genom data från analysmodulen i Inyett. Under 2022 har det i kommunen: <ul style="list-style-type: none"> • 29 390 stycken betalningar, till 1 562 betalningsmottagare. • Total summa 514 872 614 kronor • 69 stycken betalningar 1 mkr eller mer • 7 stycken betalningar 3 mkr eller mer • Två betalningar 10 mkr eller mer (pensionsavsättning för 2021 och amortering av lån) • 9 279 stycken betalningar 500 kr eller mindre • 52 % av betalningar (kr) har gjorts till leverantörer som kommunen har avtal med eller andra överenskommelser • 24 % av betalningar (kr) har gjorts till leverantörer som kommunen har andra former av överenskommelser med, ex Medelpads Räddningstjänstförbund, andra kommuner, fristående skolor. En analys av om inköpta varor och tjänster stämmer överens med upphandling är inte möjligt att göra utan e-handelssystem eller annat system för att ytterligare analysera inköp.	 Mindre avvikelse	Införande av behöriga beställare Interna utbildningar Byte av upphandlingssystem Avtalsrevision Planering av upphandlingar Utbildning- fortbildning - nätverk	

9.6.7 Åtgärder ej blir genomförda.

Kontrollmoment	Utfall
Genomgång av tidigare fattade beslut Vad kontrolleras? Uppföljning av verkställighet Hur sker kontrollen? Genomgång av tidigare protokoll. När utförs kontrollen? Löpande under året Kommentar Genomgång av fattade beslut på nämndssammanträde.	 Ingen avvikelse

9.6.8 Överskrider utsläppsvillkor

Kontrollmoment	Utfall		
Vattenprover (avloppsvatten)	● Ingen avvikelse		
Vad kontrolleras? Utsläppshalter			
Hur sker kontrollen? Enligt provtagningsschema framtaget tillsammans med Bygg & Miljö			
När utförs kontrollen? Löpande under året			
Kommentar Nedanstående sammanställning är gjord utifrån de analyser som gjorts under året.			
	Analysresultat (gällande tillstånd inom parentes)		
	P-total (mg/l)	BOD7 (mg/l)	COD (mg/l)
Borgsjöbyn	0,2 (0,8)		
Erikslund	0,3 (0,8)		
Fränsta	0,2 (0,6)		
Hallsta	0,2 (0,8)		
Hjältan	0,3 (0,8)		
Komsta	Inget gällande tillstånd		
Ljungaverk	0,5 (0,5)	1,8 (15)	
Munkbysjön	0,7 (0,8)		
Ringdalen	Inget gällande tillstånd		
Torpshammar	0,1 (0,5)	4,1 (15)	
Ånge	0,3 (0,5)	15,0 (15)	41,1 (70)
Östavall	0,1 (0,8)		
Överturingen	0,7 (0,8)		

10 Utbildningsnämnden

10.1 Årets viktiga händelser

Särskilt stöd, fortbildningar och utbildningar

1. NPF-fortbildning pågår. Stöd av Specialpedagogiska skolmyndigheten vid introduktionen. All personal inom förskola och skola som arbetar direkt och indirekt med barn/elever ska få riktade utbildningar utifrån sitt arbetsområde, tex mot förskola, grundskola, gymnasium. (NPF: neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.)
2. Beslut om att starta processen om ett införande av en F-9 resursskola på försöksnivå med start läsåret 23/24.
3. Genomförd lovskola under sport-, påsk- sommar- och höstlov. Främst genomförs lovskolan vid Minerva- och Fränstaskolan.
4. Förskollärarna har gått en fortbildning via Technichus - om programmering. Syftet är att stärka kompetensen.
5. Mental träning i skolan fortsätter och just nu omfattar det även förskolan i större grad än tidigare. Ett samverkansprojekt mellan utbildning och socialtjänst.
6. Fortbildningen/samarbetet kring "Att organisera en likvärdig skola" avslutades. Politiker och förvaltning har varit med under fyra träffar anordnade av Mittuniversitetet/RUN och därutöver lite egen tid för samarbete. RUN: regionalt utvecklingsnätverk.
7. Rektorsutbildning: Fyra rektorer går den statliga rektorsutbildningen. En startade i januari, en avslutade i december och övriga avslutar inom ett år.
8. Skolchef har avslutat den statliga skolchefsutbildningen under 2022.
9. Representation vid regionala övningar och insatser.
10. Fortbildning av lärare:
Några behöriga lärare läser VAL (vidareutbildning av lärare).
Obehöriga lärare läser KPU (kompletterande pedagogisk utbildning) då de saknar den praktiska delen, men har den teoretiska utbildningen och kompetensen.
Obehöriga lärare som kombinerar studier och arbete AIL (arbetsintegrerat lärande), samt VFU-studenter (verksamhetsförlagd utbildning).
Behöriga lärare som läser till speciallärare (4 st.) och en speciallärare som blev klar specialpedagog våren 2022.
11. Fortbildning inom SKUA (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) för samtliga F-6 i kommunen genomfördes under läsåret 21–22. Ny satsning för högstadieskolorna skjuts framåt ett läsår p.g.a. tidsbrist.

Ombyggnationer, nybyggnationer och tillfälliga lokaler

12. Första spadtaget för den nya förskolan på Åsgatan togs under våren. Stora delar av grunden och resning av väggar under sommaren. Projekt går enligt plan. Beslut om ny förskola i Fränsta väntas under våren 2023.
13. Bobergsgymnasiets nya lokaler i "Posthuset" är igång. Intag av nya elever har skett inför start av läsår 22/23.
14. Tillfällig lösning för förskolan i Ljungaverk. Moduler på plats. Renovering av Ljungaskolans arbetsrum för personal startar under hösten.
15. Tillfällig lösning för förskolan i Fränsta klar och med start 1 september.
16. Ombyggnation på Minervaskolan med gemensamt personalrum för Björkbackaskolan och Minervaskolan. Nya undervisningslokaler blev klara till skolstart ht 22, saknas några möbler till korridor.
17. Beslut om ombyggnation av entréplan i kommunhuset. Här planeras nytt lärcentrum och andra strategiskt viktiga verksamheter.

Nya lagar

18. Nya läroplaner och förändrad betygssättning träder i kraft under hösten 2022 och in under vårterminen 2023. Tydlig plan för implementering finns. Grundskolans nya läroplaner inleder.

Oväntade yttre händelser

19. Fåtalet flyktingar från Ukraina har tagits emot i verksamheten. Förberedelser finns för mottagande av fler, om behovet uppstår.

Samverkan och samarbete

se även punkt 5

20. Kompetensförsörjningsplanen för utbildningsverksamheterna är framtagen och beslutad. Kommer att följas upp och revideras löpande. (HÖK 21, HÖK: huvudöverenskommelse).
21. Tätt samarbete med Nära Vård-samordnare och socialtjänsten, samt deltagare från kommunförbund och region angående framtida "familjecentralsinspirerade verksamhet". Positivt beslut på regionen att detta ska införas. Nu kvarstår frågan - hur?
22. Ny samverkansorganisation HälSam (skola-socialtjänst-region) togs fram och beslutades 2022. Första länsledningsmötet planerat till januari 2023.

Utvecklingsarbete

23. SKR:s skolanalys är genomförd och återgiven. Intervjuer, dokumentanalyser och enkäter är sammanställda, analyserade och återkoppling gavs 2–3 juni. (SKR: Sveriges kommuner och regioner). Arbetsgrupp (består av två deltagare från nämnd, två från förvaltning, två rektorer och två lärare) startad i juni och arbete inplanerat under läsåret 22/23. Arbetsgruppen beslutar om fokusområde "verksamhetsanalys". En särskild analysutbildning tas fram och startas upp.
24. RUN-riksdag under vårterminen. Två dagar där förvaltning, politik och några rektorer deltog. (RUN: regionalt utvecklingsnätverk)

25. Flera nätverk är igång och arbetar: Förskolenätverk, förstelärarnätverk, personal med specialpedagogisk kompetens och administratörsnätverk.

26. Utvecklingsledarna har deltagit i en projektgrupp kring "Stratsys" (digitalt styrnings och ledningsverktyg) där nytt upplägg planerats utifrån de nya målen och den nya organisationen efter årsskiftet. Övriga deltagare har varit representanter från kommunkansliet (projektledare) och socialförvaltningen.

27. Beviljade att bli övningsförskola i västra kommunen och övningsskola på Torpshammar skola och Fränstaskolan. Start höstterminen 22 och vårterminen 23. Östra förskole området är redan övningsförskola (alla förskolor). Kommer att ge en högre kvalitet och möjliggöra mer praktiktäna forskning för VFU-studenter. VFU: verksamhetsförlagd utbildning.

28. Digitalisering:

Fortsatt arbete med lärplattformen. Gemensamt projekt med Sundsvall avgör framtida lärplattform.

Införande av det digitala systemet "Draftit" för incidentrapportering och tillbudsrapportering. Uppgraderar vårt elevregister med ny digital version "Procapita" till "Edlevo".

Införa "PMO" (Profdoc Medical Office: ett journalsystem), implementeras under hösten 22 och startar troligen våren 23. Systemet ska underlätta elevhälsoarbetet för fler yrkeskategorier inom elevhälsan. Systemet används idag av skolsköterskor och skolpsykolog.

Inventering av appar inom förskolans verksamhet avslutades i början av våren.

Digitala nationella prov ska ske med start hösten 24 och förberedelser inför detta pågår.

29. Införande av nytt digitalt anmälningssystem för rapport av kränkningar och incidenter.

10.2 God ekonomisk hushållning

Drift

Driftredovisning, Utbildningsnämnden, mkr	Resultat 2022	Budget 2022	Avvikelse %	Resultat 2021
Verksamhetsintäkter	30,6	21,9		26,8
Verksamhetskostnader	-266,0	-257,1		-254,9
Driftnetto	-235,4	-235,2	-0,1	-228,0

Utfall: **235,4 mkr** (budget **235,2 mkr**)

Avvikelse mot budget: -0,2 mkr

Delårsprognosen för helår visade +/-0 kr.

Utbildningsförvaltningen redovisar 2022 ett underskott på 0,2 mkr jämfört med budget. Det är varierande resultat gentemot budget inom de olika verksamhetsområdena.

Förvaltningens gemensamma resurser inkl. skolhälsovård lämnar ett överskott dels p.g.a. att både den nyanställda logopeden och skolpsykologerna tillträdde något senare än planerat och dels tack vare fler statsbidrag än budgeterat.

Förskolorna både i östra och västra gör ett bättre resultat än beräknat då personalkostnaderna varit lägre än budgeterat. Anledningen till detta har varit brist på personal och svårighet att rekrytera vikarier vid ordinarie personals frånvaro.

Det lämnas även ett litet överskott på de interkommunala ersättningarna inom både grundskola och gymnasieskolan.

Inom verksamhetsområdena grundskola och gymnasieskola har resursbehovet varit högre än förväntat, framförallt på gymnasieskolan där det fortsatt behövs extra resurser till en grupp elever med behov av ökat stöd.

Grundskolorna i Fränsta och Ånge visar ett underskott p.g.a. höga kostnader för vikarier vid ordinarie personals utbildning och sjukfrånvaro.

Vux/YRK redovisar också ett minusresultat på grund av fler elever och ökad efterfrågan på utbildningar, köp av platser hos externa utbildningsanordnare har varit högre än budgeterat.

Investeringar

Investeringsprojekt, mkr		Utfall	Budget 2022
960101	IT-investeringar	0,0	1,6
960104	Ute-/innemiljö skolor	2,9	2,9
960106	Musikskolan	0,0	0,1
Summa		2,9	4,6

IT-investeringar: P.g.a. osäkerhet kring samverkan med Sundsvalls kommun belastar kostnaden för IT driften.

Ute-/innemiljö skolor: Minervaskolans renovering gjordes klar innan delårsprognosen och under hösten har även skolan i Ljungaverk renoverats klart.

Musikskolan: Inga av musikskolans inköp under 2022 har kunnat klassificerats som investering.

10.3 Medarbetare

1. Logoped anställdes under 2022. För tillfället föräldraledig. Startar upp till viss del under hösten -22. Bekostas initialt genom omfördelning av budget i samband med tertial 1 2022.

2. Beslut om att erbjuda två AIL-tjänster. Mittuniversitetet har dock beslutat att de inte startar utbildningen under 2022 p.g.a. för få sökande. AIL: arbetsintegrerat lärande.

Utbildningsförvaltningen går därmed vidare och undersöker om vi kan erbjuda det på annat sätt.

3. Kompetensförsörjningsplan är framtagen i samverkan. Där finns flera olika aktiviteter beslutade för att a) behålla, b) vidareutbilda och c) rekrytera personal.

4. Gemensam annonsering för högstadieskolorna med syfte att rekrytera ämneslärare var framgångsrik under våren. En liknande annonsering genomfördes även under höstterminen då verksamheten har behov av förskollärare till östra förskole-området och lärare till grundskola och gymnasium. Verksamheten har anställt flera nya lärare inför ht-22.

7. Två skolpsykologer anställs under hösten 2022. Även köp av externa psykologtjänster skedde under höstterminen 22.

8. Fortbildning av behöriga lärare sker genom VAL (läser in fler ämnen som man blir behörig inom). Fortbildning av speciallärare pågår (fyra stycken). Specialpedagog blev klar under våren. Obehörig lärare läser KPU (kompletterande pedagogisk utbildning). Samtliga har haft överenskommelser av olika slag, tex betalda resor, litteratur och i vissa fall boende, vissa erbjuds studier på arbetstid eller lättnader i tjänst.

9. Skolläkaren har beslutat att arbeta vidare läsåret 22/23. Under höstterminen påbörjades ansökan för ny skolläkare.

10. Lärcentrumkoordinator har tillsatts på vuxenutbildningen. Lärcentrum blir en viktig och central del i vårt arbete framöver. Plan att tillsammans med vuxenutbildningen, arbetsmarknadsinsatser och YH bygga upp ett levande "växthus" där kompetens för utbildning och vägledning samlas.

10.4 Framtiden

Utbildningsnämnden hade en övergripande målformulering för 2022:

Utbildningen ska vara tillgänglig och leda till goda kunskapsresultat, samt att varje barn/elev är väl förberedd för vidare studier, yrkeslivet och ett gott liv.

1. Utvecklingsinsatser som ges av eller tillsammans med socialförvaltningen läggs in i kalendarier och behöver inte sökas hos socialtjänsten (blankett eller liknande). Exempel på detta är YAM i årskurs 8 ("youth awareness mental health"/suicidprevention) och Normfabriken årskurs 7 (attityder, normer och värden). Dessa insatser behövs kontinuerligt och vi tror att de ger effekt på lång sikt.
2. Regionalt kontor för Skolverket kan vara en väg mot närmare samarbete med Skolverket och fortsatt samarbete med andra myndigheter i närområdet (ex Specialpedagogiska skolmyndigheten) och lärosäten (Mittuniversitetet).
3. Grundsärskola byter namn till anpassad grundskola vårterminen -23.
4. Företagsetableringar och uppstart av exempelvis Viskan ger möjligheter till fler invånare, men även behov av fler utbildningar och troligen fler barn och elever i våra verksamheter.
5. Utbildningsförvaltningen är med i framtagandet av ny vätgasutbildning.
6. Samlad förskola i Fränsta bör beslutas i närtid då det nu är en ökning av förskolebarn i området.
7. Införande av en gemensam Kulturtrappa (utbildning och kultur/fritid, samt Musikskola) skapar tydlighet och nödvändiga inslag av kultur i kommunen och utbildningsverksamheterna. Viktigt med samarbete mellan olika verksamheter.
8. Samverkan i RUN (regionalt utvecklingsnätverk) där Mittuniversitetet och samtliga kommuner i närliggande regioner möts för att diskutera och planera för att minska den allvarliga lärarbristen.
9. Utökad samverkan mellan skola, socialtjänst och utvecklingsenheten kring KAA ungdomarna (KAA: kommunens aktivitetsansvar). Under 2022 söktes nytt ESF projekt med benämningen "Ångemodellen unga" från 13 år. Projektet godkändes och nu med planerad uppstart april 2023.
10. Nära Vård - familjecentralsinspirerad verksamhet för 0–18 år "En väg in".
11. Fortsättning på Mental Träning även efter 2022 är nödvändig då verksamheterna precis börjat anammat arbetet. Förändring tar tid. Upplägget för 2023 togs fram under hösten.
12. Resursskola kan starta på försöksnivå läsåret 23–24. Grundliga planering genomförs. Lokal och ort är beslutad. Ansökningar och personal planeras vidare tidigt under våren 2023.
13. Övningsförskola i västra och övningsskola på Torpshammar skola och Fränstaskolan kommer att bidra till ökad kvalitet då all personal på de aktuella enheterna får en fortbildningsinsats av Mittuniversitetet "Handledning i övningsskola", men utvald personal kommer även att erbjudas fortbildning på Mittuniversitetet i en 7,5hp kurs för handledning av VFU-studenter. Ev. start ht-22 och vt-23.

14. Fortbildning i Tillitbaserat lärande kommer att erbjudas ledningsgruppen för skola under hösten, med uppstart troligen november/december. Insatsen går hand i hand med kommunens övergripande fortbildningsinsatser.

15. Satsning på inom- och utomhusmiljöerna på Minervaskolan, Ljungaskolan och Fränstaskolan fortskrider enligt plan.

16. Digitala nationella prov ska ske med start hösten 24 och förberedelser inför detta pågår.

17. Driften för nätverk (IT) är utlagd på annan entreprenör vilket hoppas ge ökad kvalitet.

18. Ångströmsenheten har bytt namn till vuxenutbildningen (för att förtydliga vad verksamheten arbetar med och syftar till).

19. 2023 går Ånge kommun in i ny politisk organisation och därav även ny tjänstepersonsorganisation. Utbildningsnämnden och utbildningsförvaltningen upphör. Kommunstyrelsen bildar kommunens enda nämnd, och tidigare förvaltningar slås ihop till kommunstyrelsens förvaltning med flera olika verksamhetsinriktningar.

Nya lagar 2022, exempelvis:

Höstterminen 2022

- Kursplanerna för grund-, special- och sameskola ändras för att betona fakta och förståelse. Det centrala innehållet bantas och kunskapskraven blir mindre omfattande.
- Sär- och specialskolan får ändrade ämnesplaner för döva och blinda elever med intellektuell funktionsnedsättning. Bland annat ska fakta och förståelse betonas, antalet mål minskas och stadieskillnaderna ska bli tydligare.
- Sex och samlevnad byter namn och kallas sexualitet, samtycke och relationer i grund-, special-, same-, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Ändringen beslutades 2021 men det officiella namnbytet sker hösten 2022.
- Jämlikhetsuppdraget betonas i gymnasieskola och gymnasiesärskola.

10.5 Vårt utvecklingsarbete under året

För att utvecklas mot Ånge kommuns vision har nämnden ett antal uppsatta mål som ligger i linje med kommunfullmäktiges prioriteringar. I årsredovisningen redovisas hur arbetet kring målen gått och vad resultatet för året blev.

Fokusområde Hållbar hälsa

- Det finns gott om mötesplatser, aktiviteter och ett brett kulturutbud för alla ute i bygderna och i centralorterna som stimulerar till livslust, kreativitet, rörelse och ett hälsosamt liv hos barn, unga, vuxna och gamla.

Kommunfullmäktiges prioritering: Tidiga hälsofrämjande insatser

Alla som bor i Ånge kommun ska ha samma möjligheter att må bra. Det innebär att nivån av hälsa ska vara god och att fördelningen av hälsa mellan olika grupper av människor i olika faser av livet och i olika geografiska delar ska vara jämlikt fördelad. Att hälsan är god och jämlik ska vara en princip för alla utvecklingsfrågor i kommunen. De förutsättningar som barn och unga fått för att må bra speglar ofta hur de sedan mår som vuxna. Ånge kommun satsar på tidiga insatser för att uppnå den övergripande principen om god och jämlik hälsa.

Barn och unga i Ånge kommun ska ges rätt förutsättningar, både fysiska, psykiska och sociala, för att få en bra start i livet.

10.5.1 Utvecklingsmål: Ökad trygghet

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar

LUPP 2022

Resultat från LUPP-enkäten, bedömning och sammanfattning av avsnitt "Trygghet"

"Tryggheten i skolan ökar och utsatthet för mobbning minskar"

"I frågorna om trygghet i skolan ser vi att en relativt hög andel av högstadieungdomarna svarar att våld, rasism och mobbning förekommer (19–30 %). Andelen högstadieungdomar som svarar att rasism förekommer är även högre än för rikssnittet. Det har dock skett en positiv utveckling för högstadiet gällande rapporteringen av dessa tre problem. Även andelen som svarar att rasism förekommer bland gymnasieungdomar har minskat. När det kommer till utsatthet för mobbning syns också en positiv utveckling, och andelen som svarar att de utsatts har minskat jämfört med 2018. Utsattheten för mobbning är dock fortsatt relativt hög, främst bland högstadietjejer. Bland högstadietjejerna svarar 44 % att de utsatts en eller flera gånger det senaste halvåret. Unga i Ånge kommun har även utsatts för mobbning i högre grad än rikssnittet. Vad gäller ungas trygghet på olika platser har det inte skett några större förändringar jämfört med 2018, varken bland tjejer eller killar. Majoriteten känner sig trygga på samtliga platser i kommunen. Tryggheten är dock något lägre, främst bland tjejer, på stan i centrum och i kollektivtrafiken. När det kommer till trygghet på ungdomens hus/fritidsgård känner sig gymnasieungdomarna trygga i lägre grad än högstadieungdomarna. Högstadieungdomarna i Ånge kommun känner sig även trygga på ungdomens hus/fritidsgårdar i högre grad än rikssnittet."

Resultat från LUPP-enkäten, bedömning och sammanfattning av avsnitt "Hälsa"

"Stora skillnader i hälsa mellan kön"

"När det kommer till ungas hälsa finns det stora könsskillnader. Tjejer mår klart sämre än killar, både vad gäller självskattad hälsa och förekomsten av regelbundna psykosomatiska besvär. Andelen tjejer som mår bra har dessutom minskat jämfört med 2018, medan ingen förändring skett bland killar. Könsskillnaden i frågan har alltså ökat. Totalt sett mår unga i Ånge kommun sämre jämfört med rikssnittet. Vad gäller förekomsten av psykosomatiska besvär ser vi bland annat att 61–73 % av tjejerna och 25–44 % av killarna känner sig stressade flera gånger i veckan eller oftare. Stress är alltså vanligt både bland tjejer och killar, men mer vanligt bland tjejer. Högstadiekillar har i lägst grad regelbundna psykosomatiska besvär, och skattar i högst grad sin hälsa som bra."

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Utbilda i NPF	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2023-12-31	Utbildningsnämnden Arbetet är påbörjat och samtliga fyra utbildningstillfällen är genomförda för ledningsgrupp skola och personal med specialpedagogisk kompetens. Under 2022 hann de flesta skolor och förskolor påbörja utbildningen och nu inför 2023 ska 100% av all personal inom förskola och skola ha genomgått fortbildningen.
Skapa tillgängliga lärmiljöer	 Pågående enligt plan	2022-03-22	2022-12-31	Utbildningsnämnden Aktiviteten genomförs i kombination med NPF-utbildningen. Flera skolor har tydliga lektionsstarter där starttid, sluttid, innehåll, syfte och bildstöd stödjer elevens förståelse för lektionens innehåll. Utvecklingsarbetet måste fortsätta under läsåret.

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Skolenkäten via skolinspektionen	1 %	1 % 	Skolinspektionens skolenkät genomförd vt-22.

10.5.2 Utvecklingsmål: Ökad närvaro

Bedömning

 Uppfyllt

Kommentar

Frånvaro

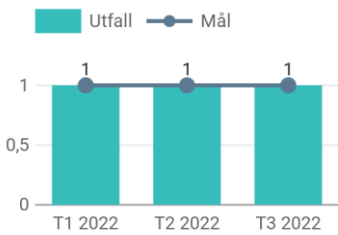
Samtliga enheter följer de rutiner (Närvarotrappan) kring frånvaro som finns i kommunen gällande exempelvis kontakt med vårdnadshavare, uppföljning av skolsköterska, mentor och undervisande lärare.

Under pandemin har läget varit extremt på många håll, så även i skolans värld. Verksamheten har hanterat allt från sjuk personal och sjuka elever till oroliga vårdnadshavare och omvärldsbevakning, vilket medfört att man inte i alla lägen levt upp till våra höga krav kring

frånvarohanteringen. Råd och rekommendationer från Folkhälsomyndighet och Region Västernorrland kring att stanna hemma vid symptom och att sitta i karantän då någon i hushållet smittats, har självfallet påverkat frånvaron under terminen både i reella tal och verksamhetens möjligheter att arbeta med densamma.

Verksamheterna hade generellt sett en mycket hög frånvaro fram till mitten på mars vilket berodde på att spridning av Covid-19. Under andra halvan av mars ökade närvaron för att i april, maj och juni vara god. Under hösten har närvaron ökat på samtliga enheter i jämförelse med hösten 2021.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Utbilda i NPF	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2023-12-31	Utbildningsnämnden Arbetet är påbörjat och samtliga fyra utbildningstillfällen är genomförda för ledningsgrupp skola och personal med specialpedagogisk kompetens. Under 2022 hann de flesta skolor och förskolor påbörja utbildningen och nu inför 2023 ska 100% av all personal inom förskola och skola ha genomgått fortbildningen.
Främja ökad närvaro	 Pågående enligt plan	2022-01-03	2022-12-31	Utbildningsnämnden Främja ökad närvaro. Det finns en ny policy framtagen som har reviderats under 2022. Utvecklingsledarna har deltagit på ett fortbildningstillfälle angående främjande av skolnärvaro och kommer att ta med dessa förvärvade kunskaper om lagar och förordningar in i revideringen.

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Närvaromätning	1	1 	 <p>Närvaromätningar har genomförts vid samtliga tertialrapporteringar under året.</p>

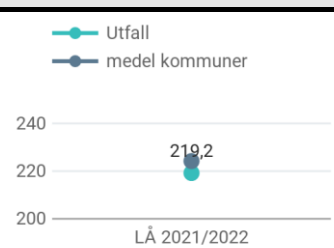
Fokusområde Hållbar kompetens

- Vi driver stadigt på samhällsutvecklingen genom kompetens- och näringslivsutveckling. Vi har framtidstro och viljestyrka, och strävar alltid efter att vara förebilder. Vi är nyfikna, välkomnar förändring, och söker efter nya trender och möjligheter att undersöka och upptäcka.

Kommunfullmäktiges prioritering: Alla ska nå sin fulla potential och vi har extra fokus på förbättring för grundskolan

Vi gör satsningar för att alla elever ska få en god utbildning i grundskolan. Det finns en tydlig koppling mellan hälsa och utbildningsnivå, därför är det viktigt att barn och unga i Ånge kommun klarar grundskolan och blir redo för gymnasiestudier. Vi uppmuntrar till att välja högre studier genom att göra vägen till studier enklare och mer naturlig. Kopplingarna mellan utbildning och arbetsliv stärks genom att Ung Företagsamhet uppmuntras och samverkan mellan gymnasieskolan och näringslivet i kommunen visar sig stark genom att matcha utbildningsmöjligheter med yrkestillgänglighet. Att välja fortsatta studier eller yrkeskarriär ska vara lockande och enkelt i Ånge kommun. Därför är bland annat ett utökat samarbete med Mittuniversitetet en självklarhet för kommunen.

Mått som följs inom prioriteringen "alla ska nå sin fulla potential och vi har extra fokus på förbättring för grundskolan":

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Elever i åk 9, meritvärde			Utbildningsnämnden Genomsnittligt meritvärde för samtliga elever i åk.9, Ånge kommun, läsåret 2021/2022 blev 2019,2 . Meritvärdet har sakta ökat från läsåret 2017/2018. Jämförelse - Riket 224,2

10.5.3 Utvecklingsmål: Ökad måluppfyllelse

Bedömning

● Uppfyllt

Kommentar

Grundskolan åk.9

Läsår: 21/22	Samtliga elever			
	Antal	Andel (%)	Andel (%)	Genom-
	elever	som uppnått	behörig	snittligt
		kunskapskraven i	yrkes-	meritv. (17)
		alla ämnen	prog.	
Ånge, kommunal huvudman	89		79,8	219,2
Fränstaskolan	39		87,2	221,6
Minervaskolan	50		74,0	217,3

Läsår: 21/22	Samtliga elever, exkl. nyinvandrade och elever med okänd bakgrund			
	Antal	Andel (%)	Andel (%)	Genom-
	elever	som uppnått	behörig	snittligt
		kunskapskraven i	yrkes-	meritvärde (17)
		alla ämnen	prog.	
Ånge, kommunal huvudman			84,5	
Fränstaskolan			91,9	
Minervaskolan			85,1	

71 av 89 blev behöriga till nationellt program på gymnasiet (läsåret 20/21: 60 av 89)

5 elever saknar **ett** kärnämne

5 elever saknar **två** kärnämnen

8 elever saknar **tre** kärnämnen

(Meritpoängen kommer att höjas när fler elever klarar ämnen vid lovskolan)

Samtliga elever

Läsår 21/22: 79,8% (67,4% läsår 20/21) **+12,4%**

Fränstaskolan 87,2% (79,5% läsår 20/21) **+7,7%**

Minervaskolan 74% (58% läsår 20/21) **+16%**

Exkl. nyanlända

Läsår 21/22: 84,5% (70,6% läsår 20/21) **+13,9%**

Samlad bedömning måluppfyllelse - Högstadiet

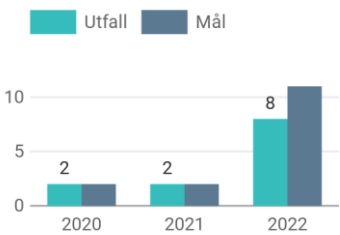
På Minervaskolan har praktiska ämnen så som musik, bild, slöjd och Idrott högre måluppfyllelse i förhållande till andra ämnen. Matematik och engelska är ämnen där man aktivt arbetar för att öka måluppfyllelsen och därmed också öka andelen behöriga till gymnasiet.

På Fränstaskolan ser man hög måluppfyllelse i främst moderna språk, idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap samt för årskurs nio även engelska. Även här arbetar man aktivt med för att öka måluppfyllelsen i matematik och därmed också öka andelen behöriga till gymnasiet.

Samlad bedömning av måluppfyllelse - Gymnasieskolan

Totalt gick 50 elever i åk 3 vid Bobergsgymnasiet. Detta fördelat på 30 st på HSF och 20 st på YRK. Av dessa var det 36 elever som fick en examen sommaren 2022. 21 på HSF och 15 på YRK. Här identifieras ett mindre trendbrott då det är fler YRK-elever elever som får en examen i jämförelse med HSF. 5 elever tog ut betygen utan att få en examen och dessa fick inbjudan från Komvux om att fortsätta sina studier där. 9 elever har valt att fortsätta ett fjärde år vid Bobergsgymnasiet. Tiden varierade mellan en månad upp till och med ett år.

Övergripande mått som följs:

Mått	Utfall	Mål		Kommentar
Antal insatser, effekter av insatser, behörighet och betyg (långsiktigt)	8	11		<ol style="list-style-type: none"> 1. Utökad erbjudande av lovskola (v10) för lägre åldrar på Torpshammars skola. 2. Lovskola högstadiet, (v10, v16 samt sommarlov). 3. Införande av språk och kunskapsutvecklande arbetsätt låg och mellan (alla grundskolor). 4. Prioriterad aktivitet - Utbildningsinsats NPF för samtliga medarbetare (pågående). 5. Implementeringen av nya läroplaner. 6. Pågående arbete med "Nära vård" tillsammans med socialförvaltningen och regionen. 7. SKR:s skolanalys. Återgivning 2–3 juni 2022. 8. Riktade interna utbildningsinsatser - enligt kompetensförsörjningsplan. 9. Riktade investeringssatsningar på fysisk lärmiljö (pågående högstadiet samt Ljungaskolan). 10. Riktade insatser under vt-22 för att höja elevresultaten i åk.9. 11. Nya förskoleavdelningar för att möta ökat behov.

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Mäts genom arbetsmiljöronder, likabehandlingssplanens mätningar, arbetsmiljökommittén, elevråd, hälsosamtal	4	4 	Totalt har fyra mätningar genomförts. 1. Hälsosamtal 2. LUPP 3. Arbetsmiljökommitté 4. Skolinspektionens skolenkät
Termins- och slutbetyg	Ja		Termins och slutbetyg - Läsåret 21/22

10.6 Intern Kontroll

Utifrån kommunens processer identifieras och analyseras sannolikheten att något oönskat inträffar vad gäller verksamhet, personal och ekonomi. Resultatet av en risk- och väsentlighetsanalys är grunden till en internkontrollplan. Kontrollområden har tagits fram utifrån sannolik risk att händelsen inträffar i relation till uppskattad skada om det inträffar.

Detta är de utvalda kontrollmoment som kommunen valt att särskilt redovisa utifrån risk- och väsentlighetsanalysen i internkontrollplanen.

10.6.1 Brist på behöriga lärare

Kontrollmoment	Utfall
Inventering behörighet Vad kontrolleras? Genomgång av lärares- och förskollärares legitimationer utifrån den undervisning som bedrivs. Hur sker kontrollen? Årlig genomgång sker i ledningsgruppen inför varje nytt läsår. Sammanställning av behörigheter inför rekryteringar eller omorganisation. När utförs kontrollen? Inför varje ny termin Kommentar Utbildningsnämnden Under hösten 2021 genomfördes flertalet rekryteringar. Ny rekryteringsomgång inför hösten 2022 har avslutats med gott resultat. Den pedagogiska personalen har i stor utsträckning valt att stanna kvar i verksamheten. Fortfarande vissa svårigheter att rekrytera ämneslärare på högstadiet och där det fortsatt saknas vissa kompetenser. Även vissa svårigheter att rekrytera behöriga förskollärare. Trots detta är lärar- och förskolläraryrkesbehörigheterna i ett förhållandevis stabilt läge när 2022 summeras. Behörighetsinventering inför läsåret 22/23 genomfördes under hösten 2022. Flera pensionsavgångar väntas vilket kan försvåra arbetet med full behörighet. Tyvärr pausades den arbetsintegrerade lärarutbildning med utbildningsstart hösten 2022 via Mittuniversitetet p.g.a. för få sökande. Ånge kommun hade planerat för 2 tjänster. Förbättrad åtgärd: - Riktat stöd till högstadieskolorna. Bland annat flyttades en förstelärartjänst till Minervaskolan under vt-22. - Ny kompetensförsörjningsplan klar mars 2022 (HÖK21). - Rekryteringspremie kan aktiveras för ämneslärare och andra svårrekryterade kompetenser.	 Mindre avvikelser

Kontrollmoment	Utfall
HÖK-21 Kompetensförsörjningsplan	 Ingen avvikelse
<p>Vad kontrolleras? Framtagande av kompetensförsörjningsplan.</p> <p>Hur sker kontrollen? Genom samverkan med fackliga org.</p> <p>När utförs kontrollen? 2022-03-31</p> <p>Kommentar Utbildningsnämnden Kompetensförsörjningsplanen samverkades och beslutades. Ska vara levande och följs upp, revideras och samverkas kontinuerligt under 2022. Första insatsen - utvärdering av nya lönekriterier. Beslutad att gälla från och med den 27 januari 2022, efter att samtliga rektorer lyft frågan under dec/jan och sedan i facklig samverkan. Utvärdering har genomförts under hösten 2022.</p>	

10.6.2 Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Rekryteringar	 Mindre avvikelse	Arbetsintegrerad lärarutbildning (AIL)	
<p>Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas</p> <p>Hur sker kontrollen? Förvaltningscheferna rapporterar</p> <p>När utförs kontrollen? Varje tertial</p> <p>Kommentar Utbildningsnämnden Under första halvan av 2022 har förvaltningen köpt psykologtjänster av externt företag. I dagsläget bedöms detta fungera tillfredställande. Rekryteringsarbetet resulterade i att två skolpsykologer (50% vardera) anställdes under 2022. En gemensam rekryteringssatsning och annonsering för förskollärare till förskola och lärare till grundskola/gymnasium genomfördes. Några tjänster kunde inte tillsatts p.g.a. kompetensbrist. Bland annat modersmållärare och lärare i moderna språk. Under 2022 har 3 st. rekryteringsförsök genomförts där ingen med efterfrågad kompetens har kunnat anställas. Obehöriga eller personer med annan kompetens har anställts under tidsbegränsad period. För psykologtjänster har externa aktörer använts tillfälligt. För tredje året är rektorsorganisationen intakt. Detta möjliggör för ett långsiktigt arbete. <u>Riktade insatser:</u> - Gemensamma annonser för förskollärare och lärare i grundskola/gymnasium. - Interna utbildningsinsatser för befintlig personal.</p>			

10.6.3 Personalbortfall och trötthet i organisationen

Kontrollmoment	Utfall
Arbetsmiljöundersökningar	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Personalens arbetsmiljö	
Hur sker kontrollen? Genom årlig skyddsround	
När utförs kontrollen? Inför nytt läsår	
Kommentar Utbildningsnämnden Arbetsmiljöundersökningar genomfördes under 2022 i form av OSA-enkäten vilken visade goda resultat och nu är bedömningen att personalen återhämtat sig på ett bra sätt. Stor del av vår befintliga pedagogiska personal har valt att stanna kvar i våra verksamheter. Bedömningen är att detta påverkar verksamheten positivt för långsiktigt arbete. 2021 konstaterades en trött och sliten personal utifrån läsåret 20/21 och så även fortsatt under läsåret 21/22 fram till och med december 2021. Detta på grund av pandemin som största påverkansfaktor.	

10.6.4 Referenser

Kontrollmoment	Utfall
Kontroll av referenstagning	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Referenser	
Hur sker kontrollen? Kontroll sker i systemstödet för rekrytering. Slumpmässig internkontroll görs 1 ggr/mån av HR.	
När utförs kontrollen? Vid anställning	
Kommentar Utbildningsnämnden Inga avvikelser i referenstagning för 2022. Kontroller har utförts vid enskilda tillfällen och vid rekryteringar.	

10.6.5 Risk att inköp görs utanför avtal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Avtalstrohet Vad kontrolleras? Har inköp gjort hos leverantör som det finns avtal med Hur sker kontrollen? Inköpen under perioden sorteras per leverantör. Analysen kommer att visa om vi gör inköpen av leverantörer vi har avtal med. En uppföljning av om vi köper upphandlade produkter kommer att kunna göras först när det finns ett inköpssystem på plats. När utförs kontrollen? Årets första 6 månader följs upp i samband med delårsrapporten Kommentar Uppföljning har gjorts genom data från analysmodulen i Inyett. Under 2022 har det i kommunen: <ul style="list-style-type: none"> • 29 390 stycken betalningar, till 1 562 betalningsmottagare. • Total summa 514 872 614 kronor • 69 stycken betalningar 1 mkr eller mer • 7 stycken betalningar 3 mkr eller mer • Två betalningar 10 mkr eller mer (pensionsavsättning för 2021 och amortering av lån) • 9 279 stycken betalningar 500 kr eller mindre • 52 % av betalningar (kr) har gjorts till leverantörer som kommunen har avtal med eller andra överenskommelser • 24 % av betalningar (kr) har gjorts till leverantörer som kommunen har andra former av överenskommelser med, ex Medelpads Räddningstjänstförbund, andra kommuner, fristående skolor. En analys av om inköpta varor och tjänster stämmer överens med upphandling är inte möjligt att göra utan e-handelssystem eller annat system för att ytterligare analysera inköp.	 Mindre avvikelse	Införande av behöriga beställare Interna utbildningar Byte av upphandlingssystem Avtalsrevision Planering av upphandlingar Utbildning- fortbildning - nätverk	

10.6.6 Ökad sjukfrånvaro

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status																																																																						
Sjukfrånvaro Vad kontrolleras? Sjukfrånvaro Hur sker kontrollen? Uppföljning av kommunens frisknärvarotal. Uppföljning sker i utbildningsnämnden. När utförs kontrollen? Varje tertial Kommentar Utbildningsnämnden Tidigare en ökad sjukfrånvaro p.g.a. covid-19/pandemin under hösten 2021. Framst visades detta under december 2021. Läsåret 21/22 startade 19 augusti och nuläget/delårsrapport (maj t.o.m. aug) visar en sjunkande kurva. Kan även förklaras med sommarlovet under perioden.	 Ingen avvikelse	HÖK 21																																																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Utbildningsnämnden</th> </tr> <tr> <th>Total sjukfrånvaro</th> <th></th> <th>2022</th> <th>2021</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>jan</td> <td>9,7%</td> <td>7,2%</td> <td>5,4%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>feb</td> <td>8,8%</td> <td>8,0%</td> <td>5,7%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>mar</td> <td>6,4%</td> <td>10,1%</td> <td>9,1%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>apr</td> <td>6,2%</td> <td>9,8%</td> <td>9,0%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>maj</td> <td>4,6%</td> <td>7,5%</td> <td>9,6%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jun</td> <td>5,0%</td> <td>6,0%</td> <td>5,5%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jul</td> <td>4,0%</td> <td>3,9%</td> <td>4,0%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>aug</td> <td>4,0%</td> <td>4,3%</td> <td>5,1%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>sep</td> <td>7,3%</td> <td>8,2%</td> <td>8,0%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>okt</td> <td>6,6%</td> <td>7,6%</td> <td>7,9%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>nov</td> <td>7,2%</td> <td>7,3%</td> <td>9,1%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>dec</td> <td>8,8%</td> <td>10,8%</td> <td>7,4%</td> </tr> </tbody> </table>				Utbildningsnämnden					Total sjukfrånvaro		2022	2021	2020		jan	9,7%	7,2%	5,4%		feb	8,8%	8,0%	5,7%		mar	6,4%	10,1%	9,1%		apr	6,2%	9,8%	9,0%		maj	4,6%	7,5%	9,6%		jun	5,0%	6,0%	5,5%		jul	4,0%	3,9%	4,0%		aug	4,0%	4,3%	5,1%		sep	7,3%	8,2%	8,0%		okt	6,6%	7,6%	7,9%		nov	7,2%	7,3%	9,1%		dec	8,8%	10,8%	7,4%
Utbildningsnämnden																																																																									
Total sjukfrånvaro		2022	2021	2020																																																																					
	jan	9,7%	7,2%	5,4%																																																																					
	feb	8,8%	8,0%	5,7%																																																																					
	mar	6,4%	10,1%	9,1%																																																																					
	apr	6,2%	9,8%	9,0%																																																																					
	maj	4,6%	7,5%	9,6%																																																																					
	jun	5,0%	6,0%	5,5%																																																																					
	jul	4,0%	3,9%	4,0%																																																																					
	aug	4,0%	4,3%	5,1%																																																																					
	sep	7,3%	8,2%	8,0%																																																																					
	okt	6,6%	7,6%	7,9%																																																																					
	nov	7,2%	7,3%	9,1%																																																																					
	dec	8,8%	10,8%	7,4%																																																																					

10.6.7 Ökade kostnader för IKE, grund- och tilläggsbelopp under året

Kontrollmoment		Utfall			
Redovisning av barn/elever i andra skolor/kommuner		● Ingen avvikelse			
Vad kontrolleras? Antal IKE, grund- och tilläggsbelopp					
Hur sker kontrollen? Kontrollutdrag från ekonom till nämnd					
När utförs kontrollen? Varje tertial					
Kommentar Utbildningsnämnden					
År	Vår grundskola vt/ht	max asyl vt/ht	grundsärskolan	Kordelia	Andra kommuner
2009	1083/1019			-	6
2010	1015/917			43	11
2011	955/922			57	6
2012	921/864		12/13	74	5
2013	863/850		13/14	72	9
2014	869/834		13/12	83	14
2015	846/843	13/40	12/12	85	14
2016	920/894	131/115	12/8	92	16
2017	897/865	105/58	9/13	98	18
2018	865/820	44/25	13/12	104	26
2019	796/801	16/10	15/16	109	28
2020	788/760	17/8	16/17	113	17
2021	750/765	5/6	17/19	113	29
2022	774/751	6/5	19/21	113/107	15

11 Socialnämnden

11.1 Årets viktiga händelser

Socialnämnden har fortsatt präglats av pandemins konsekvenser. Hög sjukfrånvaro och slitna medarbetare. Semesterlöneskulden har varit relativt hög eftersom julsemestrarna 2021 inte kunde beviljas. Ett stort arbete påbörjades för att rekrytera vikarier till sommaren.

Socialnämnden upplevde att rekryteringsläget varit sämre i år än föregående år även om arbetet med att fylla alla schemarader lyckades. Sommaren blev ändå väldigt tuff beroende på ytterligare en våg av Covid/omikron smitta och att det inte fanns några marginaler. Samhället har inte haft några restriktioner men vårdens har kvarstått. Vilket inneburit att medarbetarna ska vara hemma vid minsta symtom och PCR testas. Svarstiden har varit onödigt lång vilket påverkat längden på sjukskrivningarna. Hösten blev även den extra ansträngd eftersom det kom en ytterligare våg av Covid.

En positiv nyhet trots det ansträngda läget är att Ånge kommun toppar listan i Sverige i det så kallade hemtjänstindexet. Ånge är på tredje plats av 290 kommuner. Hemtjänstindex ger alltså en helhetsbild av hur bra en kommun är på att leverera hemtjänst, utifrån seniorernas perspektiv. Indexet fångar upp hela processen, från att behov av hemtjänst uppstår, via ansökan, biståndsbeslut, uppstart och utförande av hemtjänsten. Indexet väger samman alla relevanta mätningar och all relevant fakta och statistik. Hemtjänstindex ska göra det enkelt för kommuner att se vad som behöver göras för att höja kvaliteten

Parallellt har arbetet med att minska kostnaderna för äldreomsorgen fortsatt och ett arbete med en sund bemanningsekonomi har påbörjats. Tre fokusområden, brukarvänlighet, arbetsmiljö och ekonomisk hållbarhet. Arbetet kommer att fortsätta under 2023. En annan viktig åtgärd för att sänka kostnader är att folkhälsa och förebyggande arbete måste prioriteras. Trenden är att fler svårt sjuka äldre skrivs ut från sjukhuset och att det förväntas att kommunen kan erbjuda mer avancerad vård i hemmet eller på korttidsplats eller särskilt boende. Detta skapar ett större behov av legitimerad personal. I Ånge kommun har även fler svårt sjuka i ålder 65 år och uppåt.

Arbetet med omställningen mot Nära vård fortsätter, vilket innebär en mer personcentrerad och patientnära vård. Socialnämnden har beslutat att börja med barn och unga. En viktig parameter för att stödja skolan i arbetet med ungas hälsa. Engagemang från kommunens verksamheter och nämnder är gott och regionala nyckelpersoner engagerar sig i Ånges omställningsarbete. Ett nära samarbete har utvecklats med Regionen och framförallt BUP. Undersökningar har gjorts på kommunens skolor om barnens upplevelser och behov av stöd från samhället vilket gett ett bra underlag för fortsatta satsningar. Fritid identifierades som det viktigaste i ungas hälsa. Där ser möjligheterna olika ut beroende på vart i kommunen du bor. Där det fanns minst utbud saknas även kollektivtrafik som möjliggör förflyttning.

Projekt Samlad Kraft i samverkan med arbetsmarknad där vi gemensamt flyttat fokus från "socialt perspektiv till arbetsmarknadsperspektiv". Det har pågått under 3 år med avslut sommaren 2022 då det implementerades i vår kommun. Mycket gott resultat för de enskilda och socialförvaltningen har minskat antal hushåll på försörjningsstöd med nästan 50 %. Under slutet av 2022 utlystes nya projektmedel och ansökan lämnades in, den beviljades med drygt 8 miljoner. Åter blir det ett samverkansprojekt med arbetsmarknad men med ändrad målgrupp, Denna gång 13 - 29 år så även skolan kommer med som part i projektet. Start i början av 2023.

Planering har skett för det viktiga arbetet med att förebygga och undvika fallskador. Under hösten har en större utbildningsinsats genomförts för all vård och omsorgspersonal i vardagsrehabilitering. Arbetet har gett väldigt gott resultat.

Uppdraget att införskaffa arbetsskor till personalen inom vård-och omsorg samt vissa andra arbetsgrupper blev lyckad. Inför 2023 kommer verksamheten tillsammans med dom fackliga och medarbetare utvärdera inför kommande upphandling.

Familjehemsvårdsprojekt har påbörjats under året. Ett projekt där Socialnämnden ska utforma ett arbetssätt att arbeta med placerade barn och deras biologiska föräldrar. En viktig målgrupp som tyvärr ofta hamnar utan stöd och hjälp.

Yrkesresan ett nationellt kompetensutvecklingskoncept där 240 av landets kommuner ska delta. Totalt ska 5 yrken inom socialtjänst få tillgång till kompetensutveckling via programmet. Först ut är IFO barn och familj myndighetsutövning. Förberedelser pågår till denna efterlängta satsning.

Ensamkommande barn och unga i Ånge kommun har under några år haft överenskommelse med 5 andra kommuner i länet om att Ånge tar ansvar för alla anvisningar av ensamkommande asylsökande barn och unga. Under 2022 tecknades ny överenskommelse för 2023 - 2025 och nu är länets alla 7 kommuner med. Under 2022 har antalet ensamkommande ökat i vår verksamhet, fler anvisningar av asylsökande samt kvotflyktingar och en del som kommit via massflyktingsdirektivet. Vi har idag fullt på vårt HVB-hem. Under slutet av året anställdes ny boendechef.

Samarbetet med tillagningsköken har fortskridit och nu levererar hemtjänstpersonalen matportioner 4 gånger per vecka i jämförelse med tidigare 7 gånger per vecka. Resultatet är lägre kostnader, mindre bilåkning. Brukarna är nöjda att kunna välja sin mat. Fortsatt finns även insatser för personer med behov av stöd vid måltider. Sammanfattningsvis kan vi även konstatera att samarbetsprojektet med köksorganisationen har gett väldigt god effekt. På SÄBO serveras 7 måltider näringsrika måltider under dygnet. Näringsrik och ej för lång nattfasta.

11.2 God ekonomisk hushållning

Drift

Driftredovisning, Socialnämnden, mkr	Resultat 2022	Budget 2022	Avvikelse %	Resultat 2021
Verksamhetsintäkter	47,5	38,5		51,2
Verksamhetskostnader	-322,9	-315,9		-320,2
Driftnetto	-275,4	-277,5	0,7	-269,0

Flyktingverksamhet, Socialnämnden, mkr	Resultat 2022	Budget 2022	Avvikelse %	Resultat 2021
Verksamhetsintäkter	13,2	14,1		13,1
Verksamhetskostnader	-13,0	-14,1		-11,6
Driftnetto	0,2	0,0	604,3	1,5

Socialnämnden resultat

Socialnämnden totalt visar ett resultat 2,3 mkr mot budget.

En genomlysning av kostnader för äldreomsorgen har genomförts. Det mest anmärkningsvärda är den dåliga folkhälsan bland våra medborgare mellan 18 - 65 år. Som en effekt av detta har Socialnämnden ca 20 fler SÄBO platser än liknande kommuner. Framförallt märks det i åldern 65 - 80 år. Socialnämnden har även svårt sjuka brukare vilket märks eftersom våra brukare är kortare tid än snittet i landet på SÄBO. En annan orsak till höga kostnader är att Socialnämnden har bland landets högsta andelar tillsvidareanställd och utbildad personal. En stor andel är dessutom + 55 och denna arbetsgrupp har även bland landets högsta medellön. Vilket Socialnämnden ändå anser vara positivt.

Gemensamma kostnader

Något lägre kostnader än budgeterat på grund av att politiska möten skett digitalt.

Hemtjänsten och Kommunal Hälso- och sjukvård

Med flertalet sjukskrivna då vi drabbats av covid och inga vikarier att sätta in på vakanserna av sjuksköterskor har det inneburit ett överskott rent ekonomiskt. Detta trots att vi anlitat sjuksköterskor från bemanningsföretag.

Hemtjänsten har minskat kostnader under 2022. Dels märks en förflyttning från hemmet till det nyöppnade seniorboendet i Ånge, dels har bytet av lokaler i Ånge inneburit vissa samordningseffekter. Däremot ökar antal brukare i dom östra delarna av kommunen.

Stöd och omsorg

Pandemin innebär fortfarande ett minskat tryck och efterfrågan på kontaktpersoner och ledsagning, många brukare är försiktiga med anledning av smittan och avstår att använda sig av sina beslut om insatsen. Detta genererar ett överskott mot budget.

Beslut fanns att införa så kallad sovande jour på vår servicebostad per den första januari 2022, insatsen flyttades fram till den 1 september vilket genererat ett överskott i budgeten.

De minusposter som vi har främst det nya ärendet med personlig assistans i väntan på Försäkringskassans utredning (800 tkr). en budgeteringsmiss på köp av externa placeringar (200tkr) samt att gruppboendena drabbats av höga sjukskrivningskostnader i samband med pandemiutbrott.

De överskott som finns är bland annat korttidsvistelse och korttidstillsyn där behoven minskat under året. Vi har även ett överskott på daglig verksamhet med anledning av att vi inte alltid tar in vikarier vid vakanser. Budgetposten för kontaktpersoner ger ett överskott, behoven har minskat och nästa års budget är sänkt.

IFO

Ett minusresultat för IFO och anledningen från ett prognoserat positivt resultat var två familjeplaceringar på utredningshem som kostade 2 miljoner i slutet av året.

Ensamkommandes barn

Fler ungdomar ger större intäkter vilket gör att verksamheten visar ett positivt resultat vid årsskiftet. Även avsaknad av en boendechef har bidraget till det positiva resultatet.

Särskilt boende

Covid-19 rutiner och riktlinjerna gör att sjukfrånvarokostnaden är fortfarande väldigt hög och innebär ökade vikariekostnader. Även höga kostnader för extra resurs och vak. Pandemin och kvarstående rutiner är extra kännbart på Särskilt boende.

Investeringar

Investeringsprojekt, mkr		Utfall	Budget 2022
97101	IT-investeringar	0,0	2,1
97102	Renoveringar	0,0	1,0
97103	Vitvaror	0,1	0,1
97104	Myndighetskrav	0,9	2,4
97105	Förebyggande+taklyftar, sängar	0,6	0,5
97106	Möbler	0,1	0,1
97115	Skalskydd SÄBO	0,0	0,2
97116	Parkbacken inne och utemiljö	0,0	0,2
Summa		1,6	6,4

Utfall för socialnämndens investeringar är 1,6 mkr

Kommunal hälso- och sjukvård

Två investeringar gjorts under år 2022

- Diskdesinfektor
- Databord till sjuksköterskor på särskilda boenden

Särskilt boende

Följande investeringar har gjorts:

- Sängar och tillbehör
- Taklyftar
- Kylar
- Medicinskåp
- Madrasser
- Surfplattor
- Städmaskiner

11.3 Medarbetare

Pandemin har verkligen varit ansträngande och utmanande för Socialnämnden. Rutinerna kvarstår för vårdpersonal att stanna hemma vid minsta symtom, vilket påverkar sjuktalen avsevärt. Dessutom har dessa år med full skyddsutrustning och fokus på att skydda våra sköra inneburit hård arbetsbelastning både fysiskt och psykiskt hos våra medarbetare.

Socialnämnden påverkas även av att det inte är så stor arbetslöshet inom Ångekommun. Det innebär färre sökande. En annan utmaning är att många unga väljer även att inte ta ett sommarjobb. På gymnasiet valde ca 40% av eleverna att inte ta ett sommarjobb. Dock var alla schemarader täckta inför sommaren. Men sommaren blev ändå tuff utifrån att Covid med alla restriktioner och utbrott, gjorde att sjukskrivningstalen var väldigt höga. Det och att våra medarbetare är trötta.

En annan problematik är att det för tillfället inte finns sökande till undersköterskeutbildningen i kommunen. Diskussion pågår hur Ånge kommun ska kunna locka fler unga till yrket. Fastanställning och körkort är dom parametrar som beslutats för att locka fler. Socialnämnden kommer även att återuppta upplevelsedagar tillsammans med skolan för att locka fler.

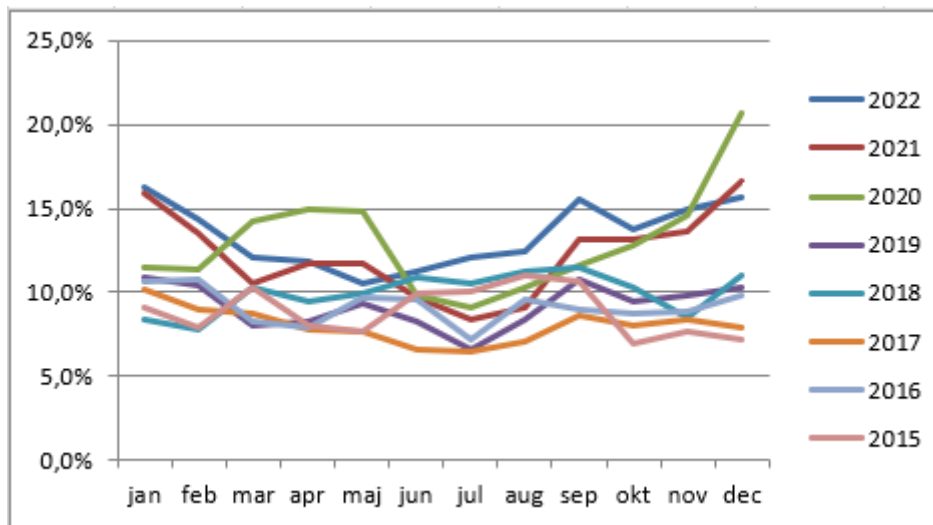
I arbetet med att förbättra arbetsmiljön har uppdraget att införskaffa arbetsskor till personalen inom vård- och omsorg samt vissa andra arbetsgrupper genomförts. Inför 2023 kommer verksamheten tillsammans med dom fackliga och medarbetare utvärdera inför kommande upphandling.

Nya LAS regler gör att Socialnämnden har en liten överanställning inom vård och omsorg. Ett arbetssätt har tagits fram vilket underlättar att följa reglerna. Viss överanställning finns vilket varit bra eftersom det är flertal pensioneringar men även några personal som sagt upp sig då de fått jobb på Viskansanstalten. Färre dock än vår bedömning.

Tufft läge inom rekrytering av socionomer. Socialnämnden har sedan några månader tillbaka socionomkonsult inne för utredningar inom barn och unga området. Flera föräldraledigheter, pensionsavgång samt att individstöd övergår till IFO gör att Socialnämnden är i en rekryteringsfas av olika kompetenser. Under 2022 har flera anställda gått på föräldraledigt samt att IFO haft pensionsavgångar så det har rekryterats ny personal. Under det glapp som uppstått har IFO anlitat socionomer via konsultföretag. Fr o m 2023 har också 3 socionomer lämnat oss för andra socionomyrken som varit bättre betalda.

Fr o m februari är personalsituationen åter i sin ordning och inga behov av konsulter finns.

Total sjukfrånvaro Socialnämnden 2015 - dec 2022

11.4 Framtiden

Nu -10 år

- Demografin är antagligen vår största utmaning både nationellt och lokalt. Nya företagsetableringar och hård konkurrens om ny arbetskraft kräver inflyttning för att täcka framtida behov. Parallellt har Ånge kommun hög andel äldre som kommer att kräva mer resurser.
- Kompetensbehovet är stort i när- och framtid. Inom alla områden i verksamheten kommer stora pensionsavgångar. Resurser behöver riktas mot rekrytering av exempelvis chefer, socialsekreterare, handläggare, sjuksköterskor, rehab och undersköterskor, för att klara att bedriva en verksamhet enligt lagstadgade krav. Nu och för överskådlig framtid. Samtidigt behöver alla verksamheter förändra sitt arbete till att bli mer förebyggande, samverkande med andra aktörer och mer tekniskt orienterade. En majoritet av landets kommuner går exakt samma framtid till mötes och Ånge kommun behöver vara tidigt ute för att lyckas täcka behoven av kompetens.
- Det mest omfattande arbetet i Socialnämnden rör Nära vård. Ett projekt som sträcker sig 10 år in i framtiden har rivstartat i Ånge och så kallade stuprör i organisationer, regionalt och kommunalt, är tänkt att arbetas bort, med ett nytt angrepp och tankesätt. En stor förflyttning som kräver mod och annat sätt att tänka både nationellt och i länet.
- Bemanningsekonomi är ett projekt som sträcker sig fram till mitten av 2024. Projektet är tänkt att skapa ett större värde för brukar, bättre arbetsmiljö och en bättre ekonomi.
- Nämnden väntar fortfarande på resultat av de två stora utredningarna som gjorts nationellt för socialtjänstlagen och LSS. Dessa kommer att ha inverkan på socialtjänstens arbete och framtida politiska beslut.
- Digitaliseringen ses bli en naturlig del av Nära vård och en del av lösningen för kompetensförsörjningen. En harmoni mellan digital teknik och utförande av verksamhet kommer dock att ställa stora krav på personalens digitala mognad och verksamhetens möjlighet att beskriva sina behov till leverantörer.

Om 1 år

- Den nya politiska organisationen, med start 2023, kommer att innebära förändringar i politisk och förvaltningens struktur och arbetssätt. Vad det rent konkret kommer att innebära vet ingen riktigt än, annat än att ett nytt sätt att tänka runt våra uppdrag gent medborgarna behövs. Från stuprör till en gränsöverskridande flexibilitet mellan förvaltningarna.
- Vad gäller lokaler är det framförallt behov av ny gruppbostad i Ånge. Även daglig verksamhet behöver en långsiktig och ändamålsenlig lokal med tillhörande utemiljö. Socialnämnden vill behålla den kvalitativa och bra verksamheten med ändamålsenliga lokaler.
- Socialutskottets Särskilda boenden börjar bli ålderstigna och svåra att bemanna effektivt. Stora ytor som ej är effektiva med följd att hyrorna blir dyra. Renoveringar och anpassningar behöver göras. Furubacken SÄBO har varit till salu senaste året. Köpet är ännu inte slutfört. Socialnämnden har behov av dessa lokaler men med vissa förändringar. En översyn har gjorts som visar på eventuella åtgärder.
- Ångemodellen är ett arbetssätt som visat sig framgångsrikt. Ett historisk lågt försörjningsstöd visar på framgång när den enskilde kommer i sysselsättning eller utbildning. Ytterligare medel finns för att även ta sig an dom unga från 13 år som riskerar utanförskap.

11.5 Vårt utvecklingsarbete under året

För att utvecklas mot Ånge kommuns vision har nämnden ett antal uppsatta mål som ligger i linje med kommunfullmäktiges prioriteringar. I årsredovisningen redovisas hur arbetet kring målen gått och vad resultatet för året blev.

Fokusområde Hållbar hälsa

- Det finns gott om mötesplatser, aktiviteter och ett brett kulturutbud för alla ute i bygderna och i centralorterna som stimulerar till livslust, kreativitet, rörelse och ett hälsosamt liv hos barn, unga, vuxna och gamla.

Kommunfullmäktiges prioritering: Tidiga hälsofrämjande insatser

Alla som bor i Ånge kommun ska ha samma möjligheter att må bra. Det innebär att nivån av hälsa ska vara god och att fördelningen av hälsa mellan olika grupper av människor i olika faser av livet och i olika geografiska delar ska vara jämlikt fördelad. Att hälsan är god och jämlik ska vara en princip för alla utvecklingsfrågor i kommunen. De förutsättningar som barn och unga fått för att må bra speglar ofta hur de sedan mår som vuxna. Ånge kommun satsar på tidiga insatser för att uppnå den övergripande principen om god och jämlik hälsa. Barn och unga i Ånge kommun ska ges rätt förutsättningar, både fysiska, psykiska och sociala, för att få en bra start i livet.

Mått som följs inom prioriteringen "tidiga hälsofrämjande insatser":

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	■	Inga tillgängliga data Målet är att andelen inte ska öka jämfört med tidigare år.	Väntar på årssammanställning i Kolada. Men försörjningsstöd är fortsatt lågt även 2022.

11.5.1 Utvecklingsmål: Satsningar på förebyggande arbete

Bedömning

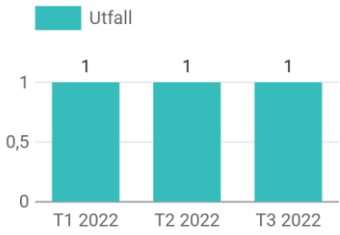
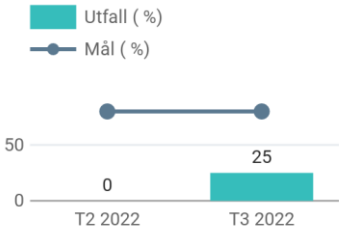

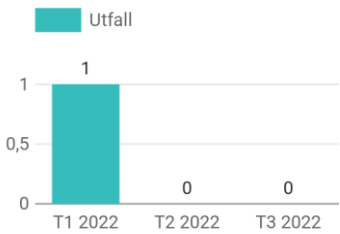

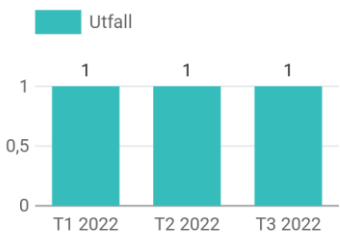
◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Satsningar på förebyggande arbete är ett av dom viktigaste målen framöver för att minska ohälsa. Vissa kan Socialtjänsten påverka genom bra rutiner men till största del bör detta tankesätt genomsyra hela kommunens arbete och satsningar.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
IFO - I samarbete med skolan få projektet mental träning att bli en del av den ordinarie verksamheten	✓ Avslutad enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	
SÄBO - Öka antalet genomförandeplaner som upprättas inom 14 dagar	🔴 Pågående med avvikelser	2022-01-01	2022-12-31	Vid stickkontrollen visar sig att det finns fortfarande flera genomförandeplaner som är inte gjorda inom 14 dagar från inflyttningsdatumet. Arbetet med att skriva genomförandeplaner har dock varit svårt genomföra då arbetsbelastningen hos personalen har varit hög som i sin tur beror på hög sjukfrånvaro (Covid-19 restriktioner samt hög sjukskrivning på grund av vård av barn). Att skriva genomförandeplaner tillhör till ordinarie personal.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Hemtjänst/KHS - Utökad kompetens för möjliggörande av vidare delegering	 Pågående med avvikelse	2022-08-01	2022-12-31	Under sommaren 2022 anställdes sjuksköterskestudenter som undersköterska för att avlasta de ordinarie sjuksköterskorna. Utbildningsinsatser erbjuds Undersköterskor och vikarier som inte har delegering, men som med utb. kan få det.
Stöd och omsorg - Skapa mötesstruktur för samverkan mellan stöd och omsorg och skolan	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	Möten och avstämningar med skolan/skolorna sker med jämna mellanrum. Även möten med habiliteringen äger rum.

Mått	Utfall	Mål		Kommentar
I samarbete med skolan få projektet mental träning att bli en del av den ordinarie verksamheten	Ja		 <p>Utfall</p>	
Öka antalet genomförande planer som upprättas inom 14 dagar	25 %	80 %	 <p>Utfall (%)</p> <p>Mål (%)</p>	<p>Vid stickkontrollen visar sig att det finns fortfarande flera genomförandeplaner som är inte gjorda inom 14 dagar från inflyttningsdatumet.</p> <p>Arbetet med att skriva genomförandeplaner har dock varit svårt genomföra då arbetsbelastningen hos personalen har varit hög som i sin tur beror på hög sjukfrånvaro (Covid-19 restriktioner samt hög sjukskrivning på grund av vård av barn).</p> <p>Att skriva genomförandeplaner tillhör till ordinarie personal.</p>
Öka tryggheten hos undersköterskor att ta emot delegeringar från sjuksköterskor	Nej		 <p>Utfall</p>	
Skapa mötesstruktur för samverkan mellan stöd och omsorg och skolan.	Ja		 <p>Utfall</p>	

Fokusområde Hållbar kompetens

- Vi driver stadigt på samhällsutvecklingen genom kompetens- och näringslivsutveckling. Vi har framtidstro och viljestyrka, och strävar alltid efter att vara förebilder. Vi är nyfikna, välkomnar förändring, och söker efter nya trender och möjligheter att undersöka och upptäcka.

Kommunfullmäktiges prioritering: Jobb, Jobb, jobb!

Vi arbetar metodiskt för minst 500 nya arbetstillfällen i kommunen både genom anställningar i befintliga företag och verksamheter samt genom att främja eget företagande. Vi är proaktiva och bevakar nyfiket omvärlden för att se möjligheter till framtida jobb i vår kommun.

11.5.2 Utvecklingsmål: Effektivisera nyttjandet av kompetenser

Bedömning

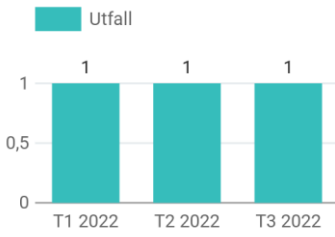

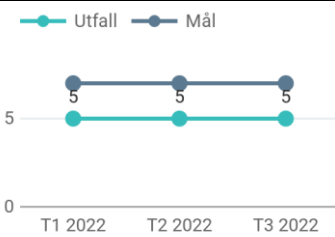
● Uppfyllt

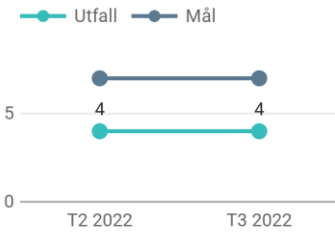
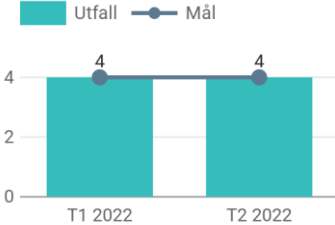
Kommentar

Kompetensförsörjning är ett av dom områden där Socialtjänsten ser den största utmaningen framöver. Antal i arbetsförålder räcker inte till för att ta hand om våra äldre och sjuka. Därför är det av största vikt att använda befintlig kompetens på effektivaste och bästa sätt. Nya arbetssätt blir helt avgörande framöver.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
IFO - Utforma nytt arbetssätt för Barn och Unga i samverkan med omställningsarbetet nära vård	✓ Avslutad enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	
SÄBO - Utökad kompetens för möjliggörande av vidare delegering	▶ Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	Målet är att ha 7 uppdrag som kan delegeras vidare från legitimerade till undersköterskor. Vi har idag: Läkemedelsdelegering, Provtagningsdelegering, Covid-19 testdelegering, Hygienombudsdelegering samt Förflyttningsteknikdelegering.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Hemtjänst/KHS - Ökad utkörning av matportioner av annan yrkeskategori än undersköterskor	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	Arbetet med detta fortsätter. Bland annat så anställdes tre personer under sommaren via arbetsmarknadsenheten för att kunna köra ut matportioner och frigöra tid för ordinarie undersköterskor för omvårdnadsarbete.
Stöd och omsorg - Överanställning av personal för att ge bättre utrymme för mer kvalitativa insatser	 Pågående enligt plan	2022-01-01	2022-12-31	Under år 2022 så har vi haft ett försök och överenskommelse med kommunal att överanställa 4 medarbetare, det blev 3 medarbetare. Dessa tre medarbetare är knuten till en arbetsplats och en enhetschef. Erfarenheterna visar att försöket har lyckats väl. Vi har med arbetssättet lyckats bevilja planerad frånvaro i god tid och i och med detta underlättat för bemanningen. Försöket har slagit mycket väl ut och det ska ske en uppföljning i början av år 2023.

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Utforma nytt arbetssätt för Barn och Unga i samverkan med omställningsarbetet nära vård	Ja		 <p>Pågår, leds av samordnare för Nära vård.</p>
Utökad kompetens för möjliggörande av vidare delegering	5	7 	 <p>Målet är att ha 7 uppdrag som kan delegeras vidare från legitimerade till undersköterskor.</p> <p>Vi har idag: Läkemedelsdelegering, Provtagningsdelegering, Covid-19 testdelegering, Hygienombudsdelegering samt Förflyttningsteknikdelegering</p>

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Ökad utkörning av matportioner av annan yrkes-kategori än undersköterskor	4	7	
Överanställning av personal för att ge bättre utrymme för mer kvalitativa insatser	4	4	

11.5.3 Utvecklingsmål: Utökad samverkan inom kommunen och regionen

Bedömning

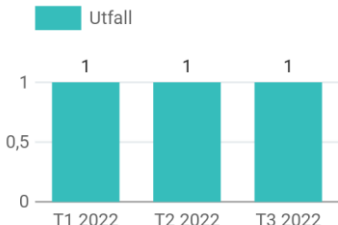

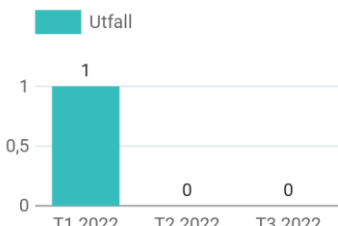

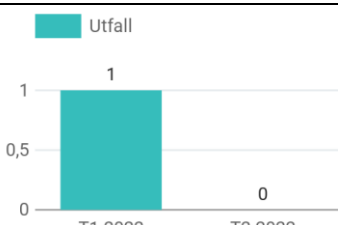
 Knappt uppfyllt

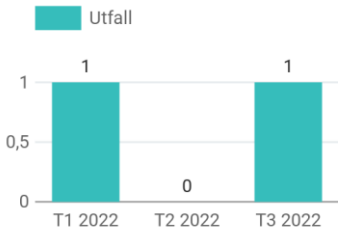
Kommentar

I arbetet med den förflyttning Nära vård innebär är samverkan helt avgörande. Allt för att kunna arbeta med personcentrerat och förebyggande.

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
IFO - Införa regelbundna samverkansträffar med HC/VC i kommunen	 Avslutad enligt plan	2022-05-04	2022-12-31	
SÄBO - Aktualisera befintlig samverkansrutin med region för överlämningar.	 Pågående med avvikelser	2022-05-04	2022-12-15	<p>Det finns stora svårigheter att arbeta enligt befintlig samverkansrutin med regionen för överlämningar i länet och därför skall en genomlysning i större omfattning planeras.</p> <p>Avvikelse görs när regionen avviker från samverkansrutiner samt att möten hålls kvartalsvis med hälsocentralen i Fränsta, privat regi, och vårdcentralen Ånge som tillhör regionen för att förbättra vårt samarbete.</p>

Verksamhetens aktiviteter	Status	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Hemtjänst/KHS - Upprätta tekniska möjligheter för att få samarbetet med specialiserad hem-rehab att bli aktivt även i Ånge kommun	 Pågående med avvikelse	2022-05-04	2022-08-30	
Stöd och omsorg - Utökad samarbete inom kommunen för att kunna utveckla daglig verksamhet. - Upprätta regelbundna avstämningsmöten/samverkansmöten runt individen	 Pågående enligt plan	2022-05-04	2022-12-31	LSS och den dagliga verksamheten jobbar aktivt med så kallade samhällsplatser. Att hitta företag som är beredda att ställa upp med att ta emot en funktionshindrad i sin verksamhet. Ett exempel är att daglig verksamhet tar hand om pappers/kartongåtervinn ingen för övriga verksamheter. Eller återvinner gamla utbytta trygghetslarm.

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Införa regelbundna samverkans-träffar med HC/VC i kommunen	Ja		Samverkansträffar regelbundet.
			
Aktualisera befintlig samverkans-rutin med region för överlämningar.	Nej		Svårigheter med samverkansrutin med region för överlämningar i länet och ett gemensamt arbete planeras. När regionen inte följer samverkansrutiner görs det avvikelser som i sin tur är en del av aktualisering av deras brister. Kommunen har möten kvartalsvis med Fränsta hälsocentral, privat regi, och Ånge vårdcentral, regions regi, för att förbättra samarbete mellan kommunen och regionen.
			
Upprätta tekniska möjligheter för att få samarbetet med specialiserad hem-rehab att bli aktivt även i Ånge kommun.			
			

Mått	Utfall	Mål	Kommentar
Utökad samarbete inom kommunen för att kunna utveckla daglig verksamhet. Upprätta regelbundna avstämningsmöten/samverkansmöten runt individen.	Ja		

11.6 Intern Kontroll

Utifrån kommunens processer identifieras och analyseras sannolikheten att något oönskat inträffar vad gäller verksamhet, personal och ekonomi. Resultatet av en risk- och väsentlighetsanalys är grunden till en internkontrollplan. Kontrollområden har tagits fram utifrån sannolik risk att händelsen inträffar i relation till uppskattad skada om det inträffar.

Detta är de utvalda kontrollmoment som kommunen valt att särskilt redovisa utifrån risk- och väsentlighetsanalysen i internkontrollplanen.

11.6.1 Att kraven för GDPR inte uppfylls

Kontrollmoment	Utfall
Kontrollera att checklistan används och att åtgärder hanteras utifrån eventuella brister Vad kontrolleras? Att arbetet med GDPR fortsätter att utvecklas, genom uppföljningar av GDPR-arbetet med dataskyddsombudet. Hur sker kontrollen? Kontrollera att uppföljningarna görs via e-tjänst När utförs kontrollen? Tertial	—

11.6.2 Avsteg från rutin för brandförebyggande arbete hos brukare inom äldreomsorgen

Kontrollmoment	Utfall
Stickprovskontroller i verksamheten om efterlevnad Vad kontrolleras? Efterlevnad av rutin Hur sker kontrollen? Stickprov i verksamheten När utförs kontrollen? Tertial Kommentar Särskilda boenden har gjort patientsäkerhetsanalys via formulär från SKR, Sveriges kommuner och regioner, där efterlevnad av samtliga rutiner kartläggs samt att detta sedan kommer att föda fram åtgärdslista för de delar som vi har brister på. Arbetet pågår till en bit av 2023 och är därmed inte avslutat.	 Mindre avvikelser

Brandskyddsarbetet har dock varit aktivt och framförallt enklare med nya lagen där verksamheten själv snabbt kan göra åtgärder.

11.6.3 Avsteg från rutin för fallförebyggande arbete hos brukare inom äldreomsorgen

Kontrollmoment	Utfall
Stickprovskontroller i verksamheten om efterlevnad Vad kontrolleras? Efterlevnad av rutin Hur sker kontrollen? Stickprov i verksamheten När utförs kontrollen? Tertial Kommentar Ett fåtal stickprovskontroller har gjorts på genomförandeplaner samt falluppföljning.	 Mindre avvikelser

Fallförebyggandearbetet har dock varit framgångsrikt under 2022

11.6.4 Avsteg från samverkansrutin mellan skola och IFO

Kontrollmoment	Utfall
<p>Kontroll av att momenten i rutinen är utförda</p> <p>Vad kontrolleras? Rutinens efterlevnad</p> <p>Hur sker kontrollen? Uppföljning av rutinens efterlevnad</p> <p>När utförs kontrollen? Tertial</p> <p>Kommentar IFO deltar på de möten som är i skolan som vi ska delta på enligt plan.</p>	<p> Ingen avvikelse</p>

11.6.5 Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall
<p>Rekryteringar</p> <p>Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas</p> <p>Hur sker kontrollen? Förvaltningscheferna rapporterar</p> <p>När utförs kontrollen? Varje tertial</p> <p>Kommentar Särskilda boenden har annonserat och rekryterat vakanserna, nya rekryteringar görs allt eftersom. Delvis rekryteras det enligt interna konverteringar enligt nya LAS regler eller via annons både externt och internt utifrån behovet.</p>	<p> Ingen avvikelse</p>

11.6.6 Ohälsosam arbetsmiljö

Kontrollmoment	Utfall
<p>Genomförda skyddsronder</p> <p>Vad kontrolleras? Att allmän skydds rond är utförd och dokumenterad innan slutet på april.</p> <p>Hur sker kontrollen? Verksamhetschefer kontrollerar att verksamheterna dokumenterat allmän skydds rond.</p> <p>När utförs kontrollen? Kontroll allmän skydds rond utförs andra kvartalet.</p> <p>Kommentar Samtliga OSA, organisatorisk och social arbetsmiljö, har genomförts under hösten 2022. Det kan finnas små brister på genomförande av de fysiska skydds ronder då vi har ett nytt system där enhetscheferna fick utbildning på under den sena delen av hösten 2022.</p>	<p> Mindre avvikelse</p>

11.6.7 Risk att inköp görs utanför avtal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Avtalstrohet Vad kontrolleras? Har inköp gjort hos leverantör som det finns avtal med Hur sker kontrollen? Inköpen under perioden sorteras per leverantör. Analysen kommer att visa om vi gör inköpen av leverantörer vi har avtal med. En uppföljning av om vi köper upphandlade produkter kommer att kunna göras först när det finns ett inköpssystem på plats. När utförs kontrollen? Årets första 6 månader följs upp i samband med delårsrapporten Kommentar Uppföljning har gjorts genom data från analysmodulen i Inyett. Under 2022 har det i kommunen: <ul style="list-style-type: none"> • 29 390 stycken betalningar, till 1 562 betalningsmottagare. • Total summa 514 872 614 kronor • 69 stycken betalningar 1 mkr eller mer • 7 stycken betalningar 3 mkr eller mer • Två betalningar 10 mkr eller mer (pensionsavsättning för 2021 och amortering av lån) • 9 279 stycken betalningar 500 kr eller mindre • 52 % av betalningar (kr) har gjorts till leverantörer som kommunen har avtal med eller andra överenskommelser • 24 % av betalningar (kr) har gjorts till leverantörer som kommunen har andra former av överenskommelser med, ex Medelpads Räddningstjänstförbund, andra kommuner, fristående skolor. En analys av om inköpta varor och tjänster stämmer överens med upphandling är inte möjligt att göra utan e-handelssystem eller annat system för att ytterligare analysera inköp.	 Mindre avvikelse	Införande av behöriga beställare Interna utbildningar Byte av upphandlingssystem Avtalsrevision Planering av upphandlingar Utbildning- fortbildning - nätverk	

12 Gemensamma nämnder och förbund

God ekonomisk hushållning

Driftredovisning, Gemensamma nämnder och förbund, mkr	Resultat 2022	Budget 2022	Avvikelse %	Resultat 2021
Medelpads räddningsförbund	-11,6	-11,8		-11,8
Överförmyndarnämnd	-1,6	-1,3		-1,4
Kollektivtrafikmyndigheten	-8,8	-8,3		-7,4
Samordningsförbundet	-0,4	-0,4		-0,4
Bygg och Miljö	-4,5	-5,0		-3,7
Total	-26,9	-26,8	-0,4	-24,7

12.1 Överförmyndarnämnden MITT

Den 1 januari 2011 bildades en ny myndighet, en gemensam överförmyndarnämnd mellan kommunerna Sundsvall, Timrå, Ånge och Nordanstig. Nämnden är formellt en ”Gemensam nämnd”. Sundsvalls kommun fungerar som värdkommun. Ånge har en ledamot och en ersättare i nämnden. Verksamheten administreras från överförmyndarkontoret i Sundsvall och samarbetet mellan kommunerna är reglerat i avtal.

Överförmyndarnämnden Mitts uppdrag är att utöva tillsyn över ställföreträdare, det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med tillsynen är att kontrollera att ställföreträdare sköter sina uppdrag på ett lämpligt sätt så att de som har behov av stöd och hjälp inte drabbas av rättsförlust. Nämnden har en skyldighet att lämna statistik till länsstyrelsen, utreda tingsrättens ansökningar om ställföreträdarskap vid föreläggande, erbjuda utbildning till ställföreträdarna samt utreda behov av ställföreträdare och föreslå lämplig person för uppdraget.

Kommunens årsbudget för verksamheten är 1,3 mkr. Budget överskrids med 0,3 mkr.

Enligt avtal om samverkan i gemensam nämnd (ÖN-2018-00026) ska varje kommun stå för de nettokostnader som rör den egna kommunens ensamkommande barn. En kostnad uppstår i samband med att en redovisningsräkning är granskad och arvoderad. Intäkter uppstår i samband med att ett nyanlänt ensamkommande barn blir hänvisad till en medlemskommun och den kommunen får en schablonersättning från migrationsverket. Av schablonersättningen ska medlemskommunen tilldela nämnden 36 %. Detta sker också i det fall ett barn får uppehållstillstånd.

Om det i slutet av året är ett underskott gällande ensamkommande barn ska nämnden fakturera respektive medlemskommun. Detta ska dock inte ske om nämnden har ett ekonomiskt överskott för verksamheten exkl. ensamkommande barn. Då ska överskottet först tillgodoräknas respektive kommun och avräknas mot kommunens underskott, gällande ensamkommande barn, innan eventuell fakturering sker.

Ånge visar före avräkningen ett resultat för 2022 på -230 tkr för ensamkommande barn.

Kostnader för övrig förmyndarverksamhet inom nämnden är 53 tkr för Ånge kommun.

Det sammanräknade resultatet för Ånge kommuns del i Överförmyndarnämnden är -176 tkr.

12.2 Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland

Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bildades av länets sju kommuner och Region Västernorrland 2012 med ansvar för den regionala kollektivtrafiken enligt Lag om Kollektivtrafik SFS 2010:1065 och EU kollektivtrafikförordningen (EG) 1370/2007. Kommunalförbundet fastställer i ett regionalt trafikförsörjningsprogram samt beslutar om budget för kollektivtrafiken i Västernorrlands län. Kommunalförbundet beslutar om allmän trafikplikt inom länet.

Kommunalförbundet ansvarar även för att:

- Efter överenskommelse med Region Västernorrland eller en kommun i länet upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster.
- Verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper samt
- Verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet.

Kommunalförbundet leds av en förbundsledning som består av nio ledamöter vilka utses av respektive medlems fullmäktige.

Den av kommunalförbundet upphandlade samhällsfinansierade busstrafiken och särskilda kollektivtrafiken (SÄKO) i Västernorrlands län körs under varumärket Din Tur. Norrtåg AB, som ägs gemensamt av de fyra nordligaste kollektivtrafikmyndigheterna, upphandlar den regionala tågtrafiken.

Prognosen vid delårsrapport har använts som resultat. Kostnaderna för Ånge kommun kommer att bli 0,5 mkr mer än budgeterat då även en justering har gjorts av 2021-års utfall.

12.3 Räddningstjänstförbundet

Ånge kommun ingår tillsammans med Sundsvall och Timrå kommun i Medelpads Räddningstjänstförbund.

Förbundets verksamhet utgår främst från lagar och förordningar. Den viktigaste lagstiftningen inom räddningstjänstens område är lagen (2002:778) om skydd mot olyckor (LSO)

Medelpads räddningstjänstförbund arbetar efter följande styrdokument; ägaruppdrag 2020–2023 som anger vision och målsättning samt inriktning för verksamheten. Ägarkommunerna har även beslutat om en förbundsordning, vilken styr MRF:s verksamhetsområde, beslutsbefogenheter med mera, samt ett reglemente som hanterar utformning av och arbetsområde för förbundsledningen.

Under året startade arbetet upp med att projektera för tre nya räddningsstationer till MRF. Sundsvall och Timrå ska få nya heltidsstationer samt Liden ska få en ny RIB-station. Helheten går under arbetsnamnet Pandora och symboliserar hoppet och en bra framtid för MRF:s verksamhet. Både när det gäller lokalsamarbete och samarbete i övrigt ska vi ha ett nära samarbete med bland annat ägarkommunerna, Region Västernorrland, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och SOS Alarm AB. Nya och för verksamheten effektiva lokaler stödjer ett sådant utvidgat samarbete i förhållande till idag. Att lokalerna utformas i enlighet med personal- och arbetsmiljöintressen är viktigt. Arbetet med Pandora är högt prioriterat inom MRF. I Timrå och Liden beräknas de nya räddningsstationerna stå klara under 2023 och i Sundsvall 2025.

Den 1 juni 2021 startade ett gemensamt operativt ledningssystem för länet – Räddsam Västernorrland – sin verksamhet. Skälet är ändringar i lagen om skydd mot olyckor vilka

ställer krav på stärkt förmåga till en ständigt fungerande övergripande ledning. Bakgrunden är erfarenheter från bland annat den stora skogsbranden i Västmanland 2014 och skogsbrandssommaren 2018. Med detta nya ledningssystem står samtliga länets operativa resurser till ledningssystemets förfogande.

Det ekonomiska utfallet är 0,2 mkr bättre än budgeterat.

12.4 Samordningsförbundet

Samordningsförbundet Ånge har som uppdrag att verka för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet samt för tvärssektoriell samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Västernorrland och Ånge kommun.

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Förbundet har 2022 prioriterat insatser mot individ, därefter struktur och slutligen mot kompetenshöjande insatser. Utfallet ligger något högre än styrelsens ambition att 70 procent av insatserna riktas mot individ, utfallet för 2022 är 75 procent. Förbundet fortsatte att fram till oktober medfinansiera ESF-projektet ”Ångemodellen”. I augusti startade en ny insats inriktad mot långtidssjukskrivna genom förstärkt samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. I oktober arrangerade förbundet Norrlandskonferensen. Tolv förbund allt från Gävleborg till Luleå deltog i konferensen. I november var det dags för årliga Psykiatridagarna som samarrangeras med förbunden i Sundsvall och Härnösand/Timrå samt Region Västernorrland och Brukarrådet.

12.5 Bygg och miljö

Den gemensamma nämnden bildades den 1 januari 2018 tillsammans med Bräcke kommun. Nämnden ansvarar för frågor inom plan- och bygglagens område, miljöbalkens område, livsmedelslagstiftningens område, ärenden om bostadsanpassning med mera.

En mycket stor del av nämndens arbete är styrt av lagar och förordningar där myndighetsutövningen spelar en central roll. Nämnden består av ledamöter från Bräcke och Ånge kommuner där antalet ledamöter uppgår till fem stycken.

Årets händelser

Nämnden har under året genomfört åtta sammanträden.

Två uppföljnings- och samrådsmöte har genomförts med representanter från nämnden och kommunstyrelserna i de båda kommunerna. Vid mötena diskuterades bland annat det utökade uppdrag för nämnden som kommunernas respektive fullmäktige fastställt att gälla från och med 2023. Beslutet innebär att nämndens uppdrag och verksamhet utökas med uppgifter enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, alkohollagen samt lagen om sprängämnesprekursorer. Beslutet innebär också att ansvaret för energi- och klimatrådgivning tas bort från nämndens reglemente.

Förvaltningen har sedan februari en ny chef.

Under perioden har två miljö- och hälsoskyddsinspektörer samt en administratör avslutat sina anställningar på egen begäran.

Framtid

Båda kommunernas fullmäktige har beslutat om ett nytt reglemente/nya uppdrag för bygg- och miljönämnden från 1 januari 2023. Förändringen består i huvudsak av att nämnden ska ansvara för kommunernas myndighetsuppgifter beträffande handel med vissa receptfria läkemedel, alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter samt sprängämnes-prekursorer. Nämnden kommer inte längre att ansvara för energi- och klimatrådgivning.

En kontinuerlig utveckling av IT-system, rutiner och metoder kommer att prioriteras under kommande år.

Kvalitet

Arbetet med framtagande och utveckling av handläggningsrutiner har fortgått under året, dock i något lägre takt än planerat med anledning av vakanta tjänster.

En översyn och utveckling av förvaltningens uppföljningsrutiner, internredovisning och kvalitetssäkring av beslut har påbörjats och kommer att fortsätta under 2023.

Ekonomi

Nämnden redovisar ett överskott mot budget vilket till största delen beror på vakanser och sjukskrivningar. Utfallet är cirka 0,5 mkr lägre än budgeterat då en justering av felaktigt resultat 2021 har gjorts 2022.

Verksamhetsmått (Ånge & Bräcke)	2018	2019	2020	2021	2022
Antal byggärenden	373	328	349	412	360
Antal tillsynsärenden inom bygg	159	20	14	4	9
Antal bostadsanpassningsärenden	96	111	108	95	83
Antal miljö- och hälsoskyddsärenden	447	491	430	656	649
Antal livsmedelsärenden	176	217	208	346	344

13 Ånge Fastighets och Industri AB

13.1 Årets viktiga händelser

Uppförande av ny förskola i Ånge pågår. Ombyggnad för Riksarkivet i Fränsta är avslutad. Bostadsfastigheten Vattenfallsvillan i Alby försålles i början av året. Även fastigheterna Ålsta 13:4 och fastigheten Vissland 2:15 såldes under senare delen av året. Det har under hela året varit en god efterfrågan på bostäder och vakansgraden har sjunkit. Vakansen är nu ca 20 st lägenheter motsvarande ca 2,9%. Ett par mindre uthyrningar av vakanta lokaler har gjorts. Planering för uppförande av ny förskola i Fränsta, projektering för uppgradering av kommunhus Ånge och nytt LSS-boende i Ånge pågår.

13.2 God ekonomisk hushållning

Drift

Intäkterna är högre än budget (16,3 mkr) primärt beroende på minskad vakans och vinster från fastighetsförsäljningar. Driftkostnaderna högre än budget (5 mkr) primärt beroende på att ny upphandling av snöröjning och sandning vilket innebar högre priser än föregående avtalsperiod samt generella kostnadshöjningar i förvaltningsarbetet. Även kostnader för renhållning har stigit jämfört med budget.

Räntekostnader och avskrivningar är högre än budget (0,7 mkr) beroende på att räntehöjningen för omsatt lån blev högre än väntat.

Periodens resultat är högre än budget (9,7 mkr)

Resultat, mkr	Budget 2022	Utfall 2022
Intäkter	105,0	121,3
Driftkostnader	84,0	89,7
Finansiella kostnader/Avskrivningar	19,0	19,7
Resultat	2,0	11,9

Investeringar

Alla planerade investeringar pågår eller är färdigställda. I projekt Riksarkivet överstiger kostnaderna de budgeterade. Det förklaras av att den befintliga byggnaden visade sig vara i sämre skick än känt vilket har medfört att mer omfattande renoveringsåtgärder har varit nödvändiga samt att hyresgästen har beställt ytterligare anpassningar. Dessutom har tidplanen förskjutits på grund av leveranstider för material vilket också ökat de totala kostnaderna. Projekten Parkbacken och Förskola Skattkistan Fränsta har inte kunnat påbörjas då utförande och omfattning inte ännu beslutats.

Planerade och pågående projekt/ Investeringar	Projektbudget, kalkyl	Upparbetat per 2022-12-31
Föreskoleby Åsgatan Ånge	65,0	41,5
Ombyggnad Parkbacken - Utökat Äldreboende	70,0*	
Energispar Solgårdsgatan, Gamla vägen, Hemskogsvägen	3,5	0,1
Skattkistan ombyggnad/ny förskola Fränsta	50,0*	0,2
LSS Solgården	10,0*	1,0
Rivning Yxvägen	2,7	0,1
Uppgradering kommunhus	12,5*	0,8
HG anpassning SSC	0,5*	0,03
Tak idrottshall badhuset	2,7	0,05
Markanläggning Vissland 2:12 med flera		4,3
Balkonger Gamla vägen Ånge	2,6	0,05
Ombyggnad Mittlandia		0,06
Balkonger Hemskogsvägen	2,4	0,03
Uppgradering Fränsta brandstation		0,06
* OBS! preliminära estimat	<u>221,9</u>	<u>48,28</u>
<u>AVSLUTADE 2022</u>		
Om - och tillbyggnad Riksarkivet	16,0	27,7

13.3 Medarbetare

Energitekniker har lämnat företaget och vakansen har ej återbesatts i väntan på ev justeringar av kompetensprofil. En fastighetsskötare har gått i pension vid årsskiftet, ersättningsrekrytering gjordes under hösten och under en period har personerna gått parallellt.

13.4 Framtiden

I kort perspektiv bedöms efterfrågan vara stabil. Kostnaderna stiger till följd av världsläget/inflationstryck. Kostnader finansiering kommer att stiga framåt. Sammantaget ser vi en press på företagens marginaler framåt.

13.5 Bolagets utvecklingsarbete under året

Ånge Fastighets och Industri AB har visionen:

”Att i Ånge kommun vara förstahandsvalet som hyresvärd. Vår målbild är att Ånge blomstrar och växer, vi bidrar med rätt bostäder, rätt lokaler och trivsamma miljöer. Vi är ett föredöme som fastighetsbolag och arbetsplats.”

Bolagets affärsidé:

”Att långsiktigt skapa värde genom att köpa, bygga, sälja och förvalta fastigheter i Ånge kommun”

Verksamhetsmål år 2022 - 2024

Utifrån affärsidé, vision och ägardirektiv finns ett antal mål i verksamhetsplanen beslutade av styrelsen.

13.5.1 Ekonomi

1. Utveckling av ekonomiskt driftresultat, driftnetto > 250 kr/m²

Bedömning av utfall:

Driftnettot uppgår till 234 kr/m²

 Uppfyllt

2. Vakansgraden ska ej överstiga 3,5%

Bedömning av utfall:

Vakansgraden uppgår till ca 2,9 %

 Uppfyllt

13.5.2 Medarbetare

3. NMI (Nöjd medarbetar index) - genomföra mätning

Bedömning av utfall:

Ingen mätning gjord 2022.

 Uppfyllt

13.5.3 Verksamhet

4. NKI (Nöjd kund index) - bostäder utfall enligt undersökning > 79

Bedömning av utfall:

Resultat 79,1 vid senaste mätning.

 Uppfyllt

5. Väl underhållna fastigheter. PLUH (planerat underhåll) > 83 kr/m²

Bedömning av utfall:

PLUH (planerat underhåll) uppgår till 124 kr/m² (prognos)

 Uppfyllt

13.5.4 Miljö

6. Minskad användning av Energi, minskning > 1% jämfört föregående år

Bedömning av utfall:

El: -1,5 %

Värme: +5,5 %

 Delvis uppfyllt

7. Minskad användning av papper. Digital avisering > 5% jfr föregående år

Bedömning av utfall:

E-fakturor: -0,5 %

Autogiro: + 5,5 %

 Ej uppfyllt

13.6 Intern Kontroll

Utifrån kommunens processer identifieras och analyseras sannolikheten att något oönskat inträffar vad gäller verksamhet, personal och ekonomi. Resultatet av en risk- och väsentlighetsanalys är grunden till en internkontrollplan. Kontrollområden har tagits fram utifrån sannolik risk att händelsen inträffar i relation till uppskattad skada om det inträffar.

Detta är de utvalda kontrollmoment som kommunen valt att särskilt redovisa utifrån risk- och väsentlighetsanalysen i internkontrollplanen.

13.6.1 Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Rekryteringar Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas Hur sker kontrollen? VD rapporterar När utförs kontrollen? Varje tertial	 Ingen avvikelse		

ÅFA har behov av att kunna rekrytera personal som ersättning för personal som slutar och i sällsynta fall vid utökning av personalstyrkan. Det finns en risk att lämplig kompetens är svår att rekrytera. Hittills har rekryteringsbehoven kunnat hanteras.

13.6.2 Kontroll av omförhandlingstidpunkt för gällande hyresavtal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Hyreskontrakt lokaler Vad kontrolleras? Om företaget gjort ett aktivt val mellan att omförhandla utgående avtal eller låta de löpa om i ny period. Hur sker kontrollen? Genom kontroll gentemot de avtal som löper ut under året. Avtalen administreras i systemet Areon expand avtalsbevakning. Bedömningen av avtalet skall framgå antingen i systemet eller från extern lista. När utförs kontrollen? Löpande under året.	 Ingen avvikelse		

13.6.3 LOU

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
LOU Vad kontrolleras? Avstämning så att inköp görs mot kommunens och egna ramavtal Hur sker kontrollen? Förvaltare kontrollerar och rapporterar till VD När utförs kontrollen? Löpande under året	 Ingen avvikelse	Ny upphandling av äldre leverantörsavtal	

13.6.4 Risk att inköp görs utanför avtal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Avtalstrohet Vad kontrolleras? Har inköp gjort hos leverantör som det finns avtal med Hur sker kontrollen? Inköpen under perioden sorteras per leverantör. Analysen kommer att visa om vi gör inköpen av leverantörer vi har avtal med. En uppföljning av om vi köper upphandlade produkter kommer att kunna göras först när det finns ett inköpssystem på plats. När utförs kontrollen? Årets första 6 månader följs upp i samband med delårsrapporten Kommentar Vissa inköp görs fortfarande vid sidan om avtal, men avtal skapas löpande med hjälp av kommunens inköpsorganisation enligt plan.	 Mindre avvikelse		

13.6.5 Ekonomihantering

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Att fastslagen attest och inköpsreglemente efterlevs. Vad kontrolleras? Att rätt personer attesterar samt att beloppsgränser efterlevs. Att inte fakturor utbetalas till företag som saknar F-skatt. Hur sker kontrollen? Genom stickprov. Kontroll mot attestreglemente samt avstämning mot fellistor som generas av kontrollsystemet Inyett. När utförs kontrollen? Löpande under året.	 Ingen avvikelse	Följsamhet mot attestreglemente	

13.6.6 Hög vakansgrad på både hyres och lokaldelen

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Resultatuppföljning Vad kontrolleras? Resultatuppföljning gentemot budget, både helhet och per resultatenhet. Hur sker kontrollen? Jämförelse mellan avstämda rapporter och budget. När utförs kontrollen? Löpande avstämningar under året.	 Ingen avvikelse	Resultatuppföljning	

14 Ånge Energi AB

14.1 Årets viktiga händelser

Verksamheten har pågått som vanligt. Driftförhållandena har varit för årstiden normala. Spillvärmeleverans från Albyfabrikerna har fungerat som förväntat. Läckor på fjärrvärmenät och spillvärmeledning har reparerats under hösten. En från ÅFA övertagen värmeanläggning i Ljungaverk har tagits i drift och gjorts till en del av den normala fjärrvärmeverksamheten.

14.2 God ekonomisk hushållning

Drift

Intäkter högre än budgeterat samtidigt har även kostnaderna blivit högre. Avskrivning och finansiella kostnader i budget baserade på ny panna i Fränsta som senarelagts därför lägre.

Resultat, mkr	Budget 2022	Utfall 2022
Fjärrvärmeintäkter	20,9	22,3
Övriga intäkter	0,6	0,1
Rörelsens kostnader	-13,9	-14,7
Avskrivningar	-5,3	-4,9
Finansiella kostnader	-1,0	-0,7
Summa	1,3	2,1

Investeringar

I stort är investeringarna enligt plan. Förråd och distributionspump överförs till 2023. Tillkommit pumpstation dagvatten Ånge värmeverk.

Investering 2022	Plan T1	Plan T2	Plan T3	Totalt
Utbyggnad kulvertlarm		0,05		0,05
Förråd			0,1	0,1
Distributionspump fjärrvärme			0,2	0,2
Tillbehör traktor	0,075			0,075
Förskola Ånge			0,3	0,3
Övertagande pelletspanna Ljungaverk		1,0		1,0
Pumpstation dagvatten			0,3	0,3
				2,1
Utfall 2022	Utfall T1	Utfall T2	Utfall T3	Utfall total 2022
Utbyggnad kulvertlarm	0,05			0,05
Förråd				0
Distributionspump fjärrvärme				0
Tillbehör traktor	0,075			0,075
Förskola Ånge		0,3		0,3
Övertagande pelletspanna Ljungaverk			0,9	0,9
Pumpstation dagvatten			0,3	0,3
				1,625

14.3 Medarbetare

Inga förändringar i personalstyrkan. Inga rekryteringar planeras.

14.4 Framtiden

Förändringar avseende regelverk kan förväntas både utifrån svensk lagstiftning och EU-direktiv. Stort fokus på utsläpp som i framtiden även kan komma att påverka mindre verksamheter som Ånge Energi. Bränslepriserna har stigit och kan fortsätta förväntas stiga. Detta har gjort att en justering av taxan gjorts från 1 jan 2023. Sannolikt måste taxan höjas även kommande år eftersom både bränslepriser och kostnader för underhållsinsatser; material och tjänster förväntas fortsätta stiga framåt. Leverantörsavtal för bränsle och insatsvaror/tjänster kommer löpande att ses över.

14.5 Vårt utvecklingsarbete under året

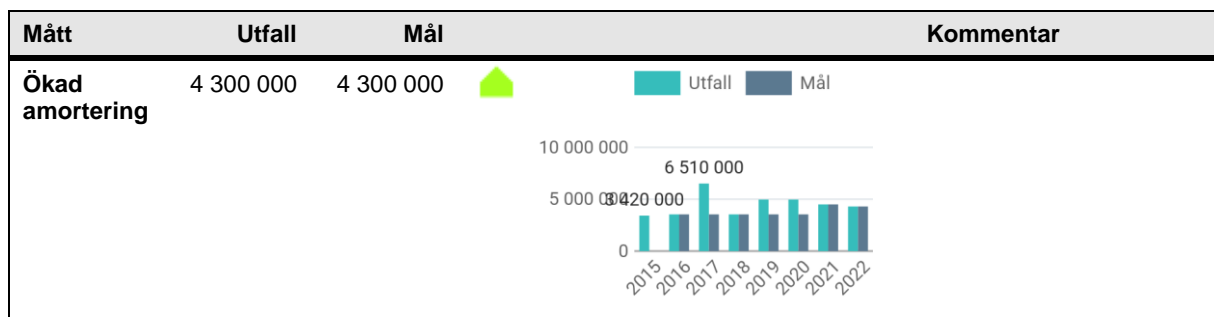
14.5.1 Bolagets mål: Soliditet på 10 %

Bedömning

▲ Uppfyllt

Kommentar

Målet uppnått. Soliditeten är 15 % per 2022-12-31.

14.5.2 Bolagets mål: Öka digitala fakturor till kunder från 39 % till 50 %

Bedömning

▲ Uppfyllt

Kommentar

Målet är uppnått. Digital fakturering uppgår till 51%.

14.5.3 Bolagets mål: Nöjd Kund Index

Bedömning

◆ Delvis uppfyllt

Kommentar

NKI-undersökning har påbörjats och pågår men resultat finns ej framme ännu.

14.6 Intern Kontroll

Utifrån kommunens processer identifieras och analyseras sannolikheten att något oönskat inträffar vad gäller verksamhet, personal och ekonomi. Resultatet av en risk- och väsentlighetsanalys är grunden till en internkontrollplan. Kontrollområden har tagits fram utifrån sannolik risk att händelsen inträffar i relation till uppskattad skada om det inträffar.

Detta är de utvalda kontrollmoment som kommunen valt att särskilt redovisa utifrån risk- och väsentlighetsanalysen i internkontrollplanen.

14.6.1 Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall
Rekryteringar	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas	
Hur sker kontrollen? VD rapporterar	
När utförs kontrollen? Varje tertial	

14.6.2 För höga emissioner

Kontrollmoment	Utfall
Egenkontroll avseende emissioner.	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Emissioner från fastbränslepannorna på Ånge respektive Fränsta Värmeverk.	
Hur sker kontrollen? Egenkontroll genom mätning med eget miljöinstrument .	
När utförs kontrollen? Mätning skall utföras minst 2 ggr per eldningssäsong.	

14.6.3 LOU

Kontrollmoment	Utfall
LOU	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Att avtal och riktlinjer följs	
Hur sker kontrollen? Avstämning så att inköp och upphandlingar görs mot kommunens och egna ramavtal genom stickprov	
När utförs kontrollen? Löpande	

14.6.4 Risk att inköp görs utanför avtal

Kontrollmoment	Utfall
<p>Avtalstrohet</p> <p>Vad kontrolleras? Har inköp gjort hos leverantör som det finns avtal med</p> <p>Hur sker kontrollen? Inköpen under perioden sorteras per leverantör. Analysen kommer att visa om vi gör inköpen av leverantörer vi har avtal med. En uppföljning av om vi köper upphandlade produkter kommer att kunna göras först när det finns ett inköpssystem på plats.</p> <p>När utförs kontrollen? Årets första 6 månader följs upp i samband med delårsrapporten</p> <p>Kommentar Det finns fortfarande behov av lokala inköp som inte täcks av de upphandlade avtal som nu finns.</p>	<p> Mindre avvikelse</p>

14.6.5 Ekonomihantering

Kontrollmoment	Utfall
<p>Att fastslagen attest och inköpsreglemente efterlevs.</p> <p>Vad kontrolleras? Att rätt personer attesterar samt att beloppsgränser efterlevs. Kontroll att inte fakturor av betydande belopp betalas ut till företag som saknar F-skatt.</p> <p>Hur sker kontrollen? Stickprov löpande under året. Då system liknande Inyett saknas kontrolleras fakturor över 100 000 kr manuellt om giltig F-skatt finnes.</p> <p>När utförs kontrollen? Löpande under året</p>	<p> Ingen avvikelse</p>

15 Ångefallen Kraft AB

Ångefallen Kraft AB ägs tills 50% av Ånge Kommun och till 50% av Fortum Sverige AB.

Bolagets verksamhet utgörs av vattenkraftproduktion. Produktionen sker dels i det egna kraftverket Hermanboda, dels erhålls ersättningskraft uppgående till 5,15% från Järnvägsforsens kraftverk. Båda är belägna i Ljungan.

Produktionen under räkenskapsåret för de båda kraftverken uppgick till 64,7 (85,2 år 2021) GWh.

Normalårsproduktionen för de båda kraftverken är 82 GWh.

Den löpande verksamheten hanteras av Fortum Sverige AB som svarar för såväl den tekniska driften som den ekonomiska förvaltningen.

God ekonomisk hushållning

Investeringarna under 2022 har uppgått till 2,0mkr.

Nettoomsättningen var 11,9 mkr, en ökning med 1,8 mkr jämfört med 2021

Resultatet 2022 uppgår till -0,2 mkr och bolaget har en balansomslutning om 37,4 mkr.

Bolagets egna kapital uppgår vid utgången av 2022 till 2,5 mkr.

Kommunens andel av bolaget är 50% Ångefallen Kraft AB.

16 Revisionsberättelse

Revisorerna i Ånge kommun

datum 2023-04-11

Till
Fullmäktige i Ånge kommun
organisationsnummer 212000–2387

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi riktar kritik mot kommunstyrelsen och tekniska nämnden med anledning av bristande styrning och uppföljning av investeringsprojektet gällande ombyggnation i posthuset.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Ånge kommun har i övrigt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi ser allvarligt på att kommunen inte följer gällande redovisningsregler avseende 11 mnkr som redovisas som upplupna kostnader utan att det kan styrkas med affärshändelser som tillhör räkenskapsåret. **Trots det bedömer vi** att räkenskaperna i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets verksamhet.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll med ovanstående undantag har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

Ånge kommun 2023-04-11

DocuSigned by:
Roger Sundin
D2D7FA92A5014B5...
Roger Sundin
Ordförande

DocuSigned by:
Alf Hallén
DEA99ABBFECC4F2...
Alf Hallén
Vice ordförande

DocuSigned by:
Gert Bergström
80B96FD4F674414...
Gert Bergström

DocuSigned by:
Ain Liivlaid
E29E17E31D9F4B6...
Ain Liivlaid

DocuSigned by:
Margareta Nelhagen
13220CE64C4C193...
Margareta Nelhagen

DocuSigned by:
Mona Mattsson
E7CE326181199047E...
Mona Mattsson

DocuSigned by:
Jan Söderström
7C3A6117444D46F...
Jan Söderström

vakant

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

Revisionsberättelse från auktoriserade revisorer i kommunens bolag

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Revisionsberättelser från kommunalförbund

---

¹ Undantagen från granskning av socialnämnden och överförmyndarnämnden på grund av jäv